

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

Kiadja:
A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (24), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Kazár Földön.

Budapest, december 14.

(v.) A nappalnak idegemészto, izomsorvasztó dologtevése után, mielőtt zugó fejemet álomra hajtánám, zöld vászonkötésű könyvből olvasgatok ide s tova egy hét óta. Idegenkedéssel, szinte elfogultan pillantottam a könyvre, mikor elibém hozták. Ugy sejtettem, sok olyasra fogok benne bukkanni, ami felkorkasolja haragomat s heves ellentmondásra ingerli az igazságnak bennem élő szeretetét. Ami elsőbbed szembeszállott ezzel az előítélettel, az e zöld vászonkötésű könyvnek befejezett tökéletességű művészi formája, előadásának hol duzzadó ereje, hol mosolygó bája, magyaros nyelvének pompás zamatja volt. S mondogattam magamban: „ha méreg az, ami e lapokon betűk alakjában elterül, meg kell vallani, hogy ez a méreg csábítóan van tálalva és dusan van megcukrozva.“ Aztán az ily módon megnyihült idegenkedéssel kezdtem belemélyedni a könyv tartalmába. Felvertetem magamat kételkedéssel, eltökéltem, hogy tőlem telhető módon gyanakodni fogok; nógattam magamat a szerző iránt való bizalmatlanságra, nehogy mesteri előadásában való gyönyörködésem megvesztegesse ítéletemet. S a vége az lett, hogy végig mentem a könyvön a nélkül, hogy csak egyszer is fellobbant volna bennem a haragos megbotránkozás. A szerző le szerelte szkepszisemet, meggyőzött nem ugyan tárgyiaságáról, hanem arról, aminél többet publicistától bajos kívánni, hogy habár tévedhetett is egyben s másban, de az igazság felismerésére becsületesen törekedett.

A könyvnek *Kazár Földön* a címe és Bartha Miklós a szerzője.

Csodálatos játéka a véletlennek, hogy amely percben beszámolni készülök a benyo-

másokról, amiket ez a rendkívüli könyv bennem támasztott, ugyanakkor érkezik elibém egy hivatalos hír, amely Egán Ede utódjának kinevezéséről szól. A könyv Egán Ede egyéni, mivoltának és működésének panegirizse. Az utód pedig sok tekintetben merő ellentéte Egán Edének s épp ezért helyesen kiválasztott folytatója az oly tragikus okból félbeszakított ruthén akciónak. Kazy József, a földmívelésügyi minisztérium osztálytanácsosa az a férfi, akit a kormány bizalma ama nehéz állásra kirendelt. Amiben Kazy megegyez elődjével, az a tetőtől-talpig való gavallérság, az akaratérő szilárdsága, a fáradhatatlan munkabírás s az erénynek lakadatlanság. Amiben pedig az utód elüt elődjétől, az a zajtalan dologtevésnek szeretete, a feltünnivágyásnak abszolút hiánya, a gondos hozzásimulás a kormányzat egyetemes irányához s az ettől való eltérés minden látszatának feltétlen elkerülése. Az északkeleti vármegyék inség-ülte területén lebirni a nyomor szülőkeit, a magángazdálkodás hiányait és ferdeségeit megjavítani, a közigazgatás és népjólét emelésének szolgálatába állítani, a társadalmi és gazdasági visszaéléseket az egész vonalon könyörtelen kézzel kiirtani: ez a feladat vár a hegyvidéki kirendeltség vezetőjére. S Kazy József akként fogja megoldani ezt a feladatot, hogy semmiféle visszavonás nem fog fakadhatni az ő munkája nyomán. Azt a ruthén népet, mely Rákóczyt lelkesen követte a kurucvilág dicső küzdelmeiben s mely ötven évvel ezelőtt is lelkesen ontotta véréit a magyar szabadságért, ezt a jólelkű, derék, hazafias népet az egész magyar nemzet őszinte szeretete övezi. S hön kívánja osztály- és valláskülönbség nélkül az egész magyar nemzet, hogy vége szakadjon a ruthénség inségének s boldogan vé-

gezhesse a hűséges őrszem tisztét az északkeleti megyék most elnyomorodott népe a magyar nemzet és a magyar szabadság javára. Hogy osztatlan szeretettel s egységes bizalommal karolja fel az egész nemzet a ruthén ügyet, arra nézve semmi egyéb nem kell, csak az, hogy semmi félreértés, a társadalmi vagy felekezeti elfogultságnak semmi látszata, a nemzeti visszavonás veszedelmének semmiféle csírája ne furakodjon bele a ruthén nép felelőtlenségének peripetiáiba. Mi Kazy Józsefét olyan embernek ismerjük, aki szeretettel és éberséggel fog arra ügyelni, hogy csalékony látszatok az ő művét meg ne zavarják. Ami bünt és visszaélést meg fog látni, azt ő üldözni fogja kérelhetetlenül, de nem azért, hogy népszerecsere tegyen szert és tapokat arasson, s nem is úgy, hogy társadalmi egyenetlenség fakadjon munkájából, hanem azért, mert kötelessége minden cudarságot kiirtania, s úgy, ahogy az a szeretet kívánja, amelylyel a magyar nemzet a ruthén ügyet felkarolja.

A zöld kötésű könyv, amelyből lelkem mohón itta a gyönyörűséget, a ruthén ügy uttörőjének harcterét mutatja be. Egán Ede alakja nem áll az előtérben. A könyvnek a tulajdonképp való hőse a ruthén nép maga, ez a sinylódó, züllő tömeg, amelynek multja csupa ragyogó dicsőség s jelene csupa fakó nyomoruság. Két szörnyeteg veszedelem osztokodik e sanyargó tömegen: egy lelketlen uradalom sivar gögje s a kazárság antiszociális pusztítása. Bartha Miklós egyforma szigorral ostorozza mind a kettőt. A Schönborn-féle uradalom vétkeit talán keserűbben, a kazárság bűneit talán élesebben; de merész, néha kegyetlen szókimondással, az olvasónak csontja velejéig ható gunnyal, a kifejezésnek olykor borzasztó erejével mér mindkét félnek.

T Á R C A.

Simán és okosan.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: *Abonyi Árpád.*

— Náci, kérlek...
— Parancsolj, lelkecském!
— Ne piszmojj most vagy öt percig a pipáddal, hanem hallgass ide; nagyon komoly beszédem van veled.
— Azonnal, lelkecském — felelte falusi kastélya tágas verandáján egy mintegy hatvan-hatvanöt évesnek látszó, magas, katonás tartású öreg ur, s dobogva szurkált hatalmas tajtékpipájába egy gondosan metszett libatoll-szárral. — azonnal, angyalom, azonnal — ismételte szép, öreg fejét csóválgatva — csak végzek ezzel a rosszul szelelő, figurás döggel...
A nagyasszony korholva szólta rá a karos székből, hol eddig esendeskén kötögetett.
— Már megint, Náci? Nem tudsz leszokni ezekről a csunya kifejezésekről, pedig már rég nem vagy a kaszárnyában.
— Bocsnát, angyalkám — mentegődött a 4. százazrednek immár tíz év óta falusi birtokán kvietáló öbesterre, kinek bő nyári kontóse alatt kissé már nehéz lett volna az egykori délceg katonatisztet fölismerni — de látod, hogy még egy teljes órája vesződöm ezzel a semmirekellő pipával s még mindig nem szelel az eb-
adta... Bocsnát, kicsusztott a számon —
— Javíthatatlan vagy, Náci — méltatlankodott a nagyasszony — most azonban sokkal komolyabb dologról van szó.
— Tudom — intett fejével az öreg ur, miközben tekintetét futólag végig hordozta a falu-

keleti szelétől nagy messzeségekbe húzódó kincstári erdősegen — azt akarod mondani, hogy Johan Bramek... az a huncut cseh erdősz, bizonyosan lelőtte „Neró“-t, különben már hazakerült volna. Hanem hiszen majd megtáncolatom én ezt a Johan Brameket... a korbácsommal...
— Ne táncoltsd te meg Johan Brameket a korbácsoddal — szakította félbe szelid indulatossággal a nagyasszony — hanem figyelj ide. Nem a kopódról, hanem Augusztia hugom fiáról: Gyurkáról van szó.
— Pompás kolyók!
— Nem arról van szó, hogy pompás, vagy nem pompás —
— Ugy üli a lovat, mint akár én — ezelőtt tíz évvel, míg az a kutymájú „Jutka“ le nem dobott. Fertelmes dög...
— Náci, Náci! Már megint...
— Bocsnát, angyalkám, bocsnát... Azt akartam mondani, hogy kitűnőbb lovast, miut Gyurka, képzelnél sem lehet, pedig még csak tizen-nyolc éves a kolyók. Büszke vagyok rá, hogy ilyen derék unokaöcsésékem van!

A nagyasszony jószágos arcán megjelent erre a harsány magasztalásra egy gondteljes árnyék.

— Eppen derék unokaöcsésékről akarok veled beszélni — mondotta aggodalmas hangon — nem szeretném, ha ez a vakáció, melyet Gusztika hugom engedelmével nálunk tölt, végzetessé válna rá...
— Végzetesség? Nem értem.
— Ugy van, Náci, végzetesség, még pedig a legnagyobb mértékben — erősítette még nagyobb aggodalommal a nagyasszony — ha nem lépünk közbe, Gusztika méltán tehetne nekünk szemrehányást, hogy nem vigyáztunk eléggé a fiára s nagyon hibáztott, midőn a nyári szünidőre hozzánk eresztette.

Az öreg ur most már félretette a pipát.

— Világosabban, lelkem — szólótt összeráncolt szemöldökkel s közelebb lépve feleségéhez, leült melléje egy fonott kerti székre — még mindig nem tudom, hogy miről van szó.
— Tehát röviden és világosan — válaszolta kicsit röstelkedve, de elszántan a nagyasszony — arról van szó, hogy Gyurkát az utóbbi időben feltűnően sokszor látják az erdőszház táján.
— Mi az ördög!
— Igen, igen, így van, amint mondom... csak nem akartam eddig szólni. De most már szólanom kell, mert attól félek, és nemok nélkül, hogy amilyen könnyelmű — és mondom — esinós teremtés a Johan Bramek felesége — még behálózta a fiut.
— Nézze meg az ember! — nevetett kedélyesen az öreg ur — miben nem sántikál a kamaz! Ezer villám és mackafark, jókor kezd! — férfi könnyebben avatkozhatik ilyesmibe — és intézd el okosan a dolgot. De okosan, Náci, okosan — nehogy kellemetlenség legyen belőle. Bramekné — mondom — esinós asszony. Afféle tetszelgő páva. S már elmúlt harminc éves. Ezek a legveszélyesebbek olyan éretlen tacsókra, mint Gyurka. Tehát csak simán és okosan, Náci!
— Helyes! Hol az a gyerek?
— Benn van a szalóban; levelet írkal.
Ha nem csalódom, a pávaúak. Kiküldöm, beszélj vele és intézd el simán és okosan a dolgot.
— Bizd csak rám, angyalkám, — meg le-szel velem elégedve.

Az uradalom! Dölyf, önzés, lelkiismeretlenség, magyartalanság: mindezeknek a komprimált fogalatja van ebben az egy szóban. Ahogy Bartha Miklós a lelketlenségnek ezt a Leviatánját az olvasó elé helyezi s izenként felbontja, az emberben szinte megdermed a vér a feltárt méretek láttára. Kétszázézer holdnyi erdőség egy tagban: ime az uradalom. S ez a roppant terület, amelybe kényelmesen befér egy német hercegség, nem a körülötte élő százszázéves jótételek forrása, hanem vadaskertje egy szenvedelmes vadászó idegen főurnak. Száz meg száz község terül el e roppant erdőség szélén. S bennük százszázéves nyomorognak a szerencsétlen, tehetetlen s talán megmenthetetlen halandóknak. A községekben a főur óriási vadaskertje belenyúl a parasztházak belsőseibe.

A szegény nép ha kilep a házból, már a tilosban jár. Ha hozzányúl a földön rohadó rőzséhez, akkor fát lopott; ha felszedi a földiepret, amely különben ott rohadna, az uradalom tulajdonjogát sérti meg. Ha lelövi a vadkant, mely szétdujjja veteményes kertjét, vagy a szarvast, mely szétgázolja néhány arasznyi kukoricását, megbüntetik orrvadászatért. A falvak határai a kaszálókkal, legelőkkel és szántóföldekkel négy-öt óra jársnyira fekszenek s az ut oda fáradsalmas völgy-szakadékokon és meredek bérceken vezet át. Miért nincs a falu tőszomszédságában a határ? Hát csupán azért, hogy a kétszázézerholdas vadaskert egységében és folytonosságában kár ne essék. Az a szegény nép, amelynek ekeje sincs, hanem kapával kell a földet felszántania, miután agyondolgozta magát napestig, éjjel sem térhet pihenőre. Örtüzek mellett virraszt hajnalig, hogy elzavarhassa a szegény ember vetésére éhes däm- és duvadakat. Az örtüzek számára szükséges fát pedig nem szedheti a nép ingyen a roppant erdőségtől. Egy forintnyi taksát sarcol ki belőle egy-napi rőzsészedésért az uradalomnak morva és cseh tisztihada. S mialatt a napimunkától elgyötrődött éhező parasztnak ott kucorognak az örtüzek mellett, azalatt a vadászkastély kandalója mellett idegenből odajött főuri vendégek idegen nyelven motyognak a szarvasok csirázó agancsaról s a pompás vadkanok gyönyörű agyaráról. Százszázéves embereknek holtuk napjáig el vannak jegyezve az inséggel, fáznak, éheznek, testben megrokkannak, lélekben elsenyvednek egy roppant erdőterület

tövében, amelyből a maguk s az uradalom számára mesés jólétet válthatna ki becsületos munkájuk, — s mindez pusztán azért, hogy egy idegen főur évente néhány hétig kénye szerint vadászhasson! A gróf Schönborn szarvasbikái, sutái és vaddisznai mennyivel különbé életet élnek a szegény ruthén népnél! Sanyargó jobbágyság az az százszázéves; jobbágyságai nem is egy grófnak, hanem egy gróf vadállatainak.

Megrendülve az előadás fenséges szigorától olvassa végig az ember a könyvnek ezt a felét. A szerzőnek költői erejét és publicistai bátorságát egyforma tisztelettel és elismeréssel kénytelen megkoszorozni az olvasó. S most már megnyerte a szerző az olvasó bizalmát, vagy legalább leszerelte bizalmatlanságát a tanulmányt következő részére, a kényesebbikre, arra, amely a kazárság dolgait ecseteli. Ez a rész szinesebb, humorosabb, finomabban megírta és élesebb rajzu az előbbinél. Vezette-e felekezeti elfogultság a szerzőt e remekül megkomponált fejezetek megírásánál? A könyv első részének elolvasása után azt kell föltennünk, hogy nem. Ha igazságosan végezte ki az uradalom lelketlen garázdalkodását, mért vitatnók el tőle az igazságot, mikor a kazárságot ostorozza? Ha ott nem vádoltuk demagógiával, mért kellene itt antisemitizmusra valódnok? Néhány évvel ezelőtt az Izraelita Magyar Irodalmi Társulat évkönyvében a zsidóhítlű magyarság egy lelkes szellemű munkása tanulmányt közölt az északkeleti megyék bevándorolt lengyel-zsidó lakosságáról. Dr. Mezei Ferenc, e tanulmány szerzője, antiszociális, kulturképtelen, babonás, sőt fanatizmusú és szennyes proletártömegnek ecsetelte azt a népséget. Ezt a kemény ítéletet bizonyára nem sugalta semmiféle vallásos előítélet. Miért ne hinnők hát el Bartha Miklósnak, hogy a kazárságban nagy a szellemi züllöttség és sok az erkölcsi meghibbanás? Miért fogadnók kételkedéssel azokat a fejezeteket, amelyek a kazárság ravaszágát, kapzsiságát, üzérkedését, a földdel és a pálinkával, a pénzzel és az élelmességgel üzőtt uzoráját tárgyalják? Ahonnan ez az elem ide beszivárgott, az orosz városok ghettoiból nem hozhatott magával sem tisztaságot, sem magasabb erkölcsi színvonalat, sem a testi fáradságnak megbecsülését, sem szociális ösztönt, sem kulturképességet. Ott szellemi és erkölcsi rabigában sanyalódott ez a

nép, hite miatt borzasztó üldözéseknek volt kitéve s az évszázados elnyomatás könnyen kiírhatta belőle az emberi méltóságot. Mikor ide jött, nem hozhatta hát magával azokat az ethikai és szellemi tulajdonságokat, amelyek a szabadság uralma alatt szabad emberek lelkében tenyésznek. Mi nem a kazárokat mentjük, ezekre utalván, vagy legalább nem őket csupán, hanem Bartha Miklóst is, aki az ő hibáikat és vétkeiket olyan kegyetlen realizmussal festi.

Ami antiszociális és kulturképtelen elem és kinövés van e barbár tömegben, azt bizony le kell róla nyesni erős és ügyes kézzel. A ruthén népet pedig meg kell övni mindenféle visszaéléstől, de meg kell övni egyuttal a kazárságot is attól, hogy erkölcsi és szellemi sivárságának fertőjében maradjon. A bünt és a visszaélést ostorozni kell, mert bűn és mért visszaélés, tekintet nélkül azoknak a felekezeteire, akik benne leledzenek. Az uzorás, a csaló, az orgazda, a hamisan esküvő, a gyujtató hadd bűnhődjék, mert vétkezett. Nem azért, mert kazár, hanem azért, mert vétkezett. S az igazság nyilván az lesz, hogy sok ezer éhező nyomorult akad a kazárook közt is; gonosz lelkű gazember akad kétségen kívül a ruthénnek közt is. A másik igazság pedig az, hogy akad a ruthén népen is javítani való elég; az is antiszociális a lomhaságánál fogva, az is kulturképtelen a szellemi elmaradtságánál fogva s az sem szerelmes halálosan a tisztaságba. Irtsuk hát, a gazt valahol találjuk. És könyörüljünk az inségen, valahol rábukkanunk. Ezt a tanulságot vonom én le Bartha Miklós könyvéből.

A főrendiházból.

Budapest, december 14.

Ami a t. Házat jó sokáig foglalkoztatta, azzal a méltóságos főrendek alig másfélóra alatt végeztek. A horvát provizóriumról egyetlen szó sem esett s valamelyes vita csak az indemnitjavalaslatnál volt. Ezt a vitát természetesen gróf Zichy Nándor provokálta, aki minden alkalommal sir egy verset az ő örök fájdalomról: az egyházpolitikáról. Ma egy figyelemzettel és egy tanácsesal szolgált a kormánynak. A figyelemzetés az volt, hogy iparkodjék a kormány az indemnitj szükségét elkerülni; a tanács pedig az, hogy Széll Kálmán ne csak párthiveire, hanem

— Tudod-e, barátom, hogy verflixte komédia, amit csinál! — mordult öccsére az öbester, midőn a fiatal, pelyhes állu legényke néhány pere mulva megjelent a verandán és a nagyasszony betette maga után az ebédlőbe vezető üvegesajtót.

— Mitféle komédia, bácsikám?
— Seizen, leulni! — vezényelte kemény hangon az öreg ur.

— Ó maga nem ült le, hanem mint egykor a kaszárnya udvarán, midőn egyik vagy másik „rongy” svadrónt készült lehordani, szigoru tekintettel, rideg, kimért léptekkel sétált föl és alá az engedelmesen telepedő fiatal ember előtt.

— Hallom, hogy az urfi ott patrouilleiroz azon cseh-pimasz Bramek háza körül, ki valószínűleg lelőtte „Neró”-mat, amiért minap rendre találtam utasítani neveletlen modora miatt, a tőkfilkét... bár meg fogom táncoltatni, ha e koloszállis gázságra vetemedett! Szóval, azt hallom, az erdész né körül fickándozol. Igaz, vagy nem igaz?

— Beszéltem vele, az igaz... felelte elvörösödve az ifju.

— Mindennap?

— Igen.

— Mióta?

— Két hét óta...

— Ó kezdte az ismerkedést, vagy te?

— Ó is...

— Jól van! — intett kegyelmesen az öreg ur.

— Szeretem, hogy nem csavarod a dolgot, mint egy gyáva civil, hanem őszintén felelsz. Így is kell, öcsém! Mikor én a te korodban Brassóban kadét voltam, egyszer... viharos, téli éjszaka

volt, csak úgy dőlt a hó — könnyű szerrel megmenthettem volna irhámot, ha nem valloam be az örnagyomnak, hogy én voltam az a fickó, aki a kantinos feleségének szobájából kiugrott az ablakon... Halt! Mit beszélek... ebadta...

A fiatal ember hangosan fölnevetett.
— Hallottam, bácsika — mondotta hizelegve, s csillogó, barna szemében felvilant meleg ragyogása az ifjuságnak — hogy fiatal korában nem volt bátrabb huszártiszt az egész regimentben!

— Hát az igaz, de ördögadta, most arról kell beszélni, amiért rapportra rendeltetek. Értészemre esett, hogy leveleket firkálsz annak az asszonynak. Igaz, vagy nem igaz?

— Igaz.

— Mutasd!

— De bácsi, kérem —

— Mutasd! Parancsolom!

A fiatal ember nem ellenkezett tovább. Zsebébe nyult és átadta a még csak alig megkezdett levelet az öreg urnak. Az belenézett és hangosan olvasta: „Mélyen tisztelt nagyságos asszony! Bocsásson meg, hogy írni bátorkodom, de legyen róla meggyőződve, hogy a mély tisztelet, melyet nagyságos asszony iránt érzek...”

Az öbester az asztalra dobta a levelet és harsányan kacagni kezdett.

— Számár vagy, öcsém!

— Miért, bácsi? — kérdezte zavartan az ifju.

— Mondom, hogy számár vagy! — ismételte az öreg ur s leintett gunyosan a kezével — mitféle limonádé ez?... Így kell levelet írni egy szép asszonynak, akit meg akarsz attakirozni? Ezer villám, öcsém, tanuld meg, hogy az ilyen asszony

fütyül a tiszteletedre. Nem így kell levelet írni, hanem így... például: Imádot, drága angyal! Örültem szeretem magát s ha nem hallgat meg, esküszöm, hogy tőbe fogom magamat löni, et cetera... Halt! Ebadta... megint bolondokat beszélek...

— Ertem, bácsikám — intett fejével a fiu.
— De ne értsd, hé! Nem azért mondtam, hogy megérsd, hanem azért, hogy mátlól fogva lenyergelsz és többé nem mutatkozol Johan Bramek hazatájn. Ertjük?

A fiatal ember bólintott, hogy érti. Ugy is az volt szándékában, a levél is bucsuzás akart lenni. Az asszony maga is arra kérte, hogy „kímélje meg a látogatásaitól”, mert félti a jó hírnevét, s fél a férjétől is, ki azzal fenyegetődött, hogy ha még egyszer együtt kapja őket, hát annak csuf vége lesz.

— Himmél sacrament, fenyegetni merészelt az a cseh pimasz? — fortyant fel az öreg ur, s rácsapott tenyerével az asztalra. Tudja, hogy az én öcsém vagy?

— Hogyne, bácsi...

— Hallatlan szemtelenség! — lármázott önmagát ingerelve az öbester. Leelővi a kutyámat, s még ő fenyeget! Bagázs von a Civilisten... Velem mert volna efféle tenni — ezeltől harmino egynehány esztendővel — az ilyen Johan Bramek, majd adtam volna neki rágni valót, hogy valamennyi foga beletört volna. Persze, ti mai csirkék... Van is bennetek vér! Azaz hogy...

— Bácsika bizonyosan megtáncoltatta volna?

— Azaz hogy, nem így akartam... javított ki magát, észbe kapva az öreg ur — ha-

UJ IDŐK.

Herzog Ferenc lapja valóságos album-füzettel indult meg az új negyedben. Közleményeinek a gazdagsága, képeinek a szépsége révén a legnagyobb külföldi képes lapokkal kiállja a versenyt. Januárban pompás, nagyméretű, keretbe való szines kép ad teljesen díjtalanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészi disze lesz ez a gyönyörű reprodukció. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona.

Előfizethetni postautalványon a kiadóhivatalnál Budapesten, Andrassy-ut 10. — Mutatványszámot kérésre szivesen küldünk.

másokra is hallgasson, mert csak a pártatlanság hozhatja meg a békét.

Mint hogy gróf Zichy Nándor e tanítások hegyibe megragadta a kormánytól a fölhatalmazást: előbb *Ernstet* Kelemen, majd báró *Podmaniczky Géza* mutatták ki röviden, hogy a gróf ur öngyarméltósága a törvényes kormányzás föltételeit próbálta megakasztani, ami a förendiházban legalább is szokatlan.

De érdemlegesen *Szell Kálmán* miniszterelnök felelt meg gróf Zichy Nándornak. A figyelmeztetést köszönettel honorálta és készséggel jelentette ki, hogy maga is szeretné az indemnityk szükségét elkerülni. Foglalkozik is a pénztári esztendő elhelyezésének gondolatával. Figyelmeztette azonban gróf Zichy Nándort, hogy az újonnan választott parlament semmiképp sem intézhetné el mostanig a rendes költségvetést s így *ezuttal* az indemnity egyszerűen elkerülhetetlen volt. Ami pedig a tanácsot illeti, arra nézve a miniszterelnök általános helyeslés közben hangsúlyozta, hogy ő eddig sem tekintette magát egy párt kormányának, hanem az egész nemzet és a korona nevében kormányzott. Pártatlan volt, az is lesz, de — jegyezte meg finom — olyan pártatlanságból nem kér, mely az egyházpolitikai revíziót tekintti az egyetlen módnak, az egyetlen jónak. Az a pártatlanság, hogy respektáljuk az állam és az egyház külön szféráit. Ez volt az ő politikája, ez is marad s ezért vallja magáról, hogy pártatlan.

A förendek nagy tetszéssel fogadták e nyilatkozatot s gróf Zichy Nándor kivételével valamennyi förend megszavazta az indemnity-javaslatot. S miután *Csedzka* érsek javaslatára még határozatba ment, hogy az újesztendő alkalmából az elnök tolmácsolja a förendek szerencsekívánságait a trón számolyánál, — az ülés bevégeződött ...

A förendiház ülése december 14-én.

Elnök: Gróf Csáky Albin.

A kormány részéről jelen vannak: *Szell Kálmán* miniszterelnök, *Lukács László*, *Flösz Sándor*, *Darányi Ignác*, *Hegeudis Sándor*, *Cseh Ervin*.

Jelentések.

Elnök jelenti, hogy ő felsége a förendek választófeliratát tudomásul vette és a förendeknek Erzsébet főhercegnő eljegyzése alkalmából kifejezett szerencsekívánatlát köszönettel fogadta.

Bemutatja a belügyminiszter átiratát *Vörösmarty Béla* kuriai másodelnök, *gróf Széchenyi Miklós* győri, *dr. Városey Gyula* székesfehérvári, *István Vilmos* sombathelyi püspökök meghívóleveleiről s végül azt a jogerős végzést, amely a gróf *Festetics Andor* ellen indított csőd megszüntetéséről szól.

nem úgy skartam mondani, hogy voltaképpen ... azaz hogy *Johan Branekek* tulajdonképpen igaza van, midőn szénáját elhárásolni nem engedti. Erre az én időmben is kemény büntetés dukált, de a huszár — öcsém — azért huszár, hogy ne nappal lopja lovának a más szénáját, hanem éjjel, amikor senki sem látja. Azaz hogy megiltom, hogy ezt a szamarságot, a mit most mondtam — abrikotlánsnak vedd! Hallod-e, ez csak kieszuzott a számon — értjük?
— Igen is, értjük — válaszolta elfojtott mosolyal a fiu.

— Allso, csak azért, különben beüt az istennyila! Egyéb sem kellene, csak hogy egy ostoba falusi páva miatt valami bajod legyen. Még megsejtetne az a cseh-pimasz, amilyen féltékeny bívaly. Az ilyen fickót jobb lefogyezni valami ügyes taktikával. Például, ha az ember meghívja ebédre, ne félve együtt, vagy más efféle, ami nem kelt gyantut ... azaz, hogy halt, nohamall, donnerwetter! Egy szót sem szóltam. Csak annyit mondok, hogy ha még egyszer meglát valaki a cseh háza körül, azonnal fölkapok és hazaküldök! Tessék ezt komolyan megjegyezni.

— Igenis, bácsikám — felelte a fiu, miközben felállt s az asztalra dobott levelet zsebre vágta — igérem, hogy többé nem fog meglátni senki.

— Helyesen, öcsém, helyesen! — bölintott fejével az öreg ur s kegyelemben elbocsátotta az ifjút.

Azután megállt s elégedetten mondta:

— Azt hiszem, hogy ezt simán és okosan intéztem el ...

(Az indemnitás.)
Gróf *Zichy Nándor* nincs a kormány iránt politikai bizalommal s nem fogadja el a törvényjavaslatot. Szokássá vált és ma már normális állapot, hogy évről-évre indemnitásokkal viszzük keresztül a financiális kezelést. Ez nagyon rossz, kivált pedig a förendek szempontjából. Igaz, hogy ezt a többség szavazza meg, de ennek a bizalmi szavazatnak és általában a többség bizalmának alkotmányos országban korlátja van és ez a korlát a törvény. A törvénynek komoly betartására pedig éppen a förendek hivattottak első sorban sulyt tettek, mert, ha a képviselőház a parlamenti kormányt gyakorolja, akkor a förendiház a törvényesség született örenek mondható és a törvény az önkény korlátja, az elnyomottak biztosítéka, a kisebbségeknek védelmezője.

Ezért nagyon kívánatos, hogy ennek az indemnitás állapotnak vége vessék! Meg kell változtatni a törvényt. A miniszter erre nézve azt kérdi, hogy hogyan csinálja meg a budget-törvényt, mikor az ellenzék őt folytonosan akadályozza, hosszas beszédek átel kihuzza az időt és ő nem tud elkészülni a budgettel. Ezek a hosszu diskussziók csakugyan előfordulnak, de ezeknek a diskusszióknak a budget-tárgyalás a parlamenti szokás és gyakorlat szerint a valóságos tere. Hiszen világszerte a budget-tárgyalás alkalmával vitatandók meg a különböző politikai irányok, az állami feladatok iránti különböző nézetek, az aktuális politika és aktuális kérdések iránti eltérő nézetek. Magyarországon, ahol 1867-től fogva folytonosan egy párt, egy elv és egy irány uralkodik, a miniszterválságok sohasem létesítenek változást a kormány eljárássában, parlamenti kormányról nem is szólhatunk. A förendeknek komoly feladata, hogy ezt az állapotot, a folytonos indemnitás legalább is a maguk rosszsalával hangsúlyozzák.

Ha körültekint, látja, hogy Magyarországnak legalább egy és a legszamosabb polgárok körét telőle-ő egyháza magát elvében és hittanában sérve érzi. Ki ennek a megbírója? Ő nem, a miniszterelnök sem, hanem pusztán maga az egyház. Ezt pedig az állam állandóan korlátozza tanításában aminek legfrappansabb kifejezése a polgári házasság. Ez ellen folyvást tiltakozik a nép és az intézmény rendkívül sokba is kerül. A kormánynak pedig kötelessége volna ezeken a bajokon segítenie.

Ernstet Kelemen úgy tudja, hogy a förendek az indemnitásról szóló törvényjavaslatot, legalább az évek egész során át, soha sem tették vita tárgyává. hanem mindenkor megszavazták. Meglepte tehát, midőn gróf *Zichy Nándor* nemcsak hogy felszólt, de meg is tagadta a törvényjavaslat elogadását. Hogy felszólt és politikai felfogását kijetette, azt érti, hisz jogát gyakorolta. De meglepte őt az, hogy politikai felfogása abban kulminál, hogy a törvényjavaslatot megtagadja. Hiszen ezzel a további alkotmányos kormányzás lehetőségét akarja megtagadni. Ez pedig alkotmányos pártnak politikai irányja sohasem lehet. Maga sem tartja helyesnek a bizalmi kérdést felvetni, de ha már felvetik, kijelenti, hogy igenis bizalommal viseltetik a kormány iránt és a jelen indemnitási törvényjavaslatban éppen a kormány alkotmányos érzelmének és kötelességtudásának kifejezését látja.

Báró *Podmaniczky Géza*: Az indemnitás megszavazása szükségéből és bizalomból egyaránt. Nem találja szükségesnek, hogy egy országban, amely csak 1867-től fogva, tehát oly rövid idő óta fejlődik, mindig csak parlamenti krízis által történjenek változások. A békeség és az egyetértés az ország többségével annál fűdvebb, annál kívánatosabb, mert itt egy általános nagy reformra van szükség. Gróf *Zichy* azt mondta ugyanis, hogy a képviselőház alkotja a törvényeket, a förendiház pedig azoknak az öre.

Gróf *Zichy Nándor*: A képviselőház kormányoz és a förendiház a törvényeknek öre.

Báró *Podmaniczky Géza*: Akkor rosszul értetem, mert én úgy értem, hogy a képviselőház alkotja a törvényeket, a törvényeknek pedig öre a förendiház. En, mint a förendiház tagja, a törvények alkotásának jogát leuntartom a förendiháznak. azonban, ha valakinek, egy a képviselőháznak van nagyobb alkama az örállásra, mert az megbuktathatja a kormányt, míg mi legteljebb csak passzive viselkedhetünk és ezzel tehetjük lehetetlenné működését. A mi aktiv szerepünk különben csak akkor kezdődik, ha esetleg, amit nem szupponálók, a kormány vád alá helyeztetik. Fenntartom tehát a jogot a törvény alkotására nézve a förendiház részére is épp úgy, bár elismerem, hogy a nagyobb dolgokban a képviselőházat illeti a kezdeményezés.

(A miniszterelnök válasza.)

Szell Kálmán miniszterelnök: Nagyméltóságú elnök ur! Méltóságos förendek! Midőn én a szőnyegen forgó törvényjavaslatot, amely arról szól, hogy a kormánynek adassék felhatalmazás arra, hogy a jövő év első négy hónapjában az állami bevételeket szedhesse és az állami kiadásokat teljesítse a múlt évi törvény alapján, a méltóságos förendeknek magam részéről is ajánlanám, pár megjegyzéssel kísérem azokat, amiket az imént gróf *Zichy Nándor* ur ő nagyméltósága részéről hallottunk. (Halljuk! Halljuk!)

Ő nagyméltósága nem tekint normalis állapotnak azt, ami minálunk és én is azt mondom, sajnosan, meggyökeresedett már évtizedek óta, hogy az államháztartásról az év végéig törvény nem keletkezhetik, hanem indemnitással megyünk át egyik évről a másikra. Igaza van! Ez nem normalis állapot és én vagyok az első, aki kiiletem, hogy törekvésünk egyikét képezi ezen a téren, hogy lehetőleg odavigyük

budgetviszonyainkat, hogy a kormánynek, illetőleg az országunk minden év elején meglegyen a maga budgetje. Erre törekedünk kell. Eddig ezt csak pár éven át sikerült hosszas alkotmányos praxisunk alatt elérni és így igaz, hogy az az állapot honosult meg, amit nem lehet normalisnak nevezni, amit a 48-iki törvények melyek a magyar alkotmányban a budget-jogot körülírták, így nem kontempiláltak és ami mindig a szükség által van motiválva. Amde lehet-e a mai helyzetben és ennek a törvényjavaslatnak különösen azt lobbanítani a szemére. Több joggal vagy több okkal, mint máskor? Azt hiszem, kevesebb joggal lehet ma, mint máskor. Mert hiszen, amint méltóztatnak tudni, az országgyűlés október 22-én jött össze és azok a teendők, melyek az országgyűlés megalakításával járnak, melyek az országgyűlés kezdetén alkotmányos és parlamentáris praxisunkban meghonosultak és a felirati vita, nem tették lehetővé, hogy a költségvetést a kormány előbb terjessze elő, mint november 23-án. Az idén tehát az indemnity-kérdést a szituáció tette elkerülhetetlenné, mert bármilyen rövid budgettárgyalás volna is a két házban, az tökéletesen lehetetlen, hogy novemberől december végéig költségvetési törvény keletkezzék. Az idén teljesen motiválva van ez; a szükség törvényt ront, másképp nem is lehetett. Nem osztom azt, amit méltóztatott mondani, hogy hiszen a többség a képviselőházban megszavazta a kormánynek a törvényt, a förendiház azonban öre a törvénynek a förendiház egészen más szerepben találja magát, a förendek jogosítva vannak azt meg nem szavazni.

Gróf *Zichy Nándor*: Kegyelmes uram, az indemnitás!

Szell Kálmán miniszterelnök: Az indemnitás! Erre igazán azt vagyok bátor ellenvetni, hogy a többség hiába szavazza meg az indemnitást a képviselőházban, mert ha a förendek a törvényjavaslatot hozzá nem járulnak, akkor ebből törvény nem keletkezik soha és azon indokok, amelyek a képviselőház többségét arra bírják, hogy megszavazza, miután a költségvetési törvény létre nem jöhet, ideiglenesen ezen felhatalmazási törvényt az államháztartás rendes menetének megóvása és az alkotmányos kezelés biztosítása céljából talán a förendiházra is nehezednek és így méltán meg lehet kívánni, hogy a förendek is hozzájáruljanak. Abban igaza van ő nagyméltóságának, hogy a förendiháznak eminszen joga a törvényhozás terén, hogy a törvények öre legyen. De ez is törvény, budgettörvény, és a 48-iki meg a 67-iki törvények nincsenek megsérve ily törvény által, amenyiben ez csak abban különbözik törvényesség tekintetéből a budgettörvénytől, hogy ezt egy egész évi háztartásra, egész évre alapítják meg; az pedig pareaillaris budgettörvény, de budgettörvény. Ez melles.

Ő nagyméltósága mélyen beleereszkedik a kérdésbe és én követni akarom lejtégetésében. Ő nagyméltósága azt mondja, hogy bizalmi kérdés lévén a felhatalmazási törvény, ez is egy ok, hogy ő azt meg nem szavazza. Kérem, valeat quantum valere potest. En elismerem és ő nagyméltóságával ebben egyetértek, hogy így van a mi alkotmányunkban meghonosítva ez a felfogás. En azonban azt a felfogást sohasem osztottam, hogy akár az indemnitási törvény, akár az egész budgettörvény bizalmi kérdés. Nemcsak mostani nézetem ez, mikor rólam van szó mint a kormány élén álló miniszterelnökről, hanem ez a nézetem már 1869 óta.

Ő nagyméltósága meg szavazza meg a törvényjavaslatot a bizalom hiányában és meg is mondja, hogy miért. Megmotiválta igen mélyen és igen kényes kérdések lejtégetése kapcsán. Mielőtt azonban azokra áttérnék, két dolgra kell megelőzőleg kitérnem. Az egyik figyelmeztetés, amelyet adott; a másik tanács. A figyelmeztetés abból áll, hogy gondoskodjék a kormány, hogy megszűnjék az a praxis, hogy ellenzék, vagy képviselőházi szónokok tömege megakadályozza a költségvetési törvénynek idejében való létrejöttét és hogy oly hosszu budgettárgyalások legyenek, amelyek nem felelnek meg egészen a célnak. En ezt a figyelmeztetést elogadom és megszivilem. Magam is már sokszor adtam nyílt kifejezést a képviselőházban annak, hogy a mi budgettárgyalási metodusunk nem egészen felel meg annak, hogy a törvényhozásnak kellő idő maradjon gyümölcsöző és termékeny törvényhozási munkálkodások és alkotásokra. Ez nem helyes, nem igazolható eljárás és miután ennek kifejezést adtam nem egyszer a képviselőházban is, nem vétek a parlamentárizmus ellen, ha itt a förendiházban, midőn szóba hozatik a dolog, azt valom, hogy ezt az eljárást reform alá kellene venni. Lehet módot találni parallel ülésekkel, más tárgyalási móddal, talán a háztartási évrnek áttételével egy másik terminusra, hogy ezen a bajon segítsünk.

Mindenesetre azon leszek, hogy az, hogy minden esztendőben 4-5 hónapig tárgyaljuk a költségvetést lehetőleg szűkebb korlátok közé szorítsassék s a törvényhozásnak a gyümölcsöző munkára több ideje maradjon; mert bár a törvényhozás másik házában a budgettárgyalás hosszu menete nem mondható egészen terméketlen és gyümölcsötlennek, mert ideák vetnek fel, a közállapotok megvizsgálhatnak, ellenőriztetnek, megvilágítatnak minden oldalról, mégis talán a kelletlenül messzebb és tulmenő határok közt mozog ezen diskusszió.

Ami a tanácsot illeti, melyet ő nagyméltósága ad, az abból áll, hogy a kormány legyen objektív, legyen tárgyilagoss minden irányban, ne tekintsen személyeket, pártokat, hanem csak az ország érdekét, és azt mondja, hogy hiszen a minisztérium, mely a többség nevében kormányoz, kell, hogy ezt megszivlje. Engedelmet kérek, a minisztérium nem kormá-

MOLL SEIDLITZ POR Legjobb fájdelomcsillapító bezérőseles, csuz, közvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 filléret kapható. **MOLL** készítmény kérendő.

MOLL SEIDLITZ POR fejtülmulhatatlan hálszer mindama gyomorbajoknál, melyokból a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerlátrakban **MOLL** készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

nyoz a többség nevében. A minisztérium és a kormány 6 felsője nevében, az ország nevében és a törvényhozás ellenőrzése és felhatalmazása alapján kormányoz, nem pedig a többség nevében. (Helyeslés.) A többségből folyik ki a kormány, a parlamentáris felleg és exigenciák következtetéséül a többség támogatja, tartja vagy bukítja, de nem a többség nevében kormányoz. Nagybbr, szélesebb és hatalmasabb forrás veszi, melyből a maga mandátumát, a maga auktoritását veszi. Kormányzatának főúrra a korona és a parlamentárisznak odailejtése folytán az ország nevében és így e két nagyhatalom együttes megbízásából kormányoz.

Ez azonban csak a kifejezést illeti. Ami már most a tanácsot illeti, én azt épp úgy, mint a figyelemztetést a magam részéről elfogadom és aláírom az utolsó beütig, de azt valom, hogy nemcsak az a meggyőződés, de ez a törekvés, ez a szellem is vezet bennünket. En, mikor az ország ügyét végzem, nem tekintem magamat soha pártkormányának. En ekkor nem tekintek személyes ügyet, személyes kérdést, személyes tekinteteket. Előttöm mindig az ország érdeke a maga objektív tárgyilagossá fellegésében áll. Ezért vagyok felelős és ezzel állók előre minden kritikának.

Azt mondja ő nagyméltósága, — és ez az ő fejtégelésének mélyebbé menő és nagyon érdekes része, amelylyel azonban egyet nem érthetek — hogy a mai helyzetben és a mai liberális politika által sértve van az egyház és a vallás és ki ennek a bírja, kérdezi. Nem ő, nem a Ház bármely tagja, nem a kormány, annak a bírja az egyház. A tézis, nézetem szerint, nincs helyesen felállítva. Hogy sértve érzi-e magát az egyház, arra nézve az egyház illetékes bírő de csakis az egyházi és vallási dolgokban; az ország dolgaiban, az ország politikájában által megteremtett alkotásokra nézve, az ország törvényeiben kifejezett irányra és az ország törvényei által meghozott intézményekre nézve egyedül kompetens az ország, és csak az ország, az ország törvényhozása és senki más. (Igaz! Ugy van!) A vallási és egyházi dolgokban illetékes az egyház, teljesen beismerem, de az országban nem. Ebben a kérdésben csak úgy igazodunk el, ha megkülönböztetjük a szférákat: ha az államnak és az egyháznak jogkörét és szférát meg nem különböztetjük, nagyon téves állásba helyezkednénk. Mindegyik a magáéban: a vallás és az egyház a magáéban az ország a magáéban maradjon meg és a maga körében gyakorolja telegelését és ne vigye be a vallás és egyház fellegését az államjog körébe. Ha ezeket a szférákat különböztetjük, akkor nem lehet mondani azt, amit ő nagyméltósága mond, hogy az állam nem ismeri el a vallást, az állam korlátozza a vallást a maga jogkörében. En azt hiszem, hogy ez nem áll. Az állam nem teszi az én politikám se teszi. Az államnak meg kell maradni a magáéban, nem szabad érinteni a vallást. De a vallási és egyházi fellegés is maradjon meg hasonlólag a magáéban és ne érintse azt, ami az államé. Az állam jogkörébe nem engedem behatolni az egyházat ez az én politikám. (Helyeslés.) A demarkációsális vonalat meg kell húzni és ezt a demarkációsális vonalat éber figyelemmel és lelkiismeretes óvatossággal meg kell tartani. Nem kell átcsapni ezen a vonalon, hanem mindegyik maradjon meg és álljon meg a demarkációsális vonal előtt a maga jogkörében, a maga belső életében, a maga szférájának minden irányában és akkor ezen demarkációsális vonal épségben marad, akkor nem jog előállni az, hogy az egyik korlátozza a másikat, hogy az egyik bejegy a másik jogkörébe.

Ez az én fellegósom és azt hiszem, hogy az én álláspontom objektív és csak ez az objektív álláspont. Ez az objektív fellegósom azért helyes és egyedül helyes, mert csak ez zárja ki a szubjektivitást és telegelési szellemet, ami a megtestesült szubjektívizmus. Ez pedig az állam életét egyenesen megrontja, mert a kölesönös jogköröket összezavarja.

Azt mondja ő nagyméltósága: a békéből így nem lesz soha semmi. En azt mondom, hogy az ő fellegósa nem engedi a békét. En úgy álltam tel a kérdést, hogy nem kell összezavarni a kölesönös jogköröket és fellegóásokat, az állami élet és az egyházi élet fellegóását; állami intézményeket, az állam érdekeiben és a maga jogkörében törvényesen megalkotott és létesített intézményeket nem szabad más szempontból bírálni, nem szabad más szempontból fölfogni mint az állam azon céljainak szempontjából, amelyekért meghozattak; azokba nem szabad belevenni telegelési fellegóást. És ha így fogjuk tel és így teszünk meg a különböztetéseket és így megmarad mindegyik a maga illetékességi körében, — egyház és állam a magáéban — akkor előáll az az egyetértés, az az egyensúly és az a béke, amely mindenütt megvan, ahol nem bolygatják amelyre szüksége van a vallásnak és az egyháznak és szüksége van elsősorban ennek a magyar államnak, amelynek oly nagy, oly messzeálló — de minden erőnkkel igyekoznünk kell, hogy közelebb hozzuk — céljai és feladatai vannak.

Ez az én fellegósom ebben a nemzeti ügyben; azt hiszem, ez a tárgyilagoss fellegósa. Ez az én politikám, a magyar államnak szabadelvű politikája. Ez jön kifejezésre az én politikámnak minden ízében, minden irányában és azért mentek érzem magamat attól, hogy bármely vallást, bármely egyházat a maga jogkörében, a maga hatáskörében sértenék. Az én álláspontom az: megtartani az államot a maga jogkörében és megtartani az állam számára mindent ami az államot illeti, hogy a maga nagy céljait teljesítse és a maga nagy hivatását betölthesse. Ugy vagyok meggyőződve, hogy az én fellegósom a helyes, az én politikám teleg meg a magyar állam nagy érdekeinek és nem az, melyet ő nagyméltósága képvisel.

Ezek után ajánlom a javaslatot ellegadásra. (Élénk tetszés és helyeslés.)

Gróf Zichy Nándor lélegreértett szavait igazítja helyre s telegeti, hogy ő a sulyt arra helyezi, hogy a tárgyalásoknál a felszólalásoknak az okát hársítsák el.

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben ellegadja s megjegyzés nélkül magáév teszi ezután a horvát pénzügyi egyezményről szóló törvényjavaslatot is.

Császra György kalocsai érsek a főrendek nevében arra kéri az elnökséget, hogy újév napja alkalmából a főrendház szerenesekeivánait tolmácsolja a trón előtt. Boldog újévet kíván az elnöknek és az alelnököknek is.

Az ülés a jegyzőkönyv hitelesítése után bevégeződött.

BELFÖLD.

Az igazságügyminiszter mandátuma. A rigyiczai kerületben ma volt a képviselőválasztás, amely tudvalevően *Latinovics Pálnak* főispánná történt kinevezése folytán vált szükségessé. Két jelölt volt: *Plósz Sándor* igazságügyminiszter és *Lányi Mór* Kossuth-párti. Már a pártok felvonulásakor látni lehetett, hogy a *szabadelvűpárt* tulnyomó többséggel fog győzni. Ugy is történt. A választási aktus befejeztével *Plósz* igazságügyminiszternek 1401, ellenjelöltjének 526 szavazata volt. A választás elnöke tehát *Plósz Sándor* igazságügyminisztert jelentette ki a rigyiczai kerület képviselőjének. A minisztert választói lelkes táviratban üdvözölték.

Az új ruthén kormánybiztos. A földmivélsügyi miniszter, mint értesülünk, a hegyvidéki kirendeltség vezetésére miniszteri megbízottként *Kazy József* osztálytanácsost rendelte ki. Ez az állás tudvalevően Egan Ede elhunytával üresedett meg. A szabadelvűpártban élénk rokonszenvvel találkozik a nagyfentosságú kinevezés és általános az a vélemény, hogy *Darányi* földmivélsügyi miniszter igen szereneseben választotta meg azt a férfit, aki a ruthén akció vezetésére hivatva van.

Kazy József 1856-ban született Vasvármegyében. Tanulmányait Budapesten végezte s 1878. óta a földmivélsügyi minisztérium tisztviselője. Az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítást magyar kormánybiztoságánál ő volt a megköszönés rész szervezősével megbízva s kiváló munkásságával s higgadságával nagyban hozzájárult a szervezés sikeréhez. A legutóbbi időben a földmivélsügyi minisztérium mezőgazdasági ügyosztályát vezette és ez állásában is egyaránt kiérdemelte felebbvalókat, tisztviselőitársainak s a gazdasádalomból mindazoknak becsülését, akiknek munkásságát megismerni módjukban volt. *Kazy József* a vaskoronarend lovagja, a francia Beszélyrend tiszt kerestjének tulajdonosa s tartalékos honvédszárkapitány. Bars-vármegyében nagy birtoka van és egyik tekintélyes tagja a vármegye törvényhatósági bizottságának.

A vámtarifa a parlamentben. Osztrák parlamenti körökből az a hír terjedt el, hogy az új autonóm vámtarifát csak 1902. őszén fogják a parlamentek elé terjeszteni.

A *Neue Freie Presse* mai számában egy budapesti levél foglalkozik e kérdéssel s konstatálja, hogy a magyar kormány erről a szándékról még nem nyert értesítést. A szakreferensek eddigi tárgyalásai sok fontos pontban megegyezésre vezettek s ami differenciák még vannak, azokat kiegyenlíteni nem lesz nehéz. A tanácsosok még folynak és a két kormány abbéli megállapodása, hogy az autonóm vámtarifa fölötti tanácskozákat lehetőleg mielőbb befejezzék, nem változott.

Ez a budapesti levél foglalkozik az autonóm vámtarifával kapcsolatban a külfölddel kötendő kereskedelmi szerződéssekkel az 1899. 30. törvények alapján telegeti, hogy lehetetlen a külső államokkal tárgyalásokba bocsátkozni, mielőtt a mostani autonóm tarifa újjal lesz pótolva s a vám- és kereskedelmi szövetség megköti. Ha az autonóm vámtarifa csak 1902. őszén kerülne parlamenti tárgyalás alá, nagyon valószínű, sőt csaknem bizonyos, hogy a fennálló szerződések már felmondattak, még mielőtt a monarchia két állama az új vámtarifa fölött megállapodott s vám- és kereskedelmi szövetséget kötött volna. Az említett törvény diszpozíciója reciprocitás megszegése tekintetében mindezekre a pontokra vonatkozik. Más dolog volna, ha egy kívülről jövő indítvány folytán a két kormány kölcsönös megállapodással elhatározná, hogy az illető hatalommal kereskedelmi politikai provizóriumot létesít. Ez esetben a törvényben megállapított terminusoktól való eltérés nem jelenti a reciprocitás megszegését. Hogy már most mindezek a lehetőségek és megfontolások a tárgyalásokra befolyást ne gyakoroljanak, Budapesten elengedhetetlen tartják, amennyire csak lehetséges, az autonóm vámtarifa tárgyalásait s azzal kapcsolatban egy új vám- és kereskedelmi szövetség fölött a tárgyalásokat tettetni s arról gondoskodni, hogy a két parlament abban a helyzetben legyen, hogy a kormányok megállapodásait jóváhagyhassa.

A szocialisták Gyomán. A gyomai választásból, mint megírtuk, *György Elek* került ki győztesen. Erdekés azonban, amit most újságolnak, hogy a *György Elek* 1006 szavazatával szemben a szocialista *Várkonyi István* 538 szavazatot mégis kapott. Ennyi szavazatot eddig szocialista jelölt sohasem kapott, de talán valamennyi szocialista jelölt együttvéve sem. A gyomai jelentés annál meglepőbb, mert ott a szocialisták most próbálkoztak először s mert az odaváló választók többnyire jómódu tanyásgazdák, akiknek nincs okuk a sors mostohasága miatt panaszkodni. A szocialista izgatás ott váratlanul termékeny talajra talált.

A katolikus autonómia. A katolikus kongresszus, egy estilap értesítése szerint, január hó 8-ától 15-éig fog újra ülésezni.

Megtámadott mandátumok.

Budapest, december 14.

(A margittai mandátum.)

A Kuria első választási tanácsa ma folytatta a margittai képviselőválasztás ellen beadott kérvény tárgyalását. A mai ülésen a megbízott ügyvédek válaszára és viszonválaszára került a sor. A tanács *Paiss Ador* tanácselnök elnökletével pontban 10 órakor ült össze, s az elnök felhívta a kérvényezők képviselőjét, hogy választat terjeszse elő.

*Dr. Signer Adol*f azt hiszi, hogy a Kuria előtt jogi igazságokkal kell küzdeni. Hogy Orley választói listában szerepel, az nincsen teljesen tisztázva. Itt fekszik egy okirat, amelyből látjuk, hogy Orley neve a *nagyváradi-olaszi* kerület választói között előfordul. De *nagyváradi-olaszi* kerület nincs. A választást védő felemlítette tegnap hogy Bakonyi Samunak sem sikerült Margittán győznie. Igaz, csakhogy ez öt évvel ezelőtt történt, amikor még nem volt a kuriai bíráskodási törvény. De most már megvan az és Bakonyi be is jutott a parlamentbe. Igaz, hogy nem Margittán, mert ott nem vették figyelembe a kuriai bíráskodási törvényt.

Az elnök: Tessék a személyeskedésektől tartózkodni.

*Dr. Signer Adol*f: Az ellenfél erkölcselennek mondotta az Orley levélnek felhasználását a petícióhoz. Ez nem áll. A levél különben nem tiltott uton jött a kérvényezők kezébe. Kérdéskü perenkül ilyen corpus delictit felhasználni lehet és szabad. A védő egészen másképpen magyarázta Orley levélét, mint Orley maga. Orley egy nagyváradi lap interviu-jének azt mondta, hogy a levélírás csak kotesiogás volt. O azért dobta el azt a levelet, amint kijelentette, hogy közhírré téessék az, hogy neki pénze lesz, mert így akart lelket önteni választóiba. Végül melegen emlékezik meg a kisebbségben maradt jelöltre, *Szatmári Mórról*, aki a kerületben nagy tiszteletben áll. Igazgóság határozatot kér és remél.

Dr. Várady Zsigmond, a választást védő ügyvéd mindenekelőtt kijelenté, hogy nagyváradi-olaszi kerület igenis van, mert Olszi valamikor külön község volt, de politikailag egyesítették Nagyvárral. A margittai szabadelvűpárt tiszteli a törvényt, ami kiadás volt, az a távoli községek fuvardíja emésztette fel. Ez pedig legális kiadás. A törvény megköveteli, hogy felsorolandók az érvénytelenítési okok és az érvénytelenítési tények. Tehát nem elég azt mondani, hogy vesztettek, de ki kell mutatni azt is, hogy ki kit vesztetett meg. Az ellenfél ezt is kiaknáza beszédében, hogy Orley Káimán másképpen magyarázta egy nagyváradi újság előtt a levélét, mint mi. Hát először is az a lap nem a biharmegyei szabadelvűpárt közlönye. Másodsor pedig *Orley nem köteles a magánéletben beismerő vallomást tenni*. Itt azonban a Kuria előtt mi az igazságot képviseljük, az áll, amit itt vallunk. Miután még a tanukihallgatás célszerűtlenségét hosszasan kimutatta, újólag kérte a kérvény elutasítását.

A Kuria a következő határozatot hozta:

A Kuria a petícióban felhozott vesztetésekre Szunyog, Almás, Tót és Vedres-Abrány községekben elrendelte a bizonyítást; elrendelte a vizsgálatot az ellenkérvényben felhozott étkezési jegyekre is. Az eljárással a nagyváradi táblát bízták meg.

(A szepes-szombati petíció.)

A Kuria második választási tanácsának elnöke, *Varró Béla* kuriai tanácselnök ma déli 12 órakor hirdette ki a tanács határozatát a szepes-szombati kerületben megválasztott *dr. Nosz Gyula* mandátuma ellen beadott petíció dolgában.

A Kuria a következő határozatot hozta:

A Kuria a bizonyítási eljárást elrendeli úgy a petíció, mint az ellenkérvény alapján.

A petíció alapján két irányban is folyt a bizonyítási eljárás. Tudniillik az 1899. XV. t. c. 3. §-ának 2. és 6. pontja alapján a kérvényezők oly tényeket hoznak fel, melyek bebizonyítása esetén az egész választást meg kell semmisíteni, aztán a 27. §. alapján, mert 133 megnevezett szavazóról azt állítják, hogy szavazatuk érvénytelen.

Az ellenkérvényben meg van nevezve 227 olyan szavazó, akikről az idézett törvény 3-ik §-a 2., 4., 6. és 11. a) pontjában ütköző tények állítanak, melyeknek igazolása esetén meg kell semmisíteni azoknak szavazatát.

A bizonyítási eljárást a kassai ítéletátlára bízták.

(A díósi petíció.)

A képviselőház V. bíráló-bizottsága ma kezdte tárgyalni a díósi kerület képviselőjének, *Gabányi Miklósnak* mandátuma ellen beadott panaszát. Elnök *Münich Aurél*, előadó *Ebergényi Sándor*; a bíráló-bizottság tagjai közül még jelen voltak: *Abaffy Odön*, *Barabás Béla*, *Halász Zsigmond*, *Issekutz Győző*, *Mayer Károly*; a panaszosok képviselőiben dr. *Nagy Dezső*, a megtámadott képviselő nevében dr. *Bródy Lajos* ügyvéd jelent meg.

Az ülés azzal kezdődött, hogy *Ebergényi Sándor* előadó felolvasta a kérvényt és mellékleteit. A kérvény főleg annak tulajdonitá *Gabányi* győzelmét, hogy a nem választó és leitatott tömegek annyira terrorizáltak *Sámuel* Lázár választót, hogy azok egy része még a választási székelyre sem mert bemenni. A felbujított tömegek éjszakánként idején jártak be a lakásokat, legyújtással és legyilkolással fenyegették a szabadelvű választókat, ha szavazni mennek; a választók feleségeinek azt mondták, hogy csak készítenek koporsót is térjéknek, ha ezek *Sámuel* Lázár szavaznak, mert onnan élve egy sem jönnek haza.

A választás napján elindult választókra *Zsibón* ráloktek egy jegyzőt lováról lehuva elverték, *Barta F. Gergely* szabadelvű választót agyonverték és számos más választó szenvedett kisebb-nagyobb sérülést, és az ellenzék gondoskodott oly rémhárc terjesztéséről, amelyek a bátrabbakat is visszarúszolták, vagy visszatérésre bírták. A kerület 60 községéből 9 ut vezet a választási székelyre és az utakat ellenzéki nem választó tömegek zárták el a szabadelvű választók elül, akik ennek folytán csak hét után juthattak a választási székelyre. Így történt azután, hogy a szabadelvű választók $\frac{1}{2}$ része sem juthatott a választási székelyre az odaérkezők egy része csak ellenzéki jelvényekkel juthatott be, egy részét pedig a tömeg rékényeszerűen életveszélyes fenyegetésekkel, hogy velük szavazzanak. A választási székelyre ezreket felszaporított nem választótömeg folytonosan életveszélyesen fenyegette a szabadelvű választókat, úgy hogy a szabad ég alatt és a pusztá mezőn folyó választási harc folytán az esti sziürkület közeledtével komoly veszedelem fenyegette a kinttársal várakozó szabadelvű választókat és tartani lehetett tőle, hogy azok békés hazavonulását is meg fogják akadályozni. Így helyzetben a szabadelvűpart följött, a további vérengzés elkerülése végett, visszalépett és ezzel beveződött a választás. Az előadottak igazolására 32 közjegyzővel hitelesített nyilatkozat és 3 hatósági bizonyítvány van mellékelve. Ezek szerint körülbelül 800 szabadelvű választót akadályoztak meg alkotmányos jogának gyakorlásában, úgy hogy biztosra lehetett venni a szabadelvűpart győzelmét.

A terjedelmes kérvénynek és számos mellékletének felolvasása után, amely közel harmadfél óráig tartott, öt percnyi szünet következett; majd a bíráló-bizottság elnöke, dr. *Münich Aurél*, kihirdeti a bizottság egyhangú határozatát, amely szerint az idő előrehaladtott voltára való tekintettel a perbeszédet egyöntetű előadása érdekében a tárgyalás folytatása héttől, tolyó hó 16-ikán reggel 9 órára tüzetik ki. A tárgyalás dr. *Nagy Dezső*nek, a panaszok képviselőjének előterjesztésével kezdődik.

Politikai mozaik.

Budapest, december 14.

Az osztrák miniszterelnöknek a vámtarifa parlamenti tárgyalásának a jövő őszre való elhalasztásáról szóló állítólagos nyilatkozata nagyon érthető feltűnést okozott a politikai körökben. Több okunk van azt hinni, hogy *Koerber* ezt a nyilatkozatot nem tette.

Nézük csak, hogy áll a vámtarifa ügye most?

A vámtarifa-tervezet második olvasása tudvalevőleg most van folyamatban. Hetek óta szakadalanul tanácskoznak az osztrák és a magyar minisztériumok szakelőadói itt, Budapesten, a kereskedelemügyi minisztériumban. A roppant anyagnak most körülbelül a felén vannak túl. Ez az anyag jóval nagyobb, körülbelül még egyszer akkora, mint a most érvényben levő vámtarifa terjedelme. A tarifátételek száma ezernégy száz körül jár, amiben a mostani vámtarifához alkalmazkodik. Hogy mi ennek az oka, azt nem nehéz megmagyarázni. A németek az ő vámtarifa-tervezetüket a régihez képest elaprózták, a vámvédelmet számos új alosztály felállításával tették szigorúbbá. Ezzel a tarifával szemben a védekezés egyenesen megköveteli, hogy a mi tarifánk beosztása lehetőleg nyomon követe amazt. A két kormány előadói között most formális alkudozás folyik tételről-tételre, alkudozás, amelynek során gyakran csak hosszas vita után sikerül az eltérő érdekeket összeegyeztetni, az ellentéteket elsimitani. Ez a nagy, nehéz fáradsággal járó munka jó néhány hétig eltart még, úgy hogy körülbelül január derekára várható a befejezése. Ekkor kezdődnek majd a két kormány tárgyalásai, amelyek minden valószínűség szerint

igénybe fogják venni a január hátralevő részét. Hogy azután a közösen megállapított tarifajavaslatot miért ne terjeszszék a parlamentek elé, annak az okát nehéz belátni, mikor minden érdek azt követeli, hogy a mostani autonóm vámtarifa helyébe lépő új tarifa a jövő év végéig készen legyen.

A *Koerber* szájába adott nyilatkozat pedig egyenes felhívás az obstrukciótól tudvalevőleg nem igen idegenkedő osztrák pártokhoz, hogy tessék megobstruálni a vámtarifát és mindent, ami ezzel összefügg; vagy ha nem is egyenes felhívás, de mindenesetre megmutatja az utat, hogy hogyan lehet a vám- és kiegyezési kérdésről beterveztendő huszonegy javaslatnak az 1902. év végéig való letárgyalását megakadályozni.

A magyar kormány, a mi értesülésünk szerint, ragaszkodik ahhoz a szándékához, hogy a vámtarifajavaslatot mihelyt lehet, vagyis mindjárt a tavasszal a parlament elbirálása alá bocsássa, mert csak így remélhető, hogy az összes javaslatok kellő időben letárgyalhatók lesznek.

Hogy mit jelent ez: *kellő időben*, arra megadja a választ az 1899. évi XXX. törvény-cikk tartalma és intenciója.

A Magyarország és Ausztria közt levő vám- és kereskedelmi viszonyoknak most érvényben levő szabályozásáról szóló törvény szerint az új vámszövetség csak 1907-ig köthető meg; ugyanez a törvény elrendeli azt is, hogy a lejáró kereskedelmi szerződések 1902. végéig felmondandók és csak 1907-ben való lejáráttal újíthatók meg; a most le nem járó szerződések pedig lejáratuk alkalmával szintén csak 1907-ig újíthatók meg, úgy hogy ekkor minden egyszerre felszabaduljon. A lejáró szerződéseket tehát minden körülmények közt fel kell mondani a törvény értelmében. Abban az esetben tehát, ha az autonóm vámtarifa tárgyalását csak 1902. őszén kezdenék meg, könnyen beállhatna az az eset, hogy a vámkülföld államaival szemben a szerződések felmondása megtörténik, mielőtt akár új autonóm vámtarifánk volna, akár a vámszövetség sorsa előlöt volna. Amiből aztán nagyon furcsa következmények származhatnak.

Mert az még elképzelhető ugyan, hogy a vámkülfölddel megkezdik a szerződések megújítására nézve a tárgyalásokat az autonóm vámtarifa törvénybe iktatása előtt, a kormányok megállapodásai alapján, feltételeken. De az már egyenesen lehetetlen, hogy tárgyalások induljanak a vámtarifa törvényének előlöt előtt. Egyszerűen azért, mert a mi részünkről ebben az esetben *nem lesz kompaciszens fél*. Kivel álljanak szóba a külföldi államok? Magyarországgal és Ausztriával külön-külön? De akkor mi lesz, ha létrejön a közös vámtarifa? Vagy mint leendő közös vámtariffával alkudozzanak Ausztriával és Magyarországgal? De akkor mi történik, ha a két állam nem tud megegyezni és a vámtariffák különválnak? Kit fognak kötelezni a mostani vámkülföld államaival létrejövő megállapodások? Erre az abszurdumra vezetne az, ha elhalasztanák a vámtarifának és ezzel együtt a többi kiegyezési törvénynek a tárgyalását minden józan ok nélkül. Ezért nem hiszünk mi abban, hogy *Koerber* azt a bizonyos nyilatkozatot megtette . . .

Valamely katasztrófától azért nem kellene félni még ebben az esetben sem, az igaz. Nem pedig azért, mert a német birodalmi gyűlés mostani vitája arra enged következtetni, hogy a német vámtarifa-javaslat a jövő év végéig nem válik törvényvé. Ismeretes a *Bebel*-féle fenyegetés, hogy akár hét esztendeig is opponálni fognak a javaslat ellen. Ez ugyan nyilvánvaló nagyzás, de annyi mindenesetre kilátszik belőle, hogy a német ellenzéknek nagy kedve van elhuzni a javaslat tárgyalását. Es valami nagyon nem is kell huznia, hogy kinyújtsa — az új birodalomgyűlési választásokig. Akkor aztán a javaslatot újra be kell nyújtani és 1902-ben semmiesetre sem lesz belőle törvény. Ebből pedig következik, hogy a német kormány nem fogja nagyon siettetni az új szerződésekre vonatkozó tárgyalásokat.

Az azonban semmiesetre sem következhet belőle, hogy a lebegő fontos kérdések elintézését

eltojzuk beláthatatlan időre és olyan komplikációkat teremtsünk esetleg, amelyekre semmi szükségünk. A magyar kormány tehát el van tőkélyre arra, hogy az autonóm vámtarifa tárgyalását lehetőség szerint siettesse, hogy teljesen felkészülve menjünk bele a nemzetközi küzdelembe.

Megvan az új *ruthén kormánybiztos*. Ez a mai napnak nagy és kellemes meglepetése. *Kazy* József es. és kir. kamarást, a földmivvelésügyi minisztérium osztálytanácsosát küldötte ki *Egán* Ede helyére *Darányi* Ignác földmivvelésügyi miniszter. Nem beszél róla senki, még az úgynevezett legbeavatottabbak sem, de holnap már mindenki erről fog beszélni, és aki csak félig-meddig be van avatva, magasztalni fogja a miniszter szerencsés inspirációját, amelylyel arra a nehéz pozícióra a *lehetőlegalkalmasabb* embert találta meg. Akik ismerik *Kazy* Józsefet, azok jól tudják ezt máris. Akik még nem eléggé ismerik, nemsokára meg fogják tudni.

Aránylag még fiatal ember, de máris nevezetes, derék munkásság van a háta mögött. Fiatalon lett osztálytanácsos, a miniszterének régóta bizalmi embere. Tanusítja ezt az is, hogy a *párisi világgiallítás* kormánybiztoságában ő képviselte a földmivvelésügyi minisztériumot. Párisi munkásságának fényes dokumentuma mezőgazdasági kiállításunknak világraszóló sikere. Ezenkívül mindazok, akik megfordultak a kiállításon, elragadtatással emlegetik még ma is azt a nagyuri szeretetre méltóságot, amelylyel *Darányi* párisi képviselője az ő reprezentatív kötelességét teljesítette, amivel nem kisebb érdemet szerzett, mint a hétköznapi munkával, amelynek ő volt a lelke.

Kazy József a mellett, hogy elsőrangú munkaerő, elsőrangú kvalitásokkal, a képzelhető legmegnyerőbb egyéniség. Csupa lendület, csupa nemes előkelőség, csupa előkelő szerénység és csupa szív. Amely utóbbi tulajdonsága nem fölösleges abban a misszióban, amelyre vállalkozott. Törülmetszett magyar és tőkéletes európai. Megvan benne az abszolút elfogulatlanság és a képesség arra, hogy a legmagasabb szempontokra emelkedjék. Biztosan tudjuk róla, hogy a legtisztább ambícióval indul hivatása elé és ambícióját erős akarat, kipróbált talentum fogja irányozni.

A *Kazy-nemzetiség* két történetirőt adott a hazának: *Ferenecet*, a *Saeculum XVII.* íróját és az *Istváni* krónikájának folytatóját, és *Jánost*, aki *I. Ferdinánd* és *II. Miksa* korának volt tudós krónikása a tizenharmadik században. *Kazy* József most elmegy egy darab történelmet csinálni; a *jövendő* nemzedék számára jóvátenni a múlt bűneit. Istenes szándékában vezérleje a magyarok Istene.

KÜLFÖLD.

Elsikkasztott köztársasági elnök. Félig-meddig vége immár a kolumbiai forradalomnak, a rend azonban még most sem állott helyre teljesen. Néhány hírérkezett most az ország belsejéből, köztük egy, amely ugyancsak amerikai ízi s másutt el sem képzelhető, csak a folytonosan torrongó délamerikai köztársaságokban. Nem kisebb eset történt ugyanis, mint hogy *Kolumbia köztársaság elnökét* ugyanennek a köztársaságnak *al-elnöke* elsikkasztotta.

Az elnököt, *Don Manuel Sanclemente*t, egy nyolcvan éves agastyánt *fényes nappal* hurcolták el lakásáról. *Sanclemente* ugyanis a mérsékelt konzervatív csoportjához tartozik s a liberálisokat pártolja. *Maroquin* József alnök ellenben a reakcionáriusok élén áll, akik ellen a liberálisok *Venezuela* segítségével föllázadtak. Amikor az elnök kellemetlen lett a konzervatívoknak, *Maroquin* József alnök vilétai birtokán egyszerűen internálta *Sanclemente*t. A kormánynak mérsékelt érzelmű tagjai, így *Caro* volt elnök és *Ospina* hadügyminiszter azonban államesínyt terveztek és vissza akarták helyezni az elnököt. De *Maroquin* megelőzte őket. Elhatározta, hogy az elnököt az ország egy félreszó részére viszi, ahol nem válhatik veszedelmessé. A megszöktetés valóban fölháborító módon történt. Egy csapat katona *Rodriguez* tábornok vezetése alatt betört *Sanclemente* házába, ahol az elnök betegen feküdt. Hiába szabadkozott, fél kellett öltözködni s azután belebotkát a fából összerótt gyalogkocsiba. Nyolc katona azután vállára vette és az *Andesek* legzordabb hegyein át vitték számkivetése helyére.

A gyalogkocsi mögött lépdelt *Saulemente* fia, ki nek a lovát ellopták s így az egész utat gyalog kellett megtennie. Az öreg elnök a gyalogkocsiban elájult s annyira rosszul lett, hogy Quadesban félbe kellett szakítani az utazást.

Sándor és Draga Bécsben. Belgrádból jelentik, hogy tárgyalások folynak az iránt, hogy a szerb királyi pár pétervári látogatása után Bécsbe is ellátogasson. Nagy fontosságot tulajdonítanak annak, hogy *Ferenc József* király az utóbbi napokban több szerb tisztet fogadott kihallgatáson. Belgrádban azt hiszik, hogy a királyi pár részt vesz *Milán* királynak a krusedoli kolostorban emelendő síremlékének leleplezésén és onnan egyenesen Bécsbe fog utazni.

Lengyelek és németek. Most már Berlinben is kitört a lengyel-német háború, még pedig az odaváló egyetemen. Mint egy berlini távirat jelenti az egyetem lengyel hallgatói tegnap zajosán tüntettek. Midőn *Schiemann* tanár, aki a lengyel kérdéssel cikket írt, az előadó-teremben megjelent, a lengyel diákok *pisszegéssel és lármával fogadták*, úgy hogy a tanár nem kezdte meg előadását. A német hallgatók egy darabig nyugodtan viselkedtek, de mikor látták, hogy a látma nem ér véget, *tehetetlenséggel fenyegettek*, mire aztán a lengyel egyetemi hallgatók kivonultak a teremből.

Ellopott erődíjmentés-tervek. Nagy katonai botrány foglalkoztatja az olasz hadügyi kormányt: Speziában ugyanis katonai titok elárulásának jötték nyomára. *Buonacorsi* tengerészhadnagy ötezer lírát kölcsönzött *Roppa* nevű tisztársától és fődétült váltót adott neki, de a váltón az aláírás hamis volt; amikor észrevette, hogy a hamisítást felfedezik, Ausztráliába menekült. Onnan levelet írt Rómába a hadügyminisztériumnak és ebben a levélben megírta, hogy *Roppa* hadnagynál egy csomagot hagyott, amelyben *több fontos katonai irat van*, köztük a *szaridini Maddalenerőd* terveit. Erre házkutatást tartottak *Roppánál*, és meg is találták a fontos okiratokat. *Roppa* azt mondja, hogy ő sohasem bontotta ki a csomagot és nem is tudja, mi volt benne. A katonai bíróság most vizsgálatot indított, hogy megtudja, megfelel-e ez az állítás a valóságnak.

A dél-afrikai szabadságharc.

London, december 14.

A hadügyi hivatal közlése szerint Lord *Kitchener* jelentését, amelyben azzal vádolja a boerokat, hogy az október 30-iki brakenlaagte-i ütközetben *brutális sebesülteket bántalmaztak és megölték*. A jelentés azzal végződik, hogy a boer parancsnokokban megvan ugyan a jóakarát, de nem tudják kommandókat fékeltartani. Ugy látszik, *Kitchener* ezzel a jelentésével azt akarja bebizonyítani, hogy a boerok nem érdemlik meg többé a hadviselő fél jogait.

London, december 14.

Kitchener nagy erőszaktevéseket tesz, hogy a boeroktól döntő ütközetre kényszerítse. Nagy haderőt gyűjt az utrechti kerületben, ahol *Botha Vryheid* környékén több kommandót koncentrált.

London, december 14.

Kitchener jelenti Protériából tegnapi kelettel: *Bruce-Hamilton* Witkrans mellett megtámadta *Piet Viljoen* táborát. Tizenhat boer elesett, 70 fogságba esett. Az angolok szákmányul ejtettek egy ágyút, amelyet a boerok annak idején *Benson* ezredestől elvettek, *Mackenzie*, aki *Hamilton*nal együtt operált, elfogott hat embert, köztük *Badenhorst* és *Swainfoods* lovas-zászlócsokát.

Hága, december 14.

Ideérkezett hírek szerint Lord *Kitchener* szívesen meghozná, hogy *lényegesen lemondani a dél-afrikai hadsereg főparancsnokságáról*. Állapota állítólag olyan súlyos, hogy az orvosok szerint csak már kevés ideig élhet.

Johannesburg, december 14.

Az A. Górz Company Limited céghez érkezett távirat szerint legközelebb két bányában, mindenikben 50–50 zúzóval, ezek között a *Lancaster West G. M. Cs.* bányában is újból megkezdik a munkát. Az utóbbi valószínűleg a jövő hónap vége felé megkezdik a termelést.

London, december 14.

A hadügyminisztérium közlése szerint *Krüszingernek* július 13-án kelt proklamációját, amelyet november 8-án a bergvári kerületben egy farmer a táján ki- szögeve találtak. *Krüszinger* ebben a proklamációban közlése szerint, hogy mivel egyes foklödi kerületeknek 1899. november hónapjában kihirdetett annektálása még érvényben van, e kerületek lakosainak nem szabad élelmiszert és lovat szállítaniuk az angoloknak vagy az angolokat tájékoztatniuk a boer csapatok

mozdulatairól. A proklamáció szerint mindazokat, akik ez ellen vétének, vagyonuk elkobzásával és a tiszték döntése szerint igen szigorú büntetésekkel fogják sújtani. Mindazokat a kaffereket, akikre rábizonyul, hogy az angoloknak hírt adtak a boerokról, haditörvényszék elé állítják és agyonlövik.

Wellington, december 14.

Uj-Zéland miniszterelnöke táviratilag ezer embert ajánlott föl az angol hadügyminiszternek a délatrikai háború céljaira. A miniszterelnök egy nyilvános gyűlésen azt mondta, hogy a gyarmatok ma épp ugy ké- szek segítségére lenni az anyaországnak, mint a há- boru kezdetén.

HIREK.

Budapest, december 14.

— BUDAPESTI NAPLO. December 15-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn déli előtt jelenik meg.

— Uj magyar nemes. A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, *Babocsay* Károly ezredesnek, az első számú esendőrkerület parancsnokának és törvényes utódainak kerekélti előnévvel magyar nemes- séget adott.

— *Edvárd* király megkoronázása. Londonból jelentik, hogy az udvari hivatalok már megállapították a koronázás programját. A június hónapot azért választották, mert *Viktória* királynőt is ebben a hónapban koronázták meg. Mértékadó volt továbbá, hogy ebben a hónapban leghosszabbak a napok. A Westminster-templomban ugyanis nagyon sokáig fog tartani a szertartás és csak ezután következik a föl- vonulás, amely tizennygy méteröldnyire fog terjedni. A fölvonulás azért lesz oly nagy, mert az egész lakosságnak alkalmat akarnak adni, hogy a királyi párt üdvözölhesse.

— *Szél Kálmán* mint író. Az irodalom és közélet legkiválóbb munkásait nyerte meg közreműködésre a Franklin Társulat a kiadásában megjelenő *Magyar Remekírókban*. Deák *Ferenc* életirajának megírására *Szél Kálmán* miniszter- elnököt kérte föl, aki készséggel vállalkozott a szép feladatra. A haza bölcsének méltatására valóban *Szél Kálmán* a leghivatottabb, hiszen közvetlen közelségből volt alkalma megismerni *Deák* *Ferenc* intencióit nagy alkotásai idején, hűséges munkatársa és aktív figyelője volt annak a politikának, amely a modern Magyarország alapját megvetette. De *Deák* *Ferenc* életiraja *Szél Kálmán* tollából a kegyeletlen érzékek is nemes megnyilatkozása és annál tiszteletreméltóbb, mert a miniszterelnök országos gondjai közepette maga állít irodalmi emléket nagy mesterének. Politikai és irodalmi körökben méltán tekintenek tehát nagy érdeklődéssel *Szél Kálmán* esszéje elé, amely, hiszünk, nemcsak méltó lesz a haza bölcsének emlékéhez, hanem *Szél Kálmán* fényes tehetségét, óriási tudását olyan téren fogja igazolni, ahol annyi nagy államférfi vgyakozott már új babérokra.

— *Vilma* királynő és férje. A németalföldi királynő házasságában szent a béke. Egy hágai táviratunk jelenti ma, hogy *Vilma* királynő és férje, *Henrik* herceg ma délután ideérkeztek és a pályaudvaron a hatóságok felei fogadták őket. A fejedelmi pár nyílt kocsin, a zászlókkal gazdagon díszített utó- kon összegyűlt óriási embertömegtől élénken üdvözölve a palotába hajtatott, ahol az anyakirálynő melegen üdvözölte őket.

— *Lakoma Láng* Lajos tiszteletére. Fényes lakoma keretében ünnepelték ma a Belváros szabad- elvű polgárai *Láng* Lajost, a belvárosi szabadelvűpárti kör elnökét, a kör helyiségében abból az alkalomból, hogy *Osaszán* egyhangulag választották meg képviselőnek. A vacsorájukat tartották, mikor *Láng* Lajos megjelent. Rögötnen híre ment ennek s a tagok nagy számmal gyülekeztek a körbe s az egyszerű vacsorából diszlakoma lett.

Az első felköszöntőt báró *Podmaniczky* Frigyes mondotta *Láng* Lajosra, utána *Márván* Alajos köszön- tette fel *Láng* Lajost. *Láng* szép beszédében köszönte meg az ünnepeltetést. *Láng* Lajost felköszöntötték még *Dmitrijevics* *Vladimir*, *Csikóssy* *Jenő*, *Kanitz* *József* és még többen. A Polgári Kör táviratban üdvözölte *Szél Kálmán* miniszterelnököt. *Floz* *Sándor* igazságügyminiszter a rigyiczai választás alkalmából és dr. *Hübisch* *Adolf* csaszai ügyvédet a csaszai szabadelvűpárt elnökét.

— *Windischgraez* herceg rangemlése. Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy illetékes helyen ter- ven vették, hogy *Windischgraez* Ottó herceget *Erszébet* főhercegnővel való esküvője alkalmából uralkodó-

hercegi rangra emeljék. Magának a vőlegénynek ké- résrőre letettek erő a tervről.

— *Vilmos* császár a párbaj-kérdésről. A *Pots- damer Zeitung* ellen, amely elsőnek közölte azt az alaptalan hírt, hogy *Vilmos* császár a tisztakar előlt élesen elítélte a párbajozást, az államügyesség pert indított. A katonai hatóságok is perbe fogják a lapot becsületsértés címén. Udvari körökben beszélnek, hogy a császár ezt a pletyka módólett felháborította s leg- közelebb a tábornokokhoz beszédet fog intézni a pár- baj-kérdésben.

— **Korszakos találmány.** Londonból oly találmányról kaptunk hírt, amely a modern ipari életet hatalmasan átalakítja és minden oly ipar- telepen és közlekedési vállalatnál, amely gőzerőre van berendezve, nagy megtakarítást eredményez, s ennél fogva tetemesen olcsóbbá teszi a ferme- lést. Az új találmány egy füstemésztő készülék, amely a kazánok fűtésekor elszálló szénfüstöt tökéletesen elfogja és a fűtés fokozására hasz- nálja fel. A nagy gyártelepeken a sok szénfüst rendkívül káros a munkások egészségére: az új füstemésztő megszünteti ezt a bajt. De egyúttal körülbelül *husz százalékos megtakarítást* eredményez, mert az elszálló füstöt nyomban új füstanyagként használja föl. A találmány rendkívül egyszerű készülék, amelyet minden nehézség nélkül alkalm- zani lehet bármely kazánban, a nélkül, hogy azon valamilyen átalakítást kellene végezni. Epp oly egyszerűen és gyorsan el is távolítható. Ékon- omiáját növeli az a körülmény, hogy ez a készü- lék megengedi a legrosszabb, tehát legolcsóbb közösen használatú is. A találmányt Anglia szá- mos nagy gyártelepe használja nagy eredmén- nyel s az angol admirálisok épp most tárgyal- a feltalálókkal, hogy készüléküket az összes angol hadihajókon alkalmazza. Nagy sikerrel vált be a füstemésztő a vasuti mozdonyoknál is. A feltaláló részvénytársaságot alakított *Peabody Patent Furnace Co.* címmel, amely működését most már ki- terjeszti Amerikára, Németországra, Franciaor- szágra, Ausztriára és Magyarországra is.

— **A győri püspök bucsuja.** Gróf *Széchenyi* Miklós, az ujonnan kinevezett győri püspök, tegnap bucsuzott el *Vassary* *Kolozs* bíboros hercegprímástól, abból az alkalomból, hogy az esztergomi egyhá- zmegyéből megyés püspökké történt kinevezetése következtében távozik. Megelőzőleg Esztergomban járt az új püspök, ahol a káptalan tagjainál tett bucsu- látogatást.

— **A Nobel-díj és Tolstoj.** Stockholmból jelenti egy táviratunk, hogy *nyolcvan svéd író és művész* levelet intézett Tolstojhoz. A svéd írók és a művészek nevében *megbörtönközösködtek* és *sajnálkozókat* fejezik ki amiatt, hogy a *svéd akadémia* nem Tolstojnak ítélte oda a *Nobel-díjat*. Az írók és művészek kijelentik a feliratban, hogy az akadémia nem hívott a svéd író- és művész- világ nevében való ítéletozatalra, jölehet külföl- dön azt tartják, hogy ez a szerep az akadémia- t illeti meg.

— **Dhuleep Singh** lánya. Erről a leányról, aki hercegnő és a *Zsófia* nevet viseli, azért van most szó, mert *Chicago*ban orvostanhallgató lett. A hercegnő anyja egy német misszionárius lánya volt, akit *Dhuleep Singh* maharadzsa akkor vett még feleségül, amikor még trónja volt a maharadzsa, mikor trónjától megfosztották, Angliába költözött s ott három gyermekével együtt a keres-tény hitre tért át. *Zsófia* nevű lánya nagyon szorgalmasan tanul most s ni- helyt betegezi tanulmányait, Indiában orvosi praxist kezd. Feltűnően szép hölgy s olyan nagy az érdeklő- dés iránta, hogy az utcán, mikor angol társalkodó- nőjével megy, egész tömeg kíséri mindig.

— **Az Egyetemi-Kör vitaestélye.** Az *Egyetemi-Kör Irodalmi és Rhetorikai szakszékét* december 19-én délután 5 órakor nagyszabású vitaestélyt rendez az Egyetemi-Kör olvasótermében. A vitatétel: *Haladunk-e az idealizmus felé?* tekintettel *Bodnár* *Zsigmond* egye- temi tanár eszmei tanítására. Az estélyen *Toma* *Ist- ván* elnökölte mellett maga a tudós professzor vezeti a vitát, amelyen *Pikler* tanár tanítványait is részt vesznek. A szakszék elnöksége az érdeklődőket ez uton is meghívja.

— **A bécsi Preyer-keptár eladása.** A *N. W. T.* közli, hogy *Preyer* *Godofréd* néhai bécsi székesegye- házi karnagy keptárát megvette *Clarcke* amerikai mil- liomos mástól millió koronáért. Ezen az összegben ár- vát az eladó alapítani az osztrák fővárosban.

— **Az angol szó veszedelme.** *Lemberg*ben ma félreértésből az örültek házába vittek egy *William Hartley* nevű bostoni posztógyári igazgatót. *Hartley* tegnap érkezett *Lemberg*be s ma tovább akart utazni. A lövasuton amerikai pénzrel akart fizetni s emiatt szóváltásba keveredett a kalauzzal, aki nem értette meg az angol szót. Nagy esőülett támadt és *Hartley* végül a rendőrségre kísérték. Ott sem volt senki, aki angolul értett volna s így a bostoni gyárigazgatóról kisütöttek hogy — örült. El is vitték az örültek há- zába. Véletlenül akadt a kórházban egy angolul érto ember, aki aztán kiszabadította a keletlen helyzet- ből *Hartley* t.

— **Nobel a halálról és az öngyilkosságról.** Nobel most aktuális, csak a minap osztották ki több száz-száz ezer frankos díjait nagy tudósoknak és írónak, szóval kis ideig lehet elmélkedni olyan nemes szándékú emberbarátokról, akik a gazdagságukkal valami jelentős nyomot hagynak maguk után. Most foglalkoznak Nobel-lel s felkutatnak érdekes részleteket a multjából. Ilyen módon rákattak Nobel két érdekes beszélgetésére. Az egyik a halálra, a másik az öngyilkosságra vonatkozik. Egy társaságban volt szó erről a két bus témáról, s Nobel is kivette a részét a diskurzusból. A halálról így beszélt:

— Szeretném, ha halálom után egy nagy, kénsavval megtelt medencébe dobnának, ahol testem aztán bomlásnak indulna. Ebből a szén-savból minden barátom kapna egy-egy kis üvegcsével, akik ezzel a néhány csoppal megöntöznék virágjaikat. Ha aztán a következő tavaszszal rózsza, ibolya vagy jácint kelne ki, azt mondanák: Ime, ez Nobel, aki visszatért hozzánk.

Ez a mondasz az mutatja, hogy Nobelnek fantáziája volt, hogy olyan embernek tartotta magát, akit barátai még a halála után is szeretnek, s végül talán bizott magában annyira, hogy halála után a szelleme is használhat az embereknek...

Az öngyilkosságról beszélgetvén, ezt mondta Nobel:

— Az ember manapság még csak meg sem halhat nyugodtan. Olyan apparátust kellene föl találni, amely, ha öt vagy tíz frankot bedobnak, működni kezdene. Például elektromos áram lövelne ki az automatából, amely rögtön megölné az öngyilkosjelöltet és egyben a rendőrségnek is jelt adna, hogy küldjön ki embereket, akik a hullát elszállítják.

Ebből a mondasz az is lehet kiolvasni, hogy Nobel nem tartja kiírhatónak az öngyilkosságot, sőt azt vallja, hogy bizonyos körülmények között nincs más hátra, mint az, hogy az ember erőszakosan vessen véget az életének. De ha már valami öngyilkoló masináról gondolkozott, elfelejtkezett a végképpen elpánkeltelendőt életuntakról, akiknek esetleg öt frankjuk sincs.

— **A Hét pályázata.** A nyáron tértént, hogy Kiss József hetilapja: *A Hét*, egy eddig nálunk páratlan és mindenekelőtt érintő érdekességű pályázattal lépett a közönség elé. Magyarorszáig mindig híres volt a jó konyhájáról, de a magyar konyha fogásai úgy amint azok a nemzetközi és az internacionális konyha recipiéiből sajátossá alakultak, ez ideig nem voltak összegyűjtve.

Mindentelké, vidékek szerint és családi hagyományok szerint őriznek kitűnő főzési titkokat, de elszórtan és csak házi használatra. *A Hét* föltette, hogy kipatantja a rejtelmeket és az összes magyar gazdaszszonyok rendelkezésére állítja azokat. Pályadíjakat tűzött ki tehát a legjobb ételreceptekre és ime, vállalkozását teljes siker koronázta. Halomszázra gyűltek a jelölgatott és kipróbált jelességű recipék, mindenki elhozta, ami legjobbat és különöset tudott, páratlanu gazdag anyagbaamaszt szolgálta a modern Magyarország specifikus szakácskönyvéhez. A bíráló-bizottság, melynek tagjai mindméganyai konyhai princepszek voltak, névszerint: báró Daniel Ernőné ő kegyelmessége, továbbá Bródy Sándor, Glück Frigyes, Gundel János és Zsolnay Miklós urak — csak most végzett a recipék megbírálásával. *A Hét* mai száma közli a jelentést, mely szerint a jutalmakat a következők kapták: Az első díjat, egy remek Zsolnay-vázat Fónagy Józsefné Gajári Nelli urhölgy nyerte, a második díjat, egy régi berendi porcellántányért Széchenyi Lorenz Józsefne urasszony kapta, a harmadik díj, egy rézsabokréta Hermann Otóné urhölgynek jutott; ezenkívül Glück Frigyes ur három kis leány nevében három doboz Kugler-bonbonit küldött a Hétnek, melyet a bíráló-bizottság Bárdos Lillike kiszszonyának, Bignio Béláné urasszonyának és egy Erdélyi asszony név alatt pályázó hölgynek ítélte oda. A díjak e nyertesek mellett azonban nyertessé lett a pályázat folytán az egész magyar gazdaszszonykodó hölgyvilág. A pályázat anyagából tudniillik egy páratlan és különleges szakácskönyv formálódott, mely mintegy első kurzus a magyar főzés művészetének és pompás kiegészítője a szakácsirodalomnak. *A Hét szakácskönyve* lesz ennek a címe és díszesen kiállítva már a karácsonyi könyvpiacra megjelenik, hogy aztán megtalálja utját jó konyhához értő gazdaszszonyok seregéhez.

— **A kínai kormány hazudozása.** A kínai kormány folytatja ravaszkodásait. Az idegen hatalmakkal csupa alakoskodás volt végig, s csak természetes, hogy a nagy kínai birodalom népét sem fogja felvilágosítani az igazi helyzet fölöl. Hanem a népet olyan módon ámita, amit szemtelen hazudozásnak szokás nevezni. Mint Sanghaiból jelentik, a kormány nem tagadja ugyan, hogy Tien-Csin és Peking egy ideig a barbárok birtokában volt, de hozzátézik, hogy az ellenségnek a fővárost már néhány nap mulva el kellett hagynia. Az idegenek intézkedését, hogy a jövő évben Pekingben nem szabad állami vizsgát tartani, úgy magyarázzák meg, hogy a barbá-

rok teljesen elpusztították a nagy vizsgacsarnokot, ami a vizsgákat egyelőre teljesen lehetetlenné teszi. Az udvar meneküléséről azt mondják, hogy az udvar a zavargások idejét arra használta fel, hogy tanulmány-utat tegyen az országban.

— **A Figaro hanyatlása.** A párisi Figaro, mint ismeretes, már hosszabb idő óta a válság hónapjait éli. Két volt szerkesztőjét Péruvier és Rodayt elcsapták s a lap irányát jelentékenyen megváltoztatták a részvényes tulajdonosok. Jólehet már a válság első kitörésekor arról beszéltek, hogy a Figaro sokat veszít egykori népszerűségéből és időképp kelendőségéből, mégis azt lehetett hinni, hogy inkább csak kanapé-proszessus az egész dolog, nem pedig komoly válság. A pör folyamán, mely ebből keletkezett, a bíróság megsemmisítette a felügyelő-bizottságnak a két szerkesztő elbocsátására vonatkozó határozatát, most a felsőbb bíróság előtt van az ügy s csak most derül ki, hogy milyen válságos helyzetben van a világ egyik legelső hírt lapja. A társaság ügyvédje, Martini a felsőbb bíróság előtt a következő összeinte valomásokat tette:

— Hallatlan föllendülés után a Figaro jelenleg teljesen hanyatlóban van. Ma — alig merem kimondani — csaknem a teljes romlás fényképe. A felügyelő bizottság tagjai a lapot a vezetés átvétele után csak nagy fáradsággal fogják megmenteni.

Martini azután azzal vádolta a két volt szerkesztőt, hogy a Panama-kötvények kibocsátásakor a Figaronak jutott három milliónyi bevétel magának tartották meg, nem is szólvá azokról az összegekről, amelyeket Castellane közvetítésére külön kaptak. Főhözta továbbá, hogy június 1-je óta a lap előfizetése és egyes elárúsítása jelentékenyen csökkent és a Figaro iennállása óta először történt, hogy november hava deficittel záródott. A két szerkesztő ügyvédei a jövő hét szerdáján fognak ezekre replikálni.

— **A vasuti altisztek köszönete.** A vasuti altisztek országos otthona december 8-án tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a fővárosi napisajtónak köszönetet mondanak, mert támogatta a vasuti altiszteket otthonuk megteremtésében. A közgyűlés ezt a határozatot megküldötte a Budapesti Újságírók Egyesületének és az Othon írók és hírlapírók körének. A köszönetlevelet Barok Sándor elnök és Demény Márton titkár írták alá.

— **Miss Stone sorsa.** Miss Ellen Stoneról még mindig nem tudják, hogy életben van-e, avagy áldozatul esett a banditák bosszujának. Londonban tegnapi pozitív formában lépett föl az a hír, hogy a hitehírtónót rég megölték a rablók s csak azért tárgyalnak az amerikai konzullal, hogy családi módon a váltságdíj birtokába jussanak. Az amerikai kormány egyik megbízottja Konstantinápolyból Szófiába utazott s föl van hatalmazva annak kijelentésére, hogy az amerikai kormány a rablók által kívánt egész váltságdíjat meg akarja fizetni.

— **Ami nem maradhat el.** Alig röpítette szét a táviródót a Nobel-díj nyertesekinek nevét, már megjelent az első betűjének.

Ime:

DUNANT
VAN THOFF
Dr. BEHRING
ROENTGEN
SULLY-PRUDHOMME

Hiába, ez már hozzátartozik a dicsőséghez.

— **Uj iparművészeti múzeum.** Nem állami kezdeményezésű, nem is állami eszközökkel rendezték be. Annál figyelemreméltóbb. Nem jartak hozzá kiállítások, k.k. kiválasztván legeszebb dolgokat, összehordják egy gyűjteménybe melyből azután csak az vásárolható, akinek magyon is bőven jut az áldozni valóból. Azt a múzeumot melyről szólnak, egy magyar kereskedő rendezte. Csodálni való dolog ez! Mert ennek a magyar kereskedőnek az üzlete — ami különösen a berendezést illeti — bármely múzeumnak is mintául szolgálhat. Itt van Budapestben ez a valóságos minta-üzlet, melynek mostani karácsonyi kiállítása a képzelhető legérdekesebb látványosság. Minden tárgy egy-egy külön remek és a fömentelen szép tárgy olyan csodálatos izléssel, o y raffínát leleményességgel van csoportosítva, hogy a nézőt szinte elkápráztatja az iparművészetnek ez a sok csodája. Az árak is díszesretnen jutányosak. Találhat itt ajánlék vásárolható tárgyat az egyszerű polgárember épp úgy, mint a kényes igényű magnás, vagy a bőkezű milliomas. Gazdag, változatos világa van itt az új megiepgően eredeti iparművészeti alkotásoknak. Akármilyen reklámszerien hangozzék is ez, — mivelhogy üzletről van szó —: ám nézze meg az olvasó a Kossuth Lajos-utcai Magasin-Francaust s meggyőződik arról, hogy a valóságos érdemek méltánylása szől dicséretünkéből. És meggyőződik arról is, hogy méltan nevezzzük el ezt a pompás üzletet Budapest új iparművészeti múzeumának.

— **Jótekönyv azomány.** Dr. Goldberger Izidor ur Stein János IV. gimnázium tanuló nevében még e hó 7-én tizenegy koronát küldött hozzánk a Podmaniczky-utcai kenyeresbolt és az Izabella-utcai tejes-

bolt számára, amely összeg eddig tévedésből nem lett kimutatva. Az összeget már rendeltetési helyére juttattuk.

— **A soproni bankbukás.** A soproni építő- és földhitelbank részvénytársaság csődtömege ellen beadott követelések bejelentése meglepő mérveket őlt. Eddig 6000 bejelentés történt, melyeknek összege már jóval meghaladja a 6 millió koronát. A bejelentési határidő december 16-án jár le.

— **Két falu ágyuzása.** Az tudnivaló, hogy a hadseregek teljesítésére minden ország két kézzel áldozza a pénzt. Hogy a háborúk rengeteg összegekbe kerülnek, azon nincs mit csudálkozni, de az is ismeretes, hogy a rendes gyakorlatok, amikor a puskákba és az ágyukba vaktöltés kerül, szintén nagy költséget emésztnek fel. Erről azok a számlák is beszélhetnek a többek között, amelyeket a hadügyi kormányzat elgázolt vetésekkért és egyéb pusztításokért fizet a károsult polgároknak. Hogy a hadügyi kormányzatok nem kimélik a pénzáldozatot, arról egy kis hir tesz megint tanuságot. Darmstadtból érkezett ez a hir és azt mondja, hogy az ottani katonai parancsnokság egy tüzérségi gyakorlóter kiszélesítése céljából megvásárolt két kis falut, Wermerstshausent és Rüdigshausent. Az már csak természetes következménynek vehető ezek után, hogy a kis falvakat katonamódra pusztítják el az utból. Ugyanis kivézenlyik a tizenötöledek hadtest tüzérségét és szétbomabázzák a falvakat, amely falvakban idáig nép lakott, bennük az emberek hajlékot teremtettek maguknak, háziasodtak, családokat alapítottak, örültek és busultak. Ezek a falvak sok német embernek a szülőföldjét tették. Es ezeket a falvakat szét fogják bombázni és el fogják tüntetni a föld színéről. Hogy történt ez az adásvéves a falvakkal, erről részletek nem jöttek Darmstadtból. A falvaknak bizonyára mégis lakói voltak, akik örültek, hogy rendkívüli lévén az eset, reményben felül nagy pénzhez jutottak. Talán egy kiesit sajgott a szívük, talán egy-két könnyet is morzsolnak majd szét, ha bucsuznak a kis házikójuktól, de majd csak megembele-relik magukat és megszoknak másutt. Legfeljebb nem tudják majd megmutatni, hogy hol születtek.

— **Öngyilkos végruhajtó Félégházáról írják:** Likovszki József helyettes bírósági végruhajtó pénteken reggel lakásán a kamarában felakasztotta magát. Özvegyet és négy gyermeket hagyott hátra. Valószínűleg anyagi zavarok kergették a halálba.

— **Házasság.** Kaldor Armand, a Heller Mór és Társa nagykereskedő-cég beltagja, eljegyezte Grünwald Rózsikát, özvegy dr. Grünwald Józsefné leányát Budapestben.

Jeszensky Manó január 7-én vezeti olárhoz a belvárosi piébánia-templomban Náday Ferencnek, a Nemzeti Színház művésznének leányát, Honkát, a bécsi Opera tagját.

Engel Armin fővárosi tüzérszerkesztő mála délután 1/5 órakor vezeti olárhoz a Dobány-utcai izraelita templomban Steiner Rózsika kisasszonyt.

Blum Ignác Budapestről eljegyezte Ackersmann Etelkát Ackersmann Adolfi terménykereskedő leányát Kisvárdáról.

— **Halálos verekedés.** Nagy ribillió volt az éjszaka a Rózsza-utca 27. sz. házban, ahol Frankl Samu tejkereskedő raktára van. A kocsisok és egyéb alkalmazottak verekedtek és mikor Frankl rendre intette őket, azok most már gazdájuk ellen fordultak olyan dühvel, hogy a szorongatott embert halálos veszedelem fenyegette. Kétségbeesésében telmenekült a lakásába, de a kocsisok utána rohantak a lépcsőn; erre Frankl előrántotta revolverét és elsütötte; hogy ildözött elriaszssa. A kiröpült golyó azonban Antal János kocsis szíven találta és a szerencsétlen ember nyomban meghalt. Frankl önként jelentkezett a VII. kerületi kapitányságnál.

— **Elismerés a magyar iparnak.** József Agost főherceg és Augustus főherceggaszszony újabb jelét adták annak hogy mennyire pariólák a magyar ipart. Ertesítésünk szerint mint előző években a mult vasárnap is megjelent a tensesés pár Holzer Simon női kon ekező kamara-szállító cégnek, mely alkalommal a tensesés asszony Seefried bárónő részére vitt egy-néhány kiváló dolgot és Znamiba küldette. A tensesés tementület cég képviselőjét Kis-Tapolcsányra rendelte, hol a tensesés pár kegyesen fogadta és több értékes ruhadarabot vitt a tensesés asszony saját részére. Ezenkívül az ottani kétszázal több iskolás-gyermek részére téliruhát is rendelt a tensesés asszony.

— **Jótekönyv a Telefon Hírmondóban.** Dr. Gaál Jenőné, Gorove Arpádné és dr. Nemeshegyi Béláné urnők vednőksége alatt folyó évi december 9-én a Telefon Hírmondóban rendezett jótekönyvcélú hangverseny alkalmából az ingyen kenyér és ingyen tej javára befolyt: Gorove Arpádné urnő gyűjtése: Marothy Margit 6 K., Tarnay Alajos 2 K., itj. Angyán Béla 3 K., B. J. 10 K., H. S. 4 K., H. Gy.-né 4 K., K. A.-né 2 K., L. L.-né 10 K., Sz. A.-né 4 K., N. N. 15 K. összesen 70 K. Révész Adolf 5 K.,

!!! KARÁCSONYI KÖNYVPIAC !!!

Mellett bárhol könyvet vásárolna kérje VASS JÓZSEF minta-antiquarium és könyvkereskedésének (Budapest, VII., Erzsébet-körút 38.) most megjelent ajándéknak megfelelő művekről szóló leszállított áru árjegyzékét.

bűnt és a nyomorúságot, mi hozunk ide fehéret kenyeret, mi ültetjük el a béke pálmáját és a magyarosodás tulipánját, mi énekeljük el a festőiség zsoltárjait, a nemzeti erő indulóját és a nemes munka szimfóniáját, ami pedig azt illeti, hogy ki lesz a pénztáros, hát én leszek a pénztáros.

— 0. —

Pincér kerestetik.

A budapesti zengerájokra szomorú idő jár. Az egyetemi ifjuság estéről-estére bekukkant egy-egy német dalosarnokba s résztint magyar nótával, részint műkösszel iparkodik kifejezni a szállóigét: Nyelvében a nemzet!

A háború első estőjén a váratlan támadás fényesen sikerült. A zengerájban elnémult a kuplé, a kis törös függőnyt hirtelen leeresztették, tükröserepek borították el a sörhobos pallót, a brigád bevette a zengeráját. Az eset az apró dalosarnokok tulajdonosai körében érthető és lázas föltűnést keltett. Másnap a táblakönyveken pedig a következő felhívás díszlett:

Itt
jó házból való
ERŐMŰVÉSZEK
esteli alkalmazására
fölvételnek.

Másnap Budapest és a vidék összes facér erőművésze, gyöngyemere, szonglóre, ekvilibristája és díjbirkózója a zengerájokban alkalmazást kapott. De nem a saját szakmájában, hanem mint pincér. Így esett az eset a Tátra-kávéházban is, ahol tegnap este a tüneményeket Muldon díjbirkózó és tíz tanítványa fogadta s a francia iskola szerint úgy vágta a földhöz, hogy az iljak mindkét válla a földet érintette. Igaz, hogy nehányat kékre-zöldre vertek, de ez szabály szerint nem számított, mert csak egyik válluk volt a földön. Mint értesülünk, a Tátra kiszolgáló személyzetét a legközelebbi napokban a következőképpen állítják össze:

Fizetőpincér	--- Fültsinszky, a varsói bölény.
Pincérek	--- Masson, a párisi láncfép.
	--- Robinetti, a bordeauxi párdúc.
	--- Bambula, Kongó réme.
Pikolós	--- Boyer, a bretagnei bika.
	--- Kara Ahmed, a török oroszlan.
Tüzlőfény	--- Hackenschmidt, a verhetetlen.
Kasszírónő	--- Riza Flower, Texas ibolyája.

N.

FŐVÁROS.

(*) **Kecskeméthy áldozata.** A Kecskeméthy-lópás miatt a polgármester tudvalevőleg Pesti Ferenc elöljáró és Hoffmann Sándor adóispénztáros ellen is elrendelte a vizsgálatot, vagyonukra és fizetésükre pedig bírói végrehajtási biztosítást fogantatosítottak. Az elöljáró s az adóispénztáros arra kérték a közgyűlést, hogy fizetésüket a zár alól oldja föl, mert nyolcszáz forintból, amit fizetésükből meghagytak, nem tudnak megélni és mivel hivataluktól se mentették föl, nem kereshetnek másutt se. A tanács ma tárgyalta a kérelmet és méltányosnak mondta. A tanács a kérelem teljesítését javasolja a közgyűlésnek.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Hangverseny.** A Lipótvárosi Kaszinó, a fővárosnak egyetlen társasskőre, amely nagy sikerrel hozza szorosabb összeköttetésbe a művészetet társadalmi életünkkel, ma este fényes hangversenyt rendezett. — Wyns Charlotte asszony, a párisi Opera Comique művésznője, aki holnap este Carmen címszerepét játssza el Operaházunkban, először is ezen a hangversenydobogón lépett a fővárosi közönség elé. Az érdekes művésznő, aki Saint-Saëns dalművéből Deila áriáját, majd Chaminade egy dalát énekelte a legnagyobb kíváncsiságot keltette fel bennünk holnapi fellépése iránt. — Burrian Károlyt, jeles hőstenoristát ma mint kiváló dalnékest ünnepeltük. Nagy hatást ért el Schubert és Conelius Péter egy-egy dalával, de a tetszés frenetikus lelkességessé emelkedett, amikor pompás magyar szövegkötéssel Anyeginből Lensky áriáját adta elő. — Mély érzés és finom ízlés jellemzi Antoniotti Aldo heggedűjátékát, aki Bach, Szvendzen és Wieniavsky egy-egy szerzeményét elragadta el a közönséget. — Bartók Béla, egy fiatal magyar zongoravirtuóz meglepő technikájával és művészi fölfogásával

vonta magára a figyelmet; Chopin cis-moll nocturnóját és c-moll etűdöt játszotta, végül pedig Schubert Erkönygjét Liszt átíratában. — A hangversenyen nagyszámú fényes közönség volt jelen.

** **Ábrányiné visszatérése.** Ábrányiné-Wein Margit asszony, a kitűnő művésznő, mint hiteles forrásból halljuk, legközelebb visszatér a színpadra, ahol annyi dícsőséget aratott. Ennek az elhatározásnak első sorban kétségkívül az Operaház fog örvendeni, mely Ábrányiné távozásával a szubrett-szakmakör primadonnáját és a vig dalműnek legfőbb vonzóerejét veszítette el. Értesülésünk szerint a művésznő és az Operaház közt már meg is történt a közlekedés s valószínű, hogy a kiváló szubrett az alkudozások befejezése után még a téli szombaton föllép briliáns szerepeinek egyikében. Ábrányiné asszony koncertekere is tömérdek meghívást kapott és e meghívások némelyikének eleget fog tenni, mielőtt működését az Operánál megkezdene. A napokban a fiemei daloskőr meghívására Fiumében énekel, ahol zajos ünnepelésben volt része. Magyar és olasz dalaival, amelyeket finom művészetének és gyönyörű hangjának egész bájával adott elő, valóságos elragadta a daloskőr meghívott, distingvált közönségét.

** **A Nemzeti Színház bemutatója.** A Szerencse, Capus Aliréd vigjátéka, lesz a Nemzeti Színház legközelebbi újonsága. A darab, amelynek bemutatóját eddig Láncoz Ilka hosszas betegsége gátolta, már folynak a színpadi próbák s a premiért még e hónapban megtartják.

** **Rosenthal hangversenye.** Rosenthal Mór zongoraművész, aki jelenleg Oroszországban van szerződötve ötven hangversenyre, legutóbbi pétervári és moszkvai hangversenyeiben tenominális játékkal nagy sikert aratott. E hó 6-án tartott udvari hangversenyében Moszkvában is játszott, játékkal nagy tetszést keltett és a legfelsőbb kitüntetésben is részesült. Rosenthal az orosz hangversenykört befejezése után Budapesten is fog hangversenyt rendezni és pedig pénteken, január 3-án, a Royal-szálló termében, amelyre jegyek már most a Harmónia zenemű és zongorakereskedésben Váczy-utca 20. sz. kaphatók.

** **Komáromi Mária vendégszereplése.** Komáromi Mária, a Népszínház volt művésznője, aki egy idő óta a színpadtól visszavonulva él, mint értesülünk, legközelebb vendégképpen fog fellépni a Népszínházban. A művésznő a Hoffmann meséi hármas női szerepét és a Scullán címszerepét fogja játszani.

** **Növendékszíniékek vizsgálja.** Az Uránia Színházban ma délután nagy és díszes közönség gyűlt össze Horváth Zoltán színésziskolájának vizsgálati előadására. A növendékek a Boeccio I. felvonását, a Varázshegedűt és Dezso Józsefnek: Az eléltani című egyfelvonásos vigjátékát adták elő. A nők közül különösen Szilassy Etel, Eörffy Gizella, Lenkei Szerén és G. Kun Mária tünettek ki. A férfívendékek közt meglepő rutint mutatót Hajdu József és már ma is használható tagja lehetne egy vidéki város színpadiának. A közönség lelkesen tapost a fiatal gardának és óvációjából szivesen jutottak az intézet derék igazgatójának és H. Vukovics Arankának, aki az énektanítás legfáradtságosabb munkáját végezte.

** **Uránia Színház.** A hádsereg fényes sikere miatt a jövő héten kizárólag ez a darab van az Uránia műsorán. A mai előadást végig nézte Lobkovits herceg hadtestparancsnok is. Zajosan megtapsolta a közönség azt a fővárosi utcai képet, amelyen a hadtestparancsnok lovas alakja teljes életnagyságban látható. A hadtestparancsnok kíséretében ott voltak a budapesti helyőrség előkelő tisztjei. A hadügyminiszter főhivatalnokai is megénezték Szabó Lajos kitűnő művét és teljes elismerésüket fejezték ki az Uránia fényes kiállítású darabja fölött.

** **Bürger Zeigmond Pozsonyban.** Bürger Zeigmond, a jeles cello-virtuoz minap Pozsonyban nagy sikerrel hangversenyzett. Boucherini, Chopin, Moszkovszky, Popper stb. szerepelt a műsorán és a közönséget valóságos elragadta a művész az ő briliáns technikájával, gyönyörű tónusával és költői fölfogásával.

** **Karácsonyi hangverseny.** Burmester Willy karácsonyi hangversenye, amelyet Ábrányi Emil közreműködésével esztűrtök este karácsony másodnapján rendez a Vigadó nagyertermében igazi művészi esemény számba megy. Az orgona közreműködése s a ritka évezetes klasszikus műsor, amelyet Burmester e célra választott, a közönségnek kiváló gyönyörűséget biztosítanak. Ábrányi Emil két nagy orgonaszójtát ad elő. Burmester a remek Bach E-dúr versenyt, Bach egy teljes szonátját hat tétellel magánhegedűre játszik; a műsoron találjuk még Hindel, Nardini és Thomé legszebb műveit. A jegyek erősen folynak. A műsor templomi jellegénél fogva a paposság is nagy számban vesz részt ezen eseményeszerű estében, melyet Mery Béla zeneműkereskedése (Andrássy-ut 12.) rendez.

** **A gyermekhangverseny főpróbája.** A Vigadóban ma volt a holnapi gyermekhangverseny főpróbája. Lélekemelő hatása van az egésznek és aki egyszer hallotta mindig emlékezetében fogja tartani a gyermekek énekét. A közönség érdeklődését mutatja, hogy alig van már eladó hely az óriási teremben. A megkapnót jegyeket Ehrlich G. Gusztáv árusítja a Dohány-utca 12. alatt.

** **Bürger-Grünfeld kamaranégyes.** A Bürger-Grünfeld kamaranégyes-ársulat figyelemzteti a közönséget, hogy a holnapi (vasárnap) népszerű

Beethoven-hangverseny délután négy órakor kezdődik a Royal-szállóban.

** **Meghalt karmester.** Müller Adolf bécsi színházi karmester ma reggel ötvenkilenc éves korában meghalt. Az elhunyt fia volt idősebb Müller Adolf zeneköltőnek, aki többek között a Reimond című zenei művet alkotta.

** **Legújabb zeneművek kaphatók** Szilágyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében, Károly-körút 26. Az árak koronában értendőek. Operetiek és operák: Major, Erzsike 8.—, Carmen 12.—, Mártha 3.60, Sába királynője 7.20, Zsidó nő 3.60, Bajazzo 8.40, Parsztabecsület 6.—, Hoffmann meséi 10.—, Mignon 10.—, Aida 3.60, Troubadour 3.60, Postásfűt, Cirkusz-élet, Kis szőkevény egyenkint 7.—, Szerencse csillaga, Geisha, New-York szépe, Görög rabszolga, darabja 6.—, San Toy 5.40. — **Magyar szövegek:** Katalin, Rip-Rip, Kis szőkevény, New-York szépe, Hoffmann meséi. A modell, Az asszonyregiment, 2—2 fűzet, fűzetenkint 3.—. Továbbá Oesky brigádörös bővítt kiadás 3.—, Der Justige Ehemann 2.40, Die Haselnuss 2.40, Drahl'ma um und drahl'ma auf 1.80, Das kommt nur in Romanen vor 1.50, Zsuzsi kuplé 2.—, Julcsa kuplé a Postásfűtől 3.—, Du mein Girl, Über den Weilen, walzer 2.40, Valse bleue 3.—, Mikado walzer 2.—, San Toyból a walzer polka és induló darabja 2.40, Fregoli-induló 1.50, Cadettenmarsch 1.44, Washington-Postmarsch 1.44, Burenmarsch 1.50, 101 magyar népdal II. (új sorozat) fűzet 3.—. Újdonságokkal a raktár folyton kiegészítődik. — Könyv- és zeneműrajgyezék kívánatra ingyen és bérmentve. Allandó vendők kedvezményben részesülnek.

** **Operaelőadás a Telefon Hírműködésben.** Wyna Charlotte kasszony vendégföltevével ma este a Carmen kerül előadásra a Magyar Királyi Operaházban. A Telefon Hírműködés Bizet az operáját teljes egészében közvetíteni fogja, úgy hogy az előzőtök abban a kellemes helyzetben lesznek, hogy ki nem mozdulva a kellemes otthonból, odahaza a lakásukon is végighallgathatják azt. Az operaközvetítés után még cigányzene lesz hallható a kagylókön keresztül, melyet az Elite- és az Emke-kávéházból közvetít 11 óráig az előzőtök szórakoztatására a Telefon Hírműködés.

Blaha Lujza Pálmay Ilkánál.

— Egy érdekes látogatás. —

Budapest, december 14.

Csöpp hilla, hogy a kopár ákácok ki nem virágoznak a héten...

Már t. i. ha versirő kollegáim ide adnák kölcsönbe a lantjukat, akkor kezdeném ilyen nagy lendülettel, mikor azon vagyok, hogy leírjam azt az érdekes látogatást, melyet Blaha Lujza a héten tett Pálmay Ilkánál, a városligeti fasoron lévő Grünwald-szauatörumban.

Ide s tova egy teljes hónapja, hogy a diva szürcsőli a tejet, melyet az intézet tudós doktorai literszámba diktálnak beleje, hogy nekigömbölyödjének kissé legiessé vált formái.

Az érdekes kis látogatást két levélke előzte meg. Blaha Lujza írta az elsőt és az volt benne, hogy már két éjszakán rosszat álmodott az „aranyos” fölö, hát nyugtassa meg, hogy nincs baja. Pálmay Ilka pedig erre a levélkére adott válaszában azt felelte, hogy semmi baja, de igazán csak akkor lesz jól, ha Blaha Lujza elé látogat hozzá.

„Meg is érdemlem ezt tőled, — szólt a levélke legvége — mert mindig imádtalak, imádlak és a jövőben is mindig imádni foglak!”

Erre aztán Blaha Lujza menten kosiba ült és a szerencsés véletlen úgy hozta magával, hogy éppen akkor toppantam be az erkélyes szobába, mikor Blaha Lujza ott ült Pálmay Ilka ágyánál és néma gyönyörűséggel (a világért sem szakítottam volna félbe őket!) hallgattam ennek a két nagy színpadi asszony-nak a diskurzusát.

Blaha Lujza sok érdekeset mondott el magamagáról.

Először is beszélt a nemzeti színházi örökös szerződéséről:

— Jövő év októbertől leszek tagja a Nemzeti Színháznak, ahol a szerződésém szerint négyet játszom, de csak ugy, ha a kedvem tartja. Muszáj nem muszáj. De azért játszani fogok még három-négy esztendőig, mert csak nem húzom ingyen a fizetésem! Ha négyéln többet játszánám havonként, az túlfelépésszámba megy, amiért aztán külön sallárjum jár! Hogy micsoda darabokban fogok játszani, azt persze még nem tudom, de fel akarnak léptetni nem énekes darabokban is. Nem is bánom, mert biz' én, az igazat megvallva, nem szeretem a hangomat!

— Mit? Nem szereted a te csalóányos csaló-gásodat? — tört ki a szó Pálmay Ilkából.

— Nem én! Az uram gyakran könyörög otthon, hogy fujjak el neki egy nótát, de már nagyon széles jó kedvemnek kell lennie, amikor a kérésnek engedek. Csak akkor énekelek én a színpadon kívül, mikor éppen muszáj. A szerepeim énekeiséit is nagyobbára fűtyörészre tanulom be...

Blaha Lujza itt a tanulásáról tett egy érdekes megjegyzést:

— Egy kritikus azt írta rólam nemrégiben, hogy nem tudom a hangvételet. Persze, jött volna csak

néhány évvel ezelőtt, majd megmutattam volna neki, hogy mi az a hangvétel! Általában azt gondolták felőlem, hogy soha se tanultam hogy csak olyan naturalista vagyok s úgy énekelek, mint a madár, ahogy a csőre növe van. Sokáig tanultam és törtem magamat az énektanulásban s az első uram volt a mesterem, aki egyike volt a legkitűnőbb karmestereknek. És még azt mondják...

Egy kis darabig még bájosan szőrtőlődött, aztán egy érdekes kis epizódot mondott el az életéből:

— Soha sem énekelek kótából, hangversenyben sem, de azért mindig kiviszek magammal a podiumra egy kótapapíros, amelyre ökömnyi betűkkel rajta van azoknak a népdaloknak a szövege, amelyeket énekelek. Mindig a félelem kísér ugyanis, hogy egyszerre csak elfelejtem a szöveget, hiszen sugó, aztán mit csinálók. Egyszer *Beniczky* főispán jótkönyv hangversenyt rendezett Keoskeméten, amelyen én is közreműködtem. Mikor rám került a sor, a kótapapírosommal a kezemben. melyen a nóták szövege volt, neki indultok a podiumnak, egy valaki a kísérő urak közül kivette a kezemből a papíros. Már nem volt időm visszakérni tőle. Ott álltam az emelvényen és hajlongtam a tapsoknak, aztán nekilogtam a nótázásnak. Pompásan ment a csöndese s utána mindjárt belefogtam a frissébe: *Kis szekeres, nagy szekeres...* Amikor a szó végére értem, egyszerre csak azt veszem észre, hogy nem tudom tovább... Valósággal rimánkodó tekintettel néztem végig a közönségen, hogy: sugjátok hát! De senki sem sugott és én a frissest, biz' Isten, így énekeltem végig:

Kis szekeres, nagy szekeres...
Kis szekeres, nagy szekeres...
Kis szekeres, nagy szekeres...
Kis szekeres, nagy szekeres...

Ez volt az egyetlen fellépésen hangversenyben kótapapíros nélkül!

Mint hogy éppen kótapapírosról van szó: azt az édes kacagást, ami erre *Pálmay* Ikkából kitört, érdemes lett volna leköltetni. Kész nóta lett volna!

Egy perccel később a diva bele is fogott egy szép, új magyar nótába, melyet a szerzője *Pete* Lajos küldött neki a szanatóriumba.

Pálmay Ilka habos-tehér csipkeváncosok közt, tüzes magyar nótát énekelve és hallgatónak — *Blaža* Luiza, Mondhatom, olyan koncert, aminőben koronás királyoknak se igen van része!

Boldog voltam, hogy ott voltam; amíg csak élek, soha el nem fogom felejteni!...

Rip van Winkle.

MŰVÉSZET.

□ **A Nemzeti Szalon téli kiállítása.** A Nemzeti Szalon téli kiállítását ma délután öt órakor nyitották meg ünnepiesen nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében. Ott voltak: gróf *Andrássy* Gyula a Szalon elnöke, *Vérszi* József orsz. képviselő, alelnök, *Szemere* Miklós és *Sándor* Pál orsz. képviselők, *Molnár* Viktor és *Radács* Jenő miniszteri tanácsosok, *Térey* Gábor az Országos Képtár igazgató úr. *K. Lippich* Elek min. tan., *Baronyi* Artur, *Tüller* Samu főkonzult, *Nagy* Miklós, *Desseffy* Arisztid, *Demeczky* Kálmán, *Telepy* Károly, *Csók* István, *Ernst* Lajos, a Szalon igazgatója, és sokan művészeink közül. Öt órakor érkezett meg *Wallace* Gyula a közoktatásügyi miniszter. Gróf *Andrássy* Gyula fogadta és üdvözölte. A miniszter kijelentette, hogy annál szívesebben jött ide, mert úgy értesült, hogy az ezidő tárlat még gazdagabb és sikerültebb, mint voltak a Szalon előbbi kiállításai. Ezután a tárlat megtekintésére indult a miniszter, dr. *Róssa* Miklós titkár kalauzálása mellett. A legnagyobb dícséret szavaival illette *Torma* Jánosnak képt: *Petőfi* szerelmét, Tetszetek neki *Garay* Ákosnak tollrajzai, *Boem* Ritta képei és hosszabb időzött *Faragó* József kitűnő karrikatúráinál. A miniszternek minden kiállított művészhöz volt egy-egy elismerő szava. Másfélórai időzés után azzal távozott a miniszter, hogy a kiállítás teljes tetszését megnyerte és megígérte, hogy ismételt megtekinti. A kiállítás naponként délelőtt 9 órá-tól este 8 óráig lesz nyitva ötven fillér belépődij mellett. Holnap, vasárnap egy korona a belépődij.

□ **Magyar nők kiállítása.** A Klotild-palotában (Váci-utca 34. lételemelet) ma mutatták be a sajtó képviselőinek a holnap (vasárnap) délelőtt ünnepélyesen megnyitandó tárlat anyagát. A három teremre terjedő kiállítás, melynek rendezése báró *Huszár* Ilona és *Zemplényi* Gyuláné érdeme, főként változatos, s úgy a művészeti, mint az iparművészeti rész (mely ez alkalommal kisebb, mint máskor) eléggé sikerült. Olesó árát választhat magának a közönség művészi becsüldolgot, mely körülményre most, karácsony előtt, nem is oly indokolatlan fölbitvni a közönség figyelmét. *Littrov* Leo, a nagyhírű festőnő apró tájképei

igen szépek s a legnagyobb igényeket is kielégítik. *Bruck* Hermina művészi föllogás dolgában nem igen enged két jeles festőtestvéreinek, *Büttner* Helén hangulatos, szinte zseniális technikára valló művei pedig akármilyen szigorú mértékű tárolat is nagy tetszést aratának. *Brauneker* Stina báróné, *Boem* Ritta, *Strobl* Zsófia, *Telkessy* Valéria sokkal ismeretebb művésznők, semhogy dícséretre szorulnának. E kiállításon a legszebb dolgokak szerepelnek. *Hadssy* Olga az utóbbi időben elhanyagolt akvarellt kezeli nagy bravúrral. E nembeli tanulmányai a tárlat legjobb dolgai közé tartoznak. *Springholz* Mariskának égetett falapjai (a gyermekéletről vett motívumokkal) méltó feltűnést fognak kelteni. *Zichy* Leóna grófnő és *Podmaniczky* Elma bárónő festményei messze magasan állnak az ügyes dilettantizmuson. Résztint festményekkel, részint iparművészeti tárgyakkal teszik a tárlatot érdekessé *Treitz* Péterné, *Mirkovszky* Gézáné, *Farnady* Elemérné, *Madarász* Erzsi, *Kallivoda* K., *Sós* Elemérné, míg a szobrászatot *Kalmár* Elza és *Muray* Stefánia képviselik. Az előbbi nem szorul bővebb dícséretre, az utóbbi pedig egyre szebben fejlődik. Mellékpeiben nem közönséges jellemző erő nyilvánul.

□ **Sétahangverseny a karácsonyi kiállításon.** A magyar iparművészeti társulat elhatározta, hogy az iparművészeti múzeum Üllői-úti palotájában lévő karácsonyi kiállításán hetenkint kétszer sétahangversenyt rendez. A hangversenyeket szerdán és pénteken délután öt órától hétig tartják meg. Szerdán ingyenes lesz a belépés, pénteken pedig negyven fillér a belépődij.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **Tóth Ede** illusztrálva. *Garay* Ákos festőművésznők, a magyar népelet kitűnő ábrázolója, most *Tóth* Ede népsziműnének illusztrációin dolgozik. E képek *Tóth* Ede munkáinak abban a kiadásában fognak megjelenni, melyet a Lampel-Wodianer-féle *Remekirők képes könyvtára* bocsát közre a jövő év folyamán. A nagyérdemű vállalet számára több más kiváló festőművésznők is dolgozik mostanában, köztük *Bihari* Sándor is; a vállalat *Zichy* Mihálytól is fog néhány remek illusztrációt közölni. Ezek a képes klasszikus kiadások méltán számíthatnak tehát a legszívesebb fogadtatásra a magyar közönség részéről, annál is inkább mert minden kultúrmetzetnek vannak hasonló képes klasszikus kiadásai, a magyar irodalomban eddig ilyenek, legalább nagyobb gyűjteményes vállalatban nem voltak kaphatók. Öröndetes, hogy a Lampel-Wodianer-cég most ezt a hiányt ilyen lelkés áldozatkészséggel pótolja, és ilyen fényesen catolja meg azokat, akik a klasszikusok rendszeres illusztrálásait igen különös módon lehetetlennek hirdetik. A *Remekirők képes könyvtárának* illusztrációi, melyeket alkalmunk volt megismerelni, becsületre válnak azoknak a művészeknek, akik csoportosultak e vállalat köré, mely a magyar irodalom minden barátá részéről csak a legmelegebb elismerés, a közönség részéről pedig a legnagyobb pártolást érdemli.

□ **Az Izraelita Magyar Irodalmi Társaság** e hó 17-én a zsidó hitközség Sip-utcai dísztermében felolvasó ülést tart, melynek tárgysorozata a következő: Dr. *Adler*: Zsidó Maecenasok. Dr. *Kisteleki* Ede: A „Könyörgések könyve”-b. Dr. *Kadosa* Marcell: Kontarkodás a bibliában. Kezdeté 6 órakor.

□ **Komorovosák kapitány.** *Szász* József ezt a címet adta egy kötetre való katonatörténetének, melyek együttvéve egy nagyon szigorú nézésű, hegyese püdrött bajjuzó katonatisztnék ügyes és érdekes karaktertanulmányát adják. Komorovosák kapitány kívül haragos, belül szelid lelkű, igazi katonának típusa, aki a kötet minden történetének központja. A katonatörténeteket egyszerűen, de nemesen beszélte el *Szász* József s *Eötvös* Károly méltán írta a könyvhöz írt előszavában: Elolvastam e könyvet, öröm és gyönyörűség volt jutalmam.

□ **Pusztuló gentry.** *Gottier* Lajos ilyen címen adta közre ügyes tollal írt, éles szemmel meglátott novelláit. A kötetben tizenhétől tőről metszett magyarsággal megírt történet van, melyek közül, míg *Gottier* könyvét bővebben méltatni alkalmunk lesz, csak néhányat említnék meg: *Ügyes rajz* A vén kisasszony, a *Buzavirág-kisasszony* és a *Tökletes ember* emü. A címszó kötetet Révai Leó könyvkereskedő adta ki.

□ **Versek.** Ily cím alatt adja ki január elején összegyűjtött költeményeit *Nagy* Endre íróársunk, akinek szép verseivel hétről-hétre találkozunk legelőkelőbb szépirodalmi lapjainkban. A kötet ára 2 korona, amely összeg a *Pesti Napló* kiadóhivatalába küldendő.

□ **Vasárnapi Ujság.** Gazdag tartalommal és változatos illusztrációkkal jelent meg a *Vasárnapi Ujság* e heti száma. A közlemények között nagyérdemű a *Tóth* Lőrincéről szóló, a képek között a műcsarnok képei. A *Vasárnapi Ujság* kiadóhivatala Egyetem-utca 4. alatt van.

□ **Uj Idők.** Horkeyné G nagysága az Uj Idők e heti számában mulatságosan cseveg a hét furcsaságairól. Ami azontelül aktualitás van, azt írásban és képpen bőven ismerteti *Herczeg* Ferenc e kitűnő képes hetilapja. A szám képzésének egy része *Révész* Imrétől, a tavaly aranyéremet nyert művésztől való.

Egy finom kis kép mutatja a budapesti Mikulás-vásárt. A szöveg is felette jól van összeválogatva. Malonyai Dezső regényt írt, *Nagy* Endre elbeszélést, *Ambrozovics* Dezső verset, *Igric* oiktet arról hogy hogyan olvasson a gyermek, egy cikk bemutatja *Marchesa* Colombi olasz trónót és egyttal pompás novellát közöl tőle, azontelül sok apró cikk számol az irodalom és művészet érdekeségeiről. A lap kiadóhivatala szívesen küld mutatványszámot *Andrássy*-ut 10., ahol a lapra negyedévi négy koronájával elő lehet fizetni.

EGYESÜLETEK.

(A Székely-Egyesület) ma délután tartotta Budapestien évi rendes közgyűlést. *Bedő* Albert elnököt Az évi jelentés szerint az egyesület ez évben 3000 koronát fordított kulturális és ipari célokra, 800 koronát adott ki Budapestien élő székely munkanélkülieknek s szintén 800 koronát adott *Csik*-és *Háromszék*-megyében 10–10 cseleéd jutalmazására. Ezenkívül élénken foglalkozott az aktuális székely ügyekkel. A közgyűlés elhatározta, hogy a marosvásárhelyi székely iparműzeumot eladja az ottani kereskedelmi és iparkamárának. A megüresedett választmányi tagsági helyre egyhangulag *Győrffy* Gyulát választották meg. Az egyesületi vagyona ez idő szerint 154.000 korona. — A közgyűlés azután *Gál* Mózes indítványára közönséget szavazott az elnökségnek és választmányának lelkes buzgósgáért.

(A Szepest Egyesület Budapestien) fennállásának 25 éves jubileuma alkalmából tolyó hó 14-én a Hungária-nagyszállóban diszvacsorát rendezett, amelyen megjelentek: Gróf *Csáky* Albin a főrendiház elnöke gróf *Csáky* Zeno Szepesmegye főispánja, *Ludwig* Gyula a máv. előkigazgatója, dr. *Münich* Aurél országgyűlési képviselő, az egyesület elnöke, az egyesület alelnöke néjvel, gróf *Csáky* Lajos, *Hertelendy* László dr. *Nosz* Gyula országgyűlési képviselők stb. Számos felkőszöntöbten ünnepelték a jelennel kitűnőségeket és az egyesület vezérleírta. A vacsora a legkedélyesebb hangulatban késő éjjelig tartott.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Magyar gyártmány — bécsi gyárból. A *Ganz*-gyártól a következő sorokat kaptuk: *Kulcsár* Sándor csillárgyáros panaszt tett a büntetőbírósnágnál *Siemens és Halske, Zeiser* *Habiger et Co.* és *Ganz* és *Társa* ellen égbitorlás címén. A büntetőbírósnág *Kulcsár* kérésére a törvény értelmében zár alá vette azokat a csilláralkatrészeket, melyeket ez év április havában a parlamenti ellenőrző bizottság és *Ganz* és társa, az utóbbi javaslatára, zár alá vettek. A közös zár alá vétel oka az volt, hogy a tárgyak nyersöntvényei nem amint szerződésileg kikötve volt, *Kulcsár* és *Társa* gyárában, hanem egy bécsi gyárában készültek. A *Ganz* és *Társa*-cégnek ez a körülmény csak a parlamenti ellenőrző bizottság által megejtett vizsgálat alkalmával jutott tudomására. Ez a tényállítás. Minden egyéb híresztelés csak elégtelen vagy téves információ alapján alapuló kombináció.

Nyiltér.

Legjobb óvszer járványos betegségek ellen, tüdő-és mellbajosoknak, kellemes és erősítő hatással betegok és egészségesekre, az emésztés kiválóan elősegíti.

A francia cognacot teljesen nélkülözhetővé teszi.

Ezen elismert jó tulajdonságokkal bíró

COGNAC

regi és jó hírnévű

gróf Keglevich István utódai

cég gyártmánya Promontoron.

Tisztelt verőimet fölkerem, miszerint karácsonyi bevásárlásaikat e héten eszközölni sziveskedjenek, miután tudvalegőleg az utolsó napokban a forgalom oly nagy, hogy a pontos kiszolgálás majdnem lehetetlen.

Tisztelettel

EGYFORINTOS ÁRUHÁZ

KOSSUTH LAJOS-UTCA 6.

Szt.-Lukácsfürdő

gyógyfürdő Budapest, Buda. Termézetes meleg kóros forrás- és iszapfürdő. Vizsgálat, villam-fürdő. Gyógyászati, villam-fürdő. Masszázs, külön női és férfi osztályok. Olesó és gondos ellátás. Csak kőszvény, idegkétség stb. és a téli fürőkúra felelő tájékoztatású küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatóság.

Osztálysorsjegyek

a most kezdődő II. huzáshoz eredeti áron kaphatók:

1. sorsjegy 32 kor. 2. sorsjegy 8 kor.
3. " 16 " 4. " 4 "

Mercurbank

BUDAPEST, IV., Váci-utca 37. szám

Vevőinknek eddig már több mint

10 millió korona nyoreményt fizettünk ki.
(Teljes titoktartás biztosított.)

A Fővárosi Takarékpénztár m. sz.
Kerepesi-ut 40. szám.

Kölesönt nyújt

kereskedőknek, iparosoknak, tisztviselőknél 3 havi 10%-os törlesztés vagy heti befizetés alapján.

Gyors esztetés. Takarékbetétek 5%-ra.

Szénásy Béla

==== papíráruház =====

Budapest, IV. ker., Ferenciek-tere 9. szám.

Levélpapírokból az idén is óriási választékkal bírva, különösen kiemelem a vásárló közönség tájékoztatására, miszerint bármely töltésű dobozaim mind csak elismert jó minőségű anyagokkal vannak megtöltve s ezért össze sem hasonlíthatók azon vásári dobozokkal, melyek így karácsonytájt különböző bazárokból kerülnek közszemlére.

Ugynevezett családi dobozaim az idén 1 frttől 20 frtjig terjedő árban kaphatók, s ezek között a 3 frtos „Aranymondások” című újdonságom, valamint az 1 frt 20 kros színes töltésű dobozaim árai meglepetés számba menő olcsóságuknál fogva méltó feltűnést keltenek.

Megtisztelő látogatásukat kéri kiváló tisztelettel

Szénásy Béla
IV., Ferenciek-tere 9.

Ha izzad,

ha viszket a tested, ha sűrűsöd, ha bőrküldésed vannak, ne csinálj semmit, csak egy telegy

Erényi-féle „Ichtioi-Salicyl“-t

vegyen.

Szagtalan. Ár 3 korona utastással. Székhely: Erényi gyógyszerész, Szabadzsármás. Főraktár: Török József, Király-utca 12. szám.

Pollák Ignác, a „Hazai Általános Korona Takarékpénztár mint Szövetkezet” vezértitkára, mint férj a maga, valamint az alulirt hoztatózóik és rokonság nevében tájékoztatást megért szívet jelenti, hogy szeretett felesége, a legjobb hitves, illetve testvér és rokon

Pollák Ignácné

szül. **Székely (Schwarz) Erzsébet**

okleveles tanárnő virágzó életének 40-ik, zavar-talan boldogságban töltött házasságának 15-ik évében, rövid súlyos szendvedés után jobblétre szenderült.

A drága halott földi maradványai folyó hó 15-én, **vasárnap délután 3 órakor** fognak az izraelita új köztemető halottas házából az örök nyugalomnak átadni.

Budapest, 1901. évi december hó 14-én.

Ceandés részvételt és koszorúk mellőzését kérjük!

Pollák Ignác férje, Schwarz Jakab járási m. kir. állatorvos, Schwarz Nándor fővárosi m. kir. főorvos, Pollák Hermann szül. Singer Sarolta napa, Schwarz Jakabné szül. Schwarz Henriette, Schwarz Nándorné szül. Rolschöld Mathild, Rosenbergt Samu né szül. Pollák Judiska, Liza. Rozsinska sógoronő, Schwarz Jolán, Erzsébet, Mariska, Aranka unoka-hugai, Schwarz Zoltán unoka-öccse.

Lakás: Dobány-utca 26. szám.

Nyilatkozat.

A „Pesti Hírlap” f. hó 10-iki számában megjelent Esti Levél pálcát tér egy a kereskedői világban már-már általános megbeszélés, a „szabott árak” elve ellen.

Csodálatos, hogy épp az a publicista, aki a nyugati intézményeknek oly sűrűn hozsámázik és tömjénez, épp az kel sakra egy épp a külföldről hozott s nálunk is helyesnek és észszerűnek bizonyult elv ellen.

Az mondja az Esti Levél, hogy a „szabott árak” jelzésére használt táblák igazi ezéja a megtevesztés.

Oly kijelentés ez, mely a szolid kereskedői világ méltó felháborodását kelti fel s alulirt fővárosi közleg szót olvashatja szó nélkül a cikkben foglalt gyanúsítást.

Az a bosszus uri asszony, kinek a levele ezt a közleményt létrehozta, nem tudjuk ugyan, hol vásárolt, de annyi bizonyos, hogy nálunk nem, mert ez esetben ugy járt volna, mint a cikkirő ur a berni paraszttal, a ki tizenkilenc frank nyoleven centimes-ért sem adta oda a huszfrankos fataragványt.

Kijelentjük, hogy ezekünnél üzletünk fenállása óta a „szabott árak” oly szilárd elv, mely alól kivétel egy esetben sem volt, nines és nem lesz.

A megirt tapasztalatait cikkirő ur tényleg a keleti bazárokból gyűjtötte össze, mert a főváros szolid kereskedőinél erre anyagot nem talál. S amit itt a fővárosban anyagot talál, azt igazságtalanság ennyire általánosítani, mert mégis csak különbség van a hálázás és a szolid kereskedés között.

Kohn Heilmann és fiai

cs. és kir. udvari szállítók, férfi- és gyermekruha-áruház, Károly-körút 12. és 30.

(Az e rovat alatt közöltettek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Páris, december 14. A *Matin* értesítése szerint a hadügyminiszter elhatározta, hogy a legutóbbi hadgyakorlatok alkalmával tapasztalt kellemetlen incidensek következtében **több ezredet és nagyjobbrangu tisztet nyugdíjba küld és helyüket újabb elemekkel pótolja.**

Horvát tartománygyűlés.

Zágráb, december 14. A tartománygyűlés mai ülésére beérkezett iratok közt van az igazoló bizottság jelentése az utólag beérkezett választási jegyzőkönyvekről és a bán átirata a költségvetési bizottságnak az 1898. évi közös elszámolások tárgyalására való egybehívása iránt. A felolvasások után **Vrbancic** a bán ama rendelete ügyében interpellál, mely szerint a városok és községek utasítatnak, hogy a vasúti hivatalnokoktól ne szedjenek be robot-rebutumot, ami az 1873. évi autonóm törvénynek ellenkezik.

A bán azt válaszolja, hogy a rendelet csak ideiglenes jellegű és nem végrehajtási rendelete az 1900. 7. t. c.-nek.

Paric interpellálja a kormányt, vajjon hajlandó-e a hajózási szubvencióra vonatkozó javaslat 10. §-ának kedvezményeit a bukari nautikus iskola részére is kiterjeszteni. **Georgievics** a Szerémségből Magyarországra való szőlőkivitel tilalom megszüntetése tárgyában interpellál.

Harambasics a munkálatlanok ügyében interpellál, mire a bán válaszolja, az előtte szóló antikapitalista és antisemita nézeteivel szemben hangsúlyozza, hogy a kapitalistarendszer nélkül bizonyára még több munkálatlan volna. Itt nines vallás- és nemzetiségi különbség, az arravalóság határoz. Ő csak azt óhajtja, hogy sok töképezés jöjjön ide, mert akkor a munkásoknak több munkájuk lenne. Az előtte szóló antisemita kifakadásai már azért sem voltak helyén valók, mert csak visszatartják a töképezéseket attól, hogy az országba jöjjenek. Ő annak az ellenkezőjét fogja pártolni, amit Harambasics mondott. Minden kapita-

listát örömmel fog üdvözölni, aki itt új keresetforrásokat teremt. (Helyeslés.) A munkálatlanokról gondoskodni első sorban a társadalom van hivatva, másod-sorban a község és csak harmadsorban a kormány. Hála istennek azonban ennyire még nem jutott a do-log. Az interpelláló kérdésére azt válaszolja, hogy a kormányknak most nines oka közbelépni, de az ügyet figyelemmel kíséri és ha szükséges lesz intézkedni fog. A legközelebbi ülés hétfőn lesz.

Zágráb, december 14. A belovári pótválasztáson gróf **Kulmer** Emilt (nemzetipárti) választották meg tartománygyűlési képviselővé. Ellenjelöltje nem volt.

Az ausztriai helyzet.

Krakó, december 14. *Ő felsége* a helytartónak kihallgatáson *rosszalását fejezte ki* a porosz-ellenes tüntetések miatt és azt a kívánását nyil-vánította, hogy a galiciai tartománygyűlésen ne keverjék a vitába a porosz viszonyokat.

Bécs, december 14. A képviselőház mai ülésére beérkezett irományok között van *Bareuther*, *Schalk* és társaik interpellációja, amelyben utal-nak arra a *nyilatkozatra*, amelyet a *király* a bécsi lapok jelentése szerint a feudális nagybirtokosság-hoz közel álló személyek előtt állítólag tett és azt kérdezik, igaz-e az a hír, hogy az *alkotmány felüggesztésére* minden előkészület megtettek, to-vábbá, hogy a miniszterelnök a képviselőházban december 9-én elhangzott nyilatkozatát a *korona beleegyezésével* tette. A képviselőház maletárgyalta a mezőgazdasági szövetkezetekről szóló törvény-javaslat 3. és 4. §-át, egészen a szavazásig. A legközelebbi ülés hétfőn lesz.

Bécs, december 14. A Reichsrathban ma azt beszélték, hogy a kormány lehetőleg siettetni akarja a cseh-német egyeztető konferencia össze-ülését, de a *magyar kormánytól a kiegyezés, a vántarifa és a kereskedelmi szerződések tárgyában szükséges tanácskozások az ózre fognak maradni*. Ha e hír igaznak bizonyul, akkor valószínű, hogy a tartománygyűlések tavaszszal fognak ülésezni, aztán a delegációk tárgyalásai következnek és őszszal megnyílik a Reichsrath ülésszaka.

Witte orosz pénzügyminiszter állapota.

Berlin, december 14. Pétervárról táviratozták a Neuesten Nachrichtennek: Három hét óta hívtelik, hogy Witte pénzügyminiszter állapota veszedelmes. Ez a hír onnan eredt, hogy a pénzügyminiszter nem-rég egy konferencia közben elájult és orvost hívtak hozzá, hogy magához térítse Witteit.

Franciaország és Olaszország.

Róma, december 14. A képviselőház mai ülésén *Prattiti* külügyminiszter Guicciardini-nak a mostani tripoliszi mozgalomra és *Franciaország* közepentengeri politikájára vonatkozó kérdésére azt válaszolta, hogy a legutóbbi francia flottatüntetés nem kelthet gyanút Olaszországban és nem in-gathatja meg azt a *kölcsönös bizalmat*, amely a két kormány viszonyában ugyszólván szabálylya lett. Ez a bizalom Olaszország részéről annál jogosul-tabb, mert a francia köztársaság kormánya már azelőtt értesítette Olaszországot, hogy az 1899. március 21-én kötött francia-angol egyezmény Franciaországnak kelet-afrikai birtokain az olasz területet érintő keleti határa tekintetében határt szab, amelyen túllépni nem szándékozik. Epp oly kevésbé szándékozik Franciaország a Tripoliszon át Közép-Afrikaiba vívő karavánutat elvenni. Ez idő óta a két ország között való *barátságos érint-kezés* olyan lett, hogy a két kormánynak lehetővé tette, hogy épp oly világos kielégítő nyilatkozatot tegyen közepentengeri érdekeikre vonatkozólag. Ezek a nyilatkozatok bebizonyították, hogy a két kor-mány teljesen megegyező nézetet vall a két ál-lam érdekszféráját illetőleg.

Japánok és khinaiak Vilmos császárnál.

Berlin, december 14. *Vilmos* császár ma kihall-gatáson fogadta *Itó* márkii volt japán miniszterelnök-t, kíséretét, báró *Czukit* és *Inujé* japán követet, aki ányújtotta a japán császár köszönőlevelét azért a khinai emlékéremért, amelyet a német császár neki küldött. *Vilmos* császár azonkívül ma *Luhajhuan* eddigi khinai követet bucsukihallgatáson és *Ponce* kolumbiai követet bemutatkozó kihallgatáson fogadta.

Baccelli miniszter a találmányáról.

Róma, december 14. A képviselőház mai ülésén *Baccelli* földmívelésügyi miniszter Guarneri és társai kérdésére a miniszternek a *marhavész ellen feltalált gyógymódja* tárgyában azt válaszolja, hogy a szórványos elitől kritikákkal szemben büszke arra, hogy *Virchow* tanár kedvezően nyil-tkozott erről a gyógymódról. Azok a kísérletek, amelyeket Olaszországban félév óta végeztek, tel-jesen kedvező eredményre vezettek. Ha azok a lapok, amelyek hírt adtak a Németországban tett, de nem sikerült kísérletekről, figyelembe vették volna az Olaszországban elért eredményeket, nem lettek volna kétségben arra nézve, hogy milyen eredményeket hozzanak nyilvánosságra. (Zajos helyeslés.) A miniszter megjegyzi, hogy Olasz-országban 1500 esetben sikerülték a kísérletek. Né-

metországban is hasonló kedvező eredményeket érték el azokban a helységekben, amelyekben az állatorvosok gondosan alkalmazták az új gyógy-módszert. Ha Olaszországon kívül kételkednek a nyilvánvaló kedvező eredményekben, letagadják az igazságot és akik azt teszik, azokat nem vezet a tudomány szeretete. (Élénk helyeslés.)

Csehország új marsalljai.

Bécs, december 14. A király Lohkovitz György herceget Csehország tartományi marsalljává és Werunski képviselőt Csehország helyettes tartományi marsalljává nevezi ki.

Osztrák tartománygyűlések.

Bécs, december 14. Egy december 12-ikén kelt császári patens Felső-Ausztria, Morvaország, Szilécia és Görz tartománygyűléseit december 24-ikére, Galicia, Csehország és Stájerország tartománygyűléseit december 28-ikára és Alsó-Ausztria és Krajna tartománygyűléseit december 30-ikára hívja össze.

A bűnös tengernagy.

Washington, december 14. Ma tették közzé a Schley tengernagy ügyében kiküldött becsületbíróság jelentését. A becsületbíróság tagjai Benhan, Ramsai és Dewey tengernagyok. Benhan és Ramsai tizenegy pont-

ban bűnösnek találják Schleyt, Dewey pedig külön jelentésben a leg több pontra néve hozzájárulásai véleményéhez.

Kínai csendélet.

London, december 14. A Standardnak jelentik Sanghaiból: Egy titkos társaság november 20-ikán, az övezgy császárné születése napján felgyújtotta a kaifensui császári palotát és két épületet kirabolt.

Botrány az olasz parlamentben.

Róma, december 14. A képviselőházban ma nagy botrány volt a nápolyi és apuliai segítő akció vitája közben. A szocialista Ferri összehasonlítva Dél- és Észak-Olaszországot, azt mondotta, hogy Olaszország északi vidékeiben a közélet tisztességes, délen ellenben meg van fertőzve minden, a közélet pestises. A képviselők erre olyan lármát csaptak, hogy Ferri nem folytathatta beszédét. A szocialdemokraták annyira inzultáltak, hogy már majdnem dúlakodásra került a sor, de az elnök hamarosan bezárta az ülést. A folyósokon még soká tartott az izgatott szóváltás.

Közgazdasági táviratok.

New York, december 14. (Terménytársad.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 8 1/2 (8 1/2), dec-re

8 1/4 (8 1/4). Márciusra 8.15 (8.21). New-Orleansban helyben 8.— (8.—). — Petroleum: Stand white New Yorkban 7.35 (7.35). Stand white Philadelphában 7.20 (7.20). Refined in Cases 8.45 (8.45). Credit Balances at Oil City 1.30 (1.30). — Zsir: Western steam 10.15 (10.15). Rohe és Brothers 10.25 (10.25). — Tengeri irányszata szilárd. Decemberre 71 1/2 (70 1/2) Márciusra — (—). — Májusra 71 1/2 (71 1/2). — Buza irányszata állandó. Piros ószi helyben 86 1/2 (86 1/2). Decemberre 83 1/2 (83 1/2). Januárra — (—). márc-ra 86 1/2 (86 1/2). Májusra 85 1/2 (85 1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2). — Kávé: Jaur Rio 7. sz. 6 1/2 (6 1/2). Dec-re 6.60 (6.65) Márciusra 6.90 (6.90). — Liszt: Spring Wheat clears 2.95 (2.95). — Cukor: 3 1/2 (3 1/2). — On: 24.— (24.—). — Rész: 15 1/2 (16 1/2). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, dec. 14. (Terménytársad.) (Zárlat.): Buza irányszata tartott. Dec-re 75 1/2 (76 1/2). Májusra 79 1/2 (80 1/2). — Tengeri irányszata tartott. Dec-re 64.— (64 1/2). — Zsir: Decemberre 9.85 (9.80). — Januárra 9.87 (9.80). — Szalonna short clear 8.90 (8.80). — Sertéshús: decemberre 15.20 (15.25). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

SCHUNDA V. JOZSEF
udvari hangszergyáros.
A m. kir. opera, a m. kir. zeneakadémia és nemzeti zenede szállításja
BUDAPEST,
Magyar-utca 18. sz.
Ajánlja saját gyárában készült részvívó-, fa-fuvó-, vonó- és ütőhangszereit, valamint saját találmányu cimbalmaikat és tárogatóit.

Oh jaj! A ki **EGGER Mellpasztillát** csak egyszer is használt, meg van győződve arról, hogy azok köhögésnél, rekedtségnél, elnyákosodásnál, a légzési szervek minden zavarainál gyors és biztos hatásúak.
Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési-raktár: **NADOR-gyógyszer-tár** Budapest, VI. Váci-körút 17. sz.

Éljen! Egger-mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Legalkalmasabb karácsonyi és újvi ajándékok
rendkívül jutányos árak mellett.
Mindenemű hazai gyártmányú szalon- és eszmézőt szmiznaszőnyegek, futók, függönyök, csipkeszövetek, ág- és asztalterítők, butorszövetek stb.
NEUMAYER szőnyegháza
Budapest, VI., Andrásy-ut 4. szám.
Telefon 491. — Telefon 491.
Ezen helyiség berendezéssel együtt átadandó. — Üzlethelyiségem január 1-ével VI., Váci-körút 4. szám alá fog áthelyeztetni.

Téli üdülő- és gyógyhelyek a déli vasút mentén.
Vonatösszekötések és menetárok Budapestről (déli vasút pályaudvara).

Abbazia	N.-Kanizsa-Pragerhofon át	Budapest d. v. ... ind. 8.00 reggel, 8.00 este Abbazia-Mattughe érk. 9.37 este, 9.17 d. e.	Menetérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvontokra: I. oszt. 104.16 K., II. oszt. 74.56 K., III. oszt. 47.78 K.
Görz	N.-Kanizsa-Pragerhofon át	Bpest d. v. ind. 8.00 reggel, 8.00 és 9.55 este Görz ... érk. 10.00 este, 10.08, d. e. 6.34	Menetérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvontokra: I. oszt. 111.53 K., II. oszt. 80.16 K., III. oszt. 51.16 K.
Bozen-Gries	N.-Kanizsa-Pragerhof-Marburgon át	Budapest d. v. ... ind. 8.00 reggel, 8.00 este Bozen-Gries ... érk. 6.00 , 1.45 d. u.	Menetérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvontokra: I. oszt. 124.98 K., II. oszt. 89.32 K., III. oszt. 57.80 K., továbbá 90 napig érvényes menetjegyűzetek, megszakítható utazásokra, gyorsvontokra: I. oszt. 128.20 K., II. oszt. 90.40 K., III. oszt. 63.18 K.
Meran	N.-Kanizsa-Pragerhof-Marburgon át	Budapest d. v. ... ind. 8.00 reggel, 8.00 este Meran ... érk. 7.45 d. e., 8.00 d. u.	Menetérti jegyek 30 napi érvényességgel Bozen-Griesig gyorsvontokra: I. oszt. 124.98 K., II. oszt. 89.32 K., III. oszt. 57.80 K., továbbá Bozen-Griesig 90 napig érvényes menetjegyűzetek megszakítható utazásokra, gyorsvontokra: I. oszt. 128.20 K., II. oszt. 90.40 K., III. oszt. 63.18 K.
Arco	N.-Kanizsa-Pragerhof-Marburgon át	Budapest d. v. ... ind. 8.00 reggel, 8.00 este Arco ... érk. 9.50 d. e., 5.09 d. u.	Menetérti jegyek Mori állomásig 30 napig érvényesek gyorsvontokra: I. oszt. 152.10 K., II. oszt. 94.92 K., III. oszt. 61.54 K.

Hatóságilag engedélyezett
NAGY VÉGELADÁS
üzlethelyiség változás miatt
Rothauser M. Ignác és Fia
BUDAPEST, KIRÁLY-UTCA 6. SZÁM ALATT.
Karácsonyi ajándékok
rendkívül mérsékelt árban
jutnak feltűnő olcsó eladás alá:
Szalon bronzórák, faldíszek, hőmérők, gyümölcs- és névjegyátlak, bronzfigurák, dohányzó- és író-készletek, valódi chinaezüst ajándéktárgyak, evőeszközök, plüss, ékszer, kézimunka és keztyű-dobozok, párisi roccoco- és structoll legyőzők, levelezőlap- és fénykép-albumok, zenélőtárgyak, nipek, bőr-pénztárcák, szivar-, dohány-, cigaretta- és névjegyátlakok ezüstdíszekkel a legizsésesebb kivitelig, legújabb kénitáskák, párisi látosévek, tea-, szivar-, és szalon-asztalok, dominó, sakk, stb. stb., továbbá játékeszközök, társasjátékok, öltözött, öltözetlen, járó és beszélőbabák, remek karácsonyiadiszok stb. stb.
Babajátékok délelőtt 10 óráig fogadtatnak el.

Dr. Caspároló úry, védező
MENTO sziklanövény-tea mint vér-tisztító hátrán, gyökeresen **köszvényit**, rheumat, gyomorhajt, a teljes gyórvuláshimardhatatlan doboza 3 kor. Dr. Caspároló Erzedébet melles a legújabb hátrán- és rőt mákos köhögés.
rehabilitác és mellajáték, doboza 50 fillér. — Főraktár: L. N. H. drograktárnál, Muzem-körút 7/N. Budapest.

A ki egy **Városibundát, Utazóbundát** vagy egy **Szőrme Saccot** beszerezni óhajt, saját érdekében kérem előbb a budapesti legnagyobb bunda-raktárt csakis jobb gonrben
Neumann M. cégnél
Budapest, Muzem-körút 1.
megtekinteni.
NB. A rossz minőségű vásárlart nem tartom raktáron.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Vasárnap, 1901. december hó 15-én.
Wyns Charlotte vendégfelleléptével.

Carmen.

Opera 4 felv. Zenéjét szerzerette Bizet. Szövegét írták Meilhac és Halévy L. Fordította Abrányi Emil.
Személyek:
Don José Kortész László Pastia Gonda
Escamillo Takács Carmen Wyns Ch.
Dancraire Váradi Micaela Kann
Remendado Kiss Fruaquita Berts M.
Zuniga Kornai Mercedes Payer M.
Morales Mihályi
Kezdet 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. december hó 15-én.
Déltűtán 2 1/2 órakor mérsékelt helyárakkal.

A becsület.

Színmű 4 felvonásban. Írta Sudermann H. Fordította Fáy J. Béla.
Személyek:
Málingk Vizvári Frast-Saarberg Gál
Amália, neje Helvey Heinecke Gabányi
Kurt Horváth Heineckéné Lovdayné
Leonora Molnár R. Róbert, fiuk Beregi
Brandt Lothar Dezső Augusta Nagy Ib.
Stengl Hugó Rozsahegyí Alma Török I.
Este:
Karácsonyi álom.
Betlehemes játék 3 felv. előjátékkal. Írta Gárdonyi Géza. Zenéjét szerz. Szabados Béla.
Személyek:
Gáspár Szaocsvay Bertalan Gabányi
Menyhért Ivánfi Boris Rákosi
Bölcsész Mihályfi Magda Ligeti
A királyné Lovdayné Zsuzsi Márkus
Tűsők Nádya Andris Gyenes
Csillagász Vizvári Cigány Rozsahegyí
Abradir Drgessy Pogány főpap Pálfi
Ordas Gál Gyöngyike Maróthy
Egy miniszter Paulay Mária Hegyesi
Csóka Faludi József Ujházi
Kezdet 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. december hó 15-én.
Déltűtán 2 1/2 órakor mérsékelt helyárakkal:

Florodra.

Énekes játék 4 képbén. Írták Owen Hall, Paul Rubens, Ernest Boyd-Jones. Magyarosította Bálint Dezső. Zenéjét szerzerette Leslie Stuart.
Személyek:
Cyrus Gilfain Szilágyi Tweedlepunch Boross
Angela Turcsányi Leandro Palásthy
Donegal Ráthonyi Dolores Bolgár
Lady Holyrood Margó Vallida Almássy
Frank Abbot Dálnoki
Este:
Ugyanaz.
Kezdet: 7 1/2 órakor.

Színházjegyek, az Opera, Nemzeti- és Magyar színház összes előadásaira kaphatók és előjegyezhetőek: **Bárd Ferenc és Testvérei** zeneműkereskedésében Kossuth Lajos-u. 4. (Telefon 656) és Andrássy-ut 2. (Telefon 25-13) sz. a.

FŐVÁROSI ORFEUM
Nagyterem-utca 17.
Ma vasárnap:
Két nagy előadás.
Déltűtán 4 órakor:
II. családi előadás
nagyon mérsékelt helyárral.
Esti előadás 8 órakor:
Milla Barry
Az angyalvadászok
stb. stb.
Holnap, hétfőn föltűp:
Moreschani
A télikerthben reggel 5 óráig Vörös Elek előadások hangversenyek.

Karácsonyi hangverseny.
Karácsony csütörtökön este
a Vigadó nagyertermében

Burmester

második hangversenye.
Orgona: **ICJ. ABRÁNYI EMIL.**
Jegyek kaphatók Méry Béla zeneműkereskedésben, Andrássy-ut 12.

Pénteken, január 3-án a Royal-szálló termében

Rosenthal Mór

udvari zongoraművész hangversenye.
Jegyek a 10, 8, 6, 4 és 2 koronáért a „Harmónia”-zenemű- és zongorakereskedésben IV., Váci-utca 20. sz. kaphatók.

Folies Moderne

Kerepesi-ut 63. szám.
Családi jegyek!
darabja 1 korona egyenként is kapható. Igen jó föld-színti vagy balkon ülőhelyre érvényes.

Szenzációs műsor!
Uj! **A régi Ghetto.** Uj!
Eredeti bohózat. Írta: Müller Malvin.

PINKÁSZ & COMP.
Bohózat. Írta: Taufstein Louis.
PLAGIUM.
Írta: Plagizator.
20 műsor szám.
Éjféltől reggel 5 óráig a télikerthben hangverseny.

Petánovits

METROPOLE-SZÁLLÓJA

A télikerthben ma
Pongrácz Lajos Kolozsvárról
kittünő zenekara játszik.

Régiségek eladása
minden elfogadható áron.
Az összes helyiségek felmondása miatt a leg-pompásabb szalonbutorok, fiókos szekrények, szalonasztalok, díszlámpák, 1 teljes Napoleon-hálószoba, 1 valódi ronenánsz-ebédlő gobelin székkel. 1 XV. Lajos korabeli arany-szalon, ó-bécsi és Meissner-csoportok, miniatűrök, bronz-órak girandolokkal, antik brocat-takaró, miseruhák, portiórek, üvegeslámpák, régi angol rézmetszetek, fegyverek és 100 csebecse-lámpy, régi ládák és 4 Mária Terézia-állvány féldrón kapható
Lemberger Frigyesnél,
Bécs, I. Seilergasse 7.

Előfizetési felhívás
MERCUR
hiteles pénzügyi és sorsolási szaklap
XXXII. ÉVFOLYAMÁRA.
A MERCUR a legrégebb legkedveltebb és legelterjedtebb pénzügyi és sorsolási szaklapja az országnak.
A MERCUR-t nem nélkülözheti az, a kinek sorsjegyei, záloglevelei, részvényei vagy bármilyen néven nevezendő értékpapirjai vannak.
A MERCUR neves gazdasági írók tollából közöl a gazdasági helyzetre vonatkozó cikkeket. A pénzügyi élet terén előforduló eseményeket nyilvántartja és kimerítő tájékoztatással szolgál olvasóinak bankokról, iparvállalatokról stb. stb.
A MERCUR közli az összes belföldi és nálunk forgalomban levő külföldi sorsjegyek, záloglevelek, részvények stb. huzási jegyzékét
hivatalos adatok alapján,
A MERCUR huzási jegyzékkel annyira megbízható, hogy ezek által közönlönye lett a legtöbb állami és városi hivatalnak.
A MERCUR minden előfizetője az év végével megkapja a
Mercur Évkönyvét,
mely Magyarországon párhuzanul áll, amennyiben közli az összes belföldi sorsjegyek, részvények és záloglevelek, valamint a nálunk forgalomban levő külföldi értékek hátralék kimutatásait. Ugy, hogy az évkönyvből megtudható, hogy valamely értékpapir kibocsátása óta kisorsoltatott-e vagy sem, anélkül, hogy beváltatni volna.
A MERCUR előfizetési ára egy évre 4 korona.
Mutatványszámok ingyen.
Előfizetéseket elfogad a
MERCUR
KIADÓHIVATALA
Budapest, IV., Váci-utca 37.

Remek kivitelű férfi- és fiuruhát
akár késszen, akár mérték szerint csupán
ifj. Weisz Lajos-nál
kaphat
BUDAPESTEN,
VII., Kerepesi-ut 20. sz.
Szabadalmak
gyorsan és lelkiismeretesen kiaközösítetnek.
Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
Budapest, VII., Erzsébet-körut 17.
Találmányok finanszírozása és értékesítése.
Védjegyek beajátstromozása. Felvilágosítás díjtalan.
Telefon 66-79.

GMEHLING HERMANN
csász. és királyi udvari szállító
bőr- és bőrbutor-gyára
BUDAPEST, VII-ik kerület,
Damjanich-u. 6
Bőrszék,
Támlányok,
Kappák,
Papirkosarak,
Kályhaellenzők
stb.
Régi nádszékék bőrrel bevonatnak.

! Magyar tollal írjon minden magyar ember!
SCHULER JÓZSEF Első magyar acéltoll és tollszár gyáranak kittünő gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulthatatlanok és jóságuknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.
különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 564 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám
460 szám, 155 szám, 255 szám, 1896 szám.
— Minden papírkereskedésben kapható. —

Színházak heti műsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti színház	Vígyszínház	Népszínház	Magyar színház
Hétfő	Fidelio	Karácsonyi álom	A páholy	Katalin	
Kedd	Lohengrin	Medea	A páholy	Boszorkányvár	
Szerda	Nincs előadás	A nagymama	A páholy	Flórika szerelme	
Csütörtök	Mignon	Karácsonyi álom	A zsába	Modell	
Péntek	Nincs előadás	Karácsonyi álom	A zsába	Hoffmann messié	
Szombat	Tristan és Izolda	A vörös talár	A zsába	Katalin	
d. u. Vasárnap este	—	A vasgyáros	Ocskay brigádéros	Karácsony	
		Karácsonyi álom	A zsába	Katalin	

MEGHIVÓ

AZ UJONNAN ÁTÉPÜLT, MEGNAGYOBBITOTT ÉS ÁTALAKITOTT

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

KEREPESI-UT 38. ÖSSZES IMPOZÁNS CSARNOKAINAK KEREPESI-UT 38.
MEGLÁTOGATÁSÁRA

SZABAD A MEGTEKINTÉS
MINDEN VÁSÁRLÁSI KÉNYSZER NÉLKÜL.

Mindkét nem

összes nemi és bőrbetegségeit dr. Ollivier párisi vérgyógyító piskótáival gyógyítják, a mely egyedül hivatalosan jóváhagyatott és államilag 24.000 frankkal jutalmaztatott. Itölje ön, hasonlítsa össze ezen autentikus bizonylatokat, ezen egyedül létező, kétségtelenül bizalmat érdemlő biztosítékát egy ötven éves szakadatlan gyógyeredménynek. Egy 80 oldalas fizet díjtalanul küldetik meg (1 külföldi bélyeg). Tanácsot levélben adunk. Rue Rivoli 33, Páris Raktár Budapest a Török-féle gyógyszerüzemben Király-utca 12. és több más gyógyszerüzemben.

A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hiteles köszönetirat folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézetet a legmelegebben ajánlhatók.

Rendelő-intézet Budapest, Andrásy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugycsőfolyásokat és sebeket, az énfertőzöttség utó-bajait, az elgyengült férfereket, magömléseket, a bujaker utókövetkezményeit, nőknél fehér-folyást, bármennyire idültok is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanúság egyik főokozója és bőrbetegségeket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikorral, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülés-tudor, volt csász. kir. oszt. főorvos
RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Dijazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltak és gyógyszerükről is gondoskodva lesz.
Nőknek külön váróterem.
Ugyanott megjelölt és a szerződés: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető SZEMZSERÜ ÜTETÁTO (már a 15-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek őszeszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 ft 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 ft bukódozós mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

Poschinger Fülöp fegyvergyár Ferlachban (Karinthia),

kitüntetve több díjéremmel és a koronás arany érdemkereszttel.

Ajánlja kitünően készített, jól belőtt, a cs. k. próbantézeteken hivatalosan kipróbált fegyvereit olcsó áron.

— Szolid munkáért és jó lövésért jótállás. —
Árjegyzék ingyen.

Polgár Sándor

m. kir. saab. nyert orvos mű- és kőszerezés

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 5p. Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos-sebészti és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányu, m. k. szabványos Polgár-féle **sérvkötő,** háskötő, göröcsér-síni gumiharisnya, orthopaediai készülékek, műlábak és kezék stb.

Valódi francia kőntőlegességek F. Berguerand fiás. párisi gyárából.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legolcsóbb forrás

bronz-csillárok

beszerezésre légszusz- és villanyvilágításhoz. Villanvilágításokhoz. Villan- és légszusz-világításai installatiónk.

Csillárgyár:

Stern, Merkel és társai BUDAPEST, VI., Szercecsen-u. 35.

Legújabb levelező.

Legújabb levelező, öngyűvőd és házi tiltár. A közbiztonság érdekében a legújabb telefontelefonok, megbeszélők, ajánlatok, szorgalmat stb. mintáival. Ára fűzve 2 kor., kötve 2 kor. 40 ft. Az öngyűvődéshez készült díszes esztét. bérmentve küldetnek meg. Megrendelhető: Lampel Róbert (Wodtauer F. és Fia) és. és kir. udvari könyvkereskedésben Budapest, Andrásy-ut 24. szám.

sérvkötőkben!

Keleti J. orthopaediai műinté-zete ajánlja minden szenvedőnek a legújabb és modern szerkezetű 1900. évben cs. és kir. szabaddal-mozott sérvkötőjét. Nem csuszlik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kényes-fekvése által felülmúl minden más gyártmányt.

Arak: Egyoldalú Kétoldalú
12 korona, 24 korona
Keleti-féle gummi-sérvkötő acérrugó nélkül! éjjel is használható, ár:
egyoldalú kétoldalú
10,— 20,—

Gyáraimban teljes jótállás mellett készülnek, továbbá: járó- és tám-gépek, műfűzők fer-dennöttek részére és scoliosis-nál Messing rendszerre szerint. Műlábak és kezek, háskötők, kőntő-sérvkötők, göröcsér-harisyák, szupensoriumok.

Valódi francia gummiöv-szer-különleges-ebégek eredeti párisi csomagolásban! Mersékelt Árak! Szolid kiszolgálás!

Affusztrált árjegyzéket titoktartás mellett ingyen küld szét:

KELETI J. orvos-sebészeti mű- és kőntő-szer-gyára (alap. 1878.)
Bpest, IV., Koronaherceg-utca 17 c.

PALAIS ROYAL
KORONAHÉRFÉGI UTCA 8.

KORONAHÉRFÉGI UTCA 8.
Harris-bazár.

Ajánlja

karácsonyi ajándékoknak

logalkalmasabb cikkeit és pedig: **Bronze-áru-
kat, párisi lezezőket, chinai-ezüst- és
bórdíszmű-árakat, valódi ezüst sítáboto-
kat a legújabb választékban.**

A világhírű „Diamant Carboniques” legelső gyémánt-
utazatok egyedül forrásként.
Kívánatra **árjegyzékek ingyen és bérmentve.**

**DISKRET
BETEGSÉGEK**
elsőrendű gyógyító intézete
BUDAPEST.

**KATAPHORESE.
ÚJ GYÓGYMÓD!**

Földmulthatatlan gyógyhatású
**Ideg-, Nemi-, Bőr-,
Vérbetegségek és
Gyengeségi-állapotok,
Impotencia** gyökeres gyógyítására.

Tapasztalt radikális és gyors eredmények folytán honorárium teljes
gyógyásiker után fizethető.
Páratlan sikerű eredményei folytán
általánosan kitűnőnek elismert
hydro-elektrotherapiai intézet

a modern Hygiena és legújabb orvosi technika
elsőrendű vívmányai szerint berendezett gyógy-
termekkel

Budapest, Teréz-körút 44. I. emelet
Dr. MITZGER TIVADAR

**Az ideg és nemi betegségek gyógyítása.
Gyengeségi állapotok, impotencia.
Kataphorese Gyógyászat.**
Bünnök a nemi életben és azok hatással
orvosi munkák szerzőjének személyes
vázlatosa alatti, néltára egész nap.
Levelekre díjmentesen válaszolatlak.
Prospectus ingyen.

J. c. háziasszonyok!
A legmegfelelőbb karácsonyi ajándék az, mely egy-
uttal praktikus is.
Még van idő
árjegyzéket kérnél sűrű és sifonról ingekhez, brillantin,
gradel és virágos damasztok ágyhuzatokhoz, ágyterítoszövetek
és köper, valamint klotok és különböző bélesárak a legszállító-
képesebb forrásból hozhatók.
Minták kívánatra bérmentve.
„Columbia” szállítóház
Unter-Polaun, Csehország.

DÓCZI M.

**Budapest legmegbízhatóbb
legnagyobb és legolcsóbb
cipő és csizma raktára**
Kerepesi-ut 10.
Férfi posztó bőrről — 3.20
oroszlakkal — 3.80
Női posztó bőrről — 2.50
oroszlakkal 3.50
Férfi báránybőrről 4.— női 3.50
Tart. férfi v. női engcipő 3.—
Frisz borjúbőrből női — 3.—
Frisz borjúbőrből férfi — 3.20
Oroszlak fűzős v. dugós női 3.50
Férfi v. női box bőr fűzős 3.50
Férfi öltönyre 4.50 női 4.—
Fru csizma laiszál 1.90-1.60
Bőrözma 7.— halinából 4.50
Arjegyzék, csomagolás ingyen.
Vidékre 5 fron felül franká.
Nem totató árú bocsértek

Olcsó butor.

- 1 háló-szoba, matt, márványfal 95.— frt.
- 1 háló szoba, faragott, „ 115 „
- 1 kredenc, fülkés, „ 45 „
- 1 éjjeli szekrény „ 7.50 „
- 1 Consol asztal „ 22 „
- 1 tükör 80 cm. „ 12 „
- 1 mosdó, 2 ajtó, csukott 24 „
- 2 ágy, matt 28 „
- 2 szekrény, 2 ajtó, matt 36 „
- 2 szekrény, 2 ajtó, fülkés 21 „
- 2 ágy fényezett 30 „
- 2 szekrény, 2 ajtó, fényezett 45 „
- 1 diván, ozlopos, szőnyeggel 80 „
- 1 szalon-garnitúra, selyem 75 „
- 1 szalon-garnitúra, plüsch 50 „
- 1 szalon-garnitúra, krepp 11 „
- 1 ebédlő-asztal, kisebb 15 „
- 1 ebédlő-asztal, nagy 20 „
- 1 ottoman, Bourette-szövet

Dósa Kálmán
BUDAPEST, Erzsébet-tér 18. sz.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A haj újránövés! Nincs többé kopaszság!

Egy említésre méltó szer, mely férfinek, nőnek és
gyermeknek egyaránt gyönyörű haját kölcsönöz.
Meghatalmázza a hajhullást, meggyógyítja a kopas-
pós, varas, pörccenéses fejet és sürűsít, hosszúra
növeszt, valamint sebészeti és selymes teszi a haj-
jat. A korán megkezdett haj festés nélkül vissza-
kapja eredeti színét. A kopasz fejnél a haj, vala-
mint a szemöldök és szempillák újránövéséért
jótáll.

Amerikában „Lovercin” név alatt egy szert találtak fel, mely
hosszu és gyönyörű dús haját növeszt. Mivel a Lovercin tisztán növé-
nyekből készült, nem kell ennek használatánál óvakodni, mert
még a legfinomabb fejbőrnek sem ártalmas.
Nincs semmi ok arra, hogy ómek vagy gyermekeknek ritka és
csenyesz hajdövése legyen. Az egészséges hajja mint védőre úgy
tlen mint nyaron szűkös van és egészséges hajnövekedést úgy
a gyermekek, mint a felnőttek folytán ki vannak téve a meghűlésnek.
Az anya vagy gyermek betegsége gyakran paralizálja a hajhórt
és évek mulat, míg a természet ezt a hiányt pótolja. De ki kérel
kedhetik ezen csodálatos szer tulajdonságában akkor, miköz képezik
körüli szer és ezt bizonyít levl van, melyek egy egyenkénti ered-
nek, kiknek szavahídségekkel kétség nem fér.

Nincs mentésé többé a korpa, a hajhullás, a kopasz-
ságnak, mint ezt a fenti kép mutatja.

Kir. 6 fensége Hohenzollern hercegné: „Kérek még 3 üveg Lov-
ercinre. — Menkö Márián építőmesterné Krosnik (Németország): „A Lov-
ercin nagyon meg voltam elégedve és rogtan új hajhórtát ide-
zett elő. — Zichy Edén grófnő Zichyfalva: „sziveskedjen számomra
még 3 üveg Crouvelle grófnőnek 1 üveg Lovercin küldésén. — Polák
Lina urrné, Leubach: „Mint hogy a Lovercin hajszálval nagyon meg-
vagyok elégedve, kérek azonban még 1 üveget küldésén. — Löser Ida
k. a. Bodenbach: „Kérek még 1 üveg Lovercin; e szer kitűnően
bevált. — Schuler J. Ignár Bécs: „Több év óta kopasz voltam és
néhány hónap előtt az Ön Lovercinjét kezdtem használni. Most az
egész fejbőröm eléri hajjal van fedve. A mire sok orvos nem volt ké-
pes, azt az Ön Lovercinjeval elértem. — Neumann E. úr Bécs:
„Mig sok más szer eredmény nélkül használtam, addig az Ön Lovercinje
igazán csodálatos hatást volt. Egy kopasz részt melyet már régóta
bírtam, igen szépen új haj fedt be. — Ehrlich Josef úr Jahnstern:
„Egy betegség következtében egész hajam-on elvesztettem és 3 üveg
Lovercin használatát után előbbi dús hajnövekedésem visszanyertem. —
Sachay R. gróf, Budapest: „Evek óta szenvedtem hajhullásból; mióta
az Ön Lovercinjét használtam, a hajhullás megszűnt, sőt új hajhórtát
eredményezett.”

A Lovercin által a hajhórtát gyökeret ver. Az új haj csodá-
latos gyorsasággal bujjik ki a bőr alól és nő. Anyák, kiknek kislányuk-
nak haj növekedését szellemileg és hajjal minden teljesen életlen, ezen
remek szer csodálatos hatását különösen el keznek ragadtatva.
Mialatt ez a készítmény a felnőtteknek a korpa, hajhullás és kopasz-
ságot gyógyítja meg, addig minden anyának fontos tudni, hogy van
egy szer, mely ked-encének gyönyörű hajfátyolot szerez.
Egy nagy üveg Lovercin ára, mely többé hóg elart, 5 korona,
6 üveg 12 korona, 6 üveg 20 korona. Szállítás postaiutalválttal, vagy
a pénz előlege beküldése mellett az utópi raktár által:
M. FEITH, WIEN, VII., Mariahilferstrasse No. 33.
Raktár Budapestben
Petrovics Miklós, droguistánál
IV. Bécsi-utca 2.
FIGYELMEZTETÉS: Ezen hirdetés tisztoságtelen
módon utánozták! Utasítom vissza minden üveget,
melynek címlapján és csomagján a fenti fej hány-
zik és nem viseli a Lovercin nevet. A fej és név tör-
vényesen be van jegyezve, azonkívül minden üveg
az eredeti címlapjával van ellátva.

Soványak

gyerekek és gyermekek szép
testállásnak tesznek, ha a
legjobb tápszert, a
KOPOLO
(30%- védőve)
használják, miként ezen szépen
fejtődnék.
Dobozokban
à 1.80, 3.00, 6.— korona
6, 14, 30 napra.
Biztos hatá. Igen sok kö-
szönőírtat. Kapható minden
jobb gyógyszerárban.
Budapesten
Dr. Egger J. L.
gyógyszertárban,
VII. Váci-körút.
Nagyban Vitek Fr. és
Társánál, Prágában.

Epilepsia.

Aki, epilepsiában, görcsöket
stb. ideges betegségeiben szon-
véd körén arról brossart.
Ingyen és bérmentve kapható a
„Schwanen Apotheke”-ből
Frankfurt a/M.

BUTOR

jó, szolid kivitelben,
előnyös
részletfizetésre.
Náthán Ignác
kárpitós- és asztalos-
butor egyedüli forráskára
VII. ker.
Erzsébet-körút 23.
Arjegyzéket vidékre ingyen
és bérmentve

**Kitűnő Harci
kanárikat**

(Trute úrsz) kitűnő
kanárikat kiltők
utánvétel bérment,
nem tetező kisebb-
redek vagy vissza-
adom a pénz! A törz-
sült, eremel ki-
tűnőre. Traktus
megrendelésnek in-
gyen **GYÁRY JÓ-
ZSEF** (személy):
Lipóti F. Budapest,
VIII., József-utca 5.
Arjegyzék ingyen
és bérmentve.

Koch Testvérek

férfi-, fiu- és gyermekruha-áruháza
Károly-körút 26. sz.
Versenykivüli olcsó szabott árak.

Nem gyári áru.
Csak jó kivitelű munka.
Külön szakszerű mérték-osztály.

A tisztelt vevőközönségünknek
ez alkalommal kiváló verseny-
képességünket akarjuk bemu-
tatni és igazán ajándékot és ki-
váló olcsót ajánlékcelokra
nyújtani.

**Karácsonyi
alkalmi
csoportok**

diszesen csomagolt dobozokban.

I. csoport: à 5 frt.

Urak részére:	Fiúk részére:
1 nadrágra való szövet (tisztá gypju).	1 gyermek-öltöny 3-10 évesig, díszes és kitűnő minőség.
1 gallérvédő (tisztá selyem).	1 karácsonyi meg- lepetés a gyer- mek korához mértén.
1 nadrágtartó.	1 nadrágtartó.

II. csoport: à 7 frt.

Urak részére:	Fiúk részére:
1 reggeli köntös (legjobbduble).	1 koresolya-kabát, finom seviottból, zsinórozva, prémes gallér- ral, 3-13 évesig.
1 gallérvédő (tisztá selyem).	1 karácsonyi meg- lepetés a fiu ko- rához mértén.
1 nadrágtartó.	1 nadrágtartó.

III. csoport: à 10 frt.

Urak részére:	Fiúk részére:
1 finom teveszőr reggeli köntös, bársony dísz- szel, selyem- zsinórral.	1 öltönyre finom gypju-szövet, gallérvédő, tisztá selyem.
1 gallérvédő, tisztá selyem.	1 nadrágtartó vagy
1 nadrágtartó.	1 nadrágra való legfinomabb angol szövet a fenti hozzátételekkel.

Fiúk részére:
1 bársony-öltöny vagy
1 katona-öltöny (gyeanyruha).
1 karácsonyi meg- lepetés a fiu ko- rához mértén.
1 nadrágtartó.

A csoportbeli tárgyak egyenként nem adtnak el.

ISMERETES,

hogy a most már általánosan kedvelt jó hírű

NŐI DIVATÁRUHÁZÁNÁL

Lessner Gusztáv

BUDAPEST, V., BÉCSI-UTCA 8.

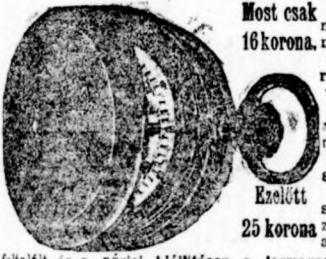
legolcsóbb, föltűnést keltő karácsonyi árakon és bámulatos nagy választékban lehet vásárolni.

Legjobb lawn-tennis flanellek, mosható, méterje	15 kr.
Legjobb divatszövet flanellek, mosható, méterje	22 kr.
Legjobb divatbarkettek, méterje	18 kr. 55 kr.
Szép divat gyapjuszövetek, jó minőségek, méterje	14 krtól 4 frt 50 krig.

Főtől való leírásokkal, selyem hajjal, minden legja megrakható.
 30 cm. mélységben 1 korona,
 37 cm. 2, 43 cm. 3, 47 cm. 4,
 51 cm. 5, 55 cm. 6, 61 cm. 7,
 86 cm. 15 korona.
 Vidékre utávétellel.
Verseny-bazár
 Bpest, VII., Kerepesi-ut 50/c.
 Árjegyzék ingyen.

Svájci-óraipar.

Most csak 16 korona.
 Szakértőknek, tisztelőknek, postai, vasuti- és rendőrszolgálatok részére, és mindazoknak, akiknek jó órára van szükségük, szíves tudomására hozzuk, hogy az újonnan

felállított és a párisi kiállításon a legmagasabb díjjal kitüntetett eredeti svájci elektro arany remontoir órák. „Glashütte“-rendszer, egyedüriségét átvettük. Ezek az órák föltűnően pontos szerkezettel vannak ellátva, a legpontosabban szabályozottak és ki vannak próbálva. Minden árért három évi írásbeli jótállást vállalunk. Az óratok, melyek három fedélből, egy rugós fedélből (Savonette) állanak, pompás és legdivatosabb kiállításuk és az újonnan felállított abszolút változtatlan amerikai góldin érekből készülnek, azonkívül még elektromosság által valódi arannyal át vannak vonva, úgy, hogy még szakemberek sem tudják egy valódi arany órától, melynek 200 korona az értéke, megkülönböztetni. Ezen órák egy hordható, mint aranyórák, ezek pótórák egyedül a valódi arany órák és megtartják mindig értéküket. Minden óra a gyár bizonyítványával lesz szállítva. Hogy ezeket az órákat mindenütt bevezethessük, a férfi- vagy női órák árait csak 16 koronára, portó- és vámmentesen szállítottuk le (előbb 25 korona). Minden órához egy börtököt ingyen adunk. Nagyon elegáns, modern elektro-aranylancok uraknak és hölgyeknek (nyaklancos is) a 3, 5, 8 és 12 korona. Minden egyes meg nem felelő órák kifogás nélkül visszaveszünk, miattal a kockázatát ki van zárva! Cégünk világhíre, valamint a naponta érkező elismerések és utánrendelések igazolják dicsőreteinket. Szétküldés utánvétel vagy a pénz előzetes beküldése mellett. Megrendelések a következő címre intézendők:

Uhren-Versandhaus „Ckronos“ Basel I. (Schweiz).
 Levelek Svájcba 25 Allér, levelezőlapok 10 Allér.
 Magyar levelezés.

SZÉNÁSY, HOFFMANN ÉS TÁRSA
 SELYEMÁRUHÁZA
 BUDAPEST, IV., BÉCSI-UTCA 4.

A karácsonyi és ujévi occasio

november 15-én kezdődik s december 31-ig tart. Többek között a következő oíkek kerülnek eladásra:
 Liberty mervilleux, tiszta selyem, több mint 300 színárnyalatban, méterje 75 kr. Mosóbáronyok, méterje 65 kr. és följebb. Lyon foulard japon és kínai selyem, méterje 50 kr. és följebb.
 Mosóselyem, valódi mosható, 80 cm. széles, méterje 95 kr. és följebb.
 Yaffetas, csikos és kockás, garant. tiszta selyem, méterje 98 kr.
 Fekete mintázott selyem, garant. tiszta selyem, méterje 85 kr. és följebb stb. stb.
 Az occasioárak minden véges számban láthatók.

Csakis szabott árak.
Tulfizetés ki van zárva.
 Mintákat vidékre készséggel bérmentve küldünk, melyeknek a megtörtént választás után való mulhatlan visszaküldését igen kérjük.

SZÉNÁSY, HOFFMANN ÉS TÁRSA
 SELYEMÁRUHÁZA
 BUDAPEST, IV., BÉCSI-UTCA 4.

Durbints sógor

Mert mondek, ha mán irtak könyvet luról is, gyesznóral is, miért ne lehetne könyvj a sógorul is? Vagy más szóval ez a könyv főképpen Durbints sógorral foglalkozdik, benne van a sógor tethalála is még más efféle keserű történetek.
 Egy könyv 1 forint.
 Megrendelhető a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában, József-körút 13.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható
D^r. KAJDACSÝ,
 v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos
Electrotherapiai rendelő-intézete
 IV. Kigyó-utca 5. I. em. Kiotild-palota
 (Átjáróház és lift használható).
 A legelhanyagoltabb húgyvesztőfolyásokat, legsúlyosabb húgyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, az onfertőzötés utóbagját
Elgyengült férfierőt
 az orvosi világ által legujabban ogyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű
Electro-Massage
 vagy **Psychrophor**
 által, magümléseket, nőknél fehérfolyást befeszkezozés nélkül, a legmunkacsabb börtöbetegeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és enoak utókövetkezményeképp lötrejött hágerinebeajokat gyógrít a legujabb gyógy mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig Nőknek úgy mint férfiaknak külön be és kijárat Külön várótermek.
 Levelekre díjtalanul annonnal válaszoliatik; esetleg gyógyszerrekről is gondoskodva lesz.

Czélszerű karácsonyi és ujévi ajándékok beszerzésére ajánlom saját készítményű

férfi-, fiu- és gyermekruha-áruházamat

öltöny, télikabát, hálóköntös, városi- és utazó-bundák, bőr- és gazdászati kabátok szövet- és szőrmebéléssel, nadrágok, bársony- és divatszövet-mellények csakis jobb minőségben az előre haladt idény és tulhalmozott raktárak miatt

leszállított szabott áron kaphatók.

FÉRFI-SZABÓ BUDAPEST, LUKÁCS GYULA FÉRFI-SZABÓ BUDAPEST,

IV., Kossuth Lajos-utca 18. ————— ezelőtt KRAUSZ LIPÓT FIA ————— IV., Kossuth Lajos-utca 18.

Mérték szerinti megrendelésekre a legujabb és legjobb bel- és külföldi szövetek vannak raktáron. Mintákkal kívánatra ingyen és bérmentve szolgálk.

A szabott ár minden darabon látható. A szabott ár minden darabon látható.

Egy kis ipartelep minden háztartásban esélyt költséggel berendezhető. Elsőrendű szükségleti cikkek. 25 kereszt biztosítva. Levelek 25 Allér. Bővebb információért Egert & F. E. Nagrincl címen, Mailand (Olaszország).

Hiesz A.
Fénymáz
 a legjobb és legolcsóbb. Kapható mindenütt.

Minden sz6 egyszeri beiktatasa nonpareille betukbol 4 fill. Vastagabb betukbol 8 fill6r.

ARHIVITASEK

A hirdetesekre dijmmentesen ad folvilagositast a kiadohivatal: Jozsof-kort 18. szam.

Levelebeli tudakozodasara ingyen adunk felvilagositast, csak a valaszra szukseges belyegot kell mellkelni. Tudakozasoknal a hirdetes szamat a kiadohivatalnal kozolni kell.

Kismekh! Edeem ne hasznalok halgasmekh... Hozza: 4992

Nines kegyelem szivedben... Hozza: 10807

Nyolc ev. Edes szeretelm! Csak titelem... Hozza: 10808

Rozsi 20. Jubileum alkalmabol szivem... Hozza: 10809

F. O. ur nem vagyok s így... Hozza: 10810

Irgalmas nover levele van kert helyen.

Nemesleku. Nem varom 17-18-ot hanem... Hozza: 10811

Egyetlen draga Lelia. Ha soha meg nem halgatott... Hozza: 10812

Csalodtam s most vigasztalni kersek... Hozza: 10813

Komoly hazassagi sandoklak, ismeretes lanyam... Hozza: 10814

Alami allatorvos. 1901. ev. sz. december... Hozza: 10815

KERESLET. Szep iras. A gyorsirásban is jartas... Hozza: 10816

Penzbeszedo. Budapesten kiterjedt ismerettel... Hozza: 10817

Könyvelo. magyar-nemet levelező... Hozza: 10818

Mérlegképes könyvelo. 6 levelez. represent... Hozza: 10819

A vadászati idény bekülvöl... Hozza: 10820

Szakavatott intelligens ufi... Hozza: 10915

Székpedvi brillians gyurorol zalogcedulat... Hozza: 10916

Izraelita nevelo vidkekre... Hozza: 10917

Francia bonne superiure... Hozza: 10918

Nemet bonne, gep-felrakas... Hozza: 10919

Jatszotarsak 18-15 éves lanyok... Hozza: 10920

Francia fiuk 13-15 évesek... Hozza: 10921

Masziánt felfirnakat... Hozza: 10922

Kiutno szabony kintno jartas... Hozza: 10923

Videki 5000 lakossal... Hozza: 10924

Felhevorrno javitások... Hozza: 10925

Butorozott lakas utca... Hozza: 10926

Szép utcai szöveg... Hozza: 10927

Képes levelezoklat... Hozza: 10928

Keveset hasznalt butorok... Hozza: 10929

Endeni indak... Hozza: 10930

Valodi szekely fenyegetko... Hozza: 10931

Nevelonoket, tanitokot... Hozza: 10932

Elövirazület elövirazület... Hozza: 10933

Hajhatalló, hites... Hozza: 10934

Ritka alkalmi háziasza... Hozza: 10935

Verseny könyvjelzsek... Hozza: 10936

Külföldbejárati, tiszta... Hozza: 10937

Boreidok!! Körhelti... Hozza: 10938

Külföldbejárati, tiszta... Hozza: 10939

Dohánytözsdében elarutito... Hozza: 10940

Dió. Szép idej... Hozza: 10941

Zongora. Kramer-é... Hozza: 10942

Privat kutato. Iroda... Hozza: 9201

Cimbalmozni alaposan... Hozza: 10828

Szállodal ház, melyben... Hozza: 10829

Kerékpárokat zalogházból... Hozza: 10830

Magyar rika floom... Hozza: 10831

Két szoba elegáns... Hozza: 10832

Zongora. Bőssendő... Hozza: 10833

Kiutno szabony ajnalkozik... Hozza: 10834

Videki 5000 lakossal... Hozza: 10835

Felhevorrno javitások... Hozza: 10836

Butorozott lakas utca... Hozza: 10837

Szép utcai szöveg... Hozza: 10838

Képes levelezoklat... Hozza: 10839

Keveset hasznalt butorok... Hozza: 10840

Endeni indak... Hozza: 10841

Valodi szekely fenyegetko... Hozza: 10842

Nevelonoket, tanitokot... Hozza: 10843

Elövirazület elövirazület... Hozza: 10844

Hajhatalló, hites... Hozza: 10845

Ritka alkalmi háziasza... Hozza: 10846

Verseny könyvjelzsek... Hozza: 10847

Külföldbejárati, tiszta... Hozza: 10848

Boreidok!! Körhelti... Hozza: 10849

Külföldbejárati, tiszta... Hozza: 10850

Dohánytözsdében elarutito... Hozza: 10851

Dió. Szép idej... Hozza: 10852

Zongora. Kramer-é... Hozza: 10853

Országos Magyar Gyaziro-Egyesulet... Hozza: 9201

Szög bikkfaszen... Hozza: 10828

Singer-varrogepek... Hozza: 10829

Kerékpárokat zalogházból... Hozza: 10830

Magyar rika floom... Hozza: 10831

Két szoba elegáns... Hozza: 10832

Zongora. Bőssendő... Hozza: 10833

Kiutno szabony ajnalkozik... Hozza: 10834

Videki 5000 lakossal... Hozza: 10835

Felhevorrno javitások... Hozza: 10836

Butorozott lakas utca... Hozza: 10837

Szép utcai szöveg... Hozza: 10838

Képes levelezoklat... Hozza: 10839

Keveset hasznalt butorok... Hozza: 10840

Endeni indak... Hozza: 10841

Valodi szekely fenyegetko... Hozza: 10842

Nevelonoket, tanitokot... Hozza: 10843

Elövirazület elövirazület... Hozza: 10844

Hajhatalló, hites... Hozza: 10845

Ritka alkalmi háziasza... Hozza: 10846

Verseny könyvjelzsek... Hozza: 10847

Külföldbejárati, tiszta... Hozza: 10848

Boreidok!! Körhelti... Hozza: 10849

Külföldbejárati, tiszta... Hozza: 10850

Dohánytözsdében elarutito... Hozza: 10851

Dió. Szép idej... Hozza: 10852

Zongora. Kramer-é... Hozza: 10853

Copying Office Elváll bármilyen leirásokat... Hozza: 10828

Szög bikkfaszen... Hozza: 10829

Singer-varrogepek... Hozza: 10830

Kerékpárokat zalogházból... Hozza: 10831

Magyar rika floom... Hozza: 10832

Két szoba elegáns... Hozza: 10833

Zongora. Bőssendő... Hozza: 10834

Kiutno szabony ajnalkozik... Hozza: 10835

Videki 5000 lakossal... Hozza: 10836

Felhevorrno javitások... Hozza: 10837

Butorozott lakas utca... Hozza: 10838

Szép utcai szöveg... Hozza: 10839

Képes levelezoklat... Hozza: 10840

Keveset hasznalt butorok... Hozza: 10841

Endeni indak... Hozza: 10842

Valodi szekely fenyegetko... Hozza: 10843

Nevelonoket, tanitokot... Hozza: 10844

Elövirazület elövirazület... Hozza: 10845

Hajhatalló, hites... Hozza: 10846

Ritka alkalmi háziasza... Hozza: 10847

Verseny könyvjelzsek... Hozza: 10848

Külföldbejárati, tiszta... Hozza: 10849

Boreidok!! Körhelti... Hozza: 10850

Külföldbejárati, tiszta... Hozza: 10851

Dohánytözsdében elarutito... Hozza: 10852

Dió. Szép idej... Hozza: 10853

Zongora. Kramer-é... Hozza: 10854

Maroni (nemes gaztany) igen nagy... Hozza: 10828

Alexander Franz Mayer, Triest. Receptek... Hozza: 10829

Igen finom nemes kanarit kiváló... Hozza: 10830

Varrógép kis Singer... Hozza: 10831

Elegáns uri ruhákat készit... Hozza: 10832

Angol uri ruhaterem. Kereses Fülöp... Hozza: 10833

Zalogházból veszek cédulákat... Hozza: 10834

Eladó karácsonyi és ujéi ajándékul... Hozza: 10835

A ki hegédit, cimbalon... Hozza: 10836

Videki 5000 lakossal... Hozza: 10837

Felhevorrno javitások... Hozza: 10838

Butorozott lakas utca... Hozza: 10839

Szép utcai szöveg... Hozza: 10840

Képes levelezoklat... Hozza: 10841

Keveset hasznalt butorok... Hozza: 10842

Endeni indak... Hozza: 10843

Valodi szekely fenyegetko... Hozza: 10844

Nevelonoket, tanitokot... Hozza: 10845

Elövirazület elövirazület... Hozza: 10846

Hajhatalló, hites... Hozza: 10847

Ritka alkalmi háziasza... Hozza: 10848

Verseny könyvjelzsek... Hozza: 10849

Külföldbejárati, tiszta... Hozza: 10850

Boreidok!! Körhelti... Hozza: 10851

Külföldbejárati, tiszta... Hozza: 10852

Dohánytözsdében elarutito... Hozza: 10853

Dió. Szép idej... Hozza: 10854

Zongora. Kramer-é... Hozza: 10855

Legjobb art fizet öcska... Hozza: 10828

Hoffmann Adolf éskészész... Hozza: 10829

Kerépesi-ut 6. Bazárépület. Elzalogosított... Hozza: 10830

Karácsonyi ajándék minden árban... Hozza: 10831

Használt férfiruhákat... Hozza: 10832

Weisz Sándor hitos szabalmi... Hozza: 10833

Mindenkin segítve lehet az összes... Hozza: 10834

Nemes éneklo vanár... Hozza: 10835

Legjobb art fizet öcska... Hozza: 10836

Hoffmann Adolf éskészész... Hozza: 10837

Kerépesi-ut 6. Bazárépület. Elzalogosított... Hozza: 10838

Karácsonyi ajándék minden árban... Hozza: 10839

Használt férfiruhákat... Hozza: 10840

Weisz Sándor hitos szabalmi... Hozza: 10841

Mindenkin segítve lehet az összes... Hozza: 10842

Nemes éneklo vanár... Hozza: 10843

Legjobb art fizet öcska... Hozza: 10844

Hoffmann Adolf éskészész... Hozza: 10845

Kerépesi-ut 6. Bazárépület. Elzalogosított... Hozza: 10846

Karácsonyi ajándék minden árban... Hozza: 10847

Használt férfiruhákat... Hozza: 10848

Weisz Sándor hitos szabalmi... Hozza: 10849

Mindenkin segítve lehet az összes... Hozza: 10850

Nemes éneklo vanár... Hozza: 10851

Legjobb art fizet öcska... Hozza: 10852

Hoffmann Adolf éskészész... Hozza: 10853

Kerépesi-ut 6. Bazárépület. Elzalogosított... Hozza: 10854

Karácsonyi ajándék minden árban... Hozza: 10855

M E S E.

A Tücsök-leányok.

Se innen, se túl a tengeren, volt egyszer egy nagyravágyó parasztlány. Ez az asszony, Tücsöknének hívták, olyan sok bolondot csinált uraskodásával, hogy a faluban majd megpukkadtak a kacagástól.

Tücsökné keztyűben fejté a tehenet, petrezselyem helyett bazsalikumot s hagyma helyett almát aprított az ételbe hogy uras legyen, — s az urával dohány helyett rózsalevelet szivatott s ködmen helyett posztókendőben járatta.

Azután meg volt neki hat olyan csunya leánya, hogy csak behunyt szemmel volt jó rájuk nézni s olyan cifra neveket adott nekik, hogy a parasztok majd falnak dőltek a kacagástól.

Az egyiket hívták: Filoménának, a másikat: Adelgundának, a többit: Gyöngyike, Viola, Szerafin és Rubinkának.

Mikor ez a hat leány megnőtt és eladókká váltak, egyszer csak betoppant hozzájuk az öreg Ezsiás, takács hat legényfia, akik szintén takácsok voltak s megkérték a leányok kezét.

Erre pedig azt felelte Tücsökné a hat legénynek:

— Nem kenderszöv takácsoknak nőtt az én hat virágzálam! Hercegek meg királyfiak fogják azokat elvenni. Alászolgája, Ezsiás fia!

Jól van, a kapu éjjel-nappal nyitva volt a hercegek és királyfiak számára, de biz azon még a kis kutyájuk sem jött be s egy napon így szólt a legöregebb Tücsök leány az anyjához:

— Azt hiszem én, édes szülém, hogy a hercegek csak az olyan leányokhoz mennek el háztüszőbe, akik skófiomos szoknyában járnak, aranyos palotában laknak s üvegtátrában mennek kosikázni. Én hát azt gondoltam, menjünk mi el hatan a világba szolgálni s amikor már nagyon sok kincsét összeszolgáltunk, akkor jöjjünk haza és csináltssunk magunknak egy olyan házat, amilyen még nem volt a világon, had járjanak esudájára az emberek. S akkor, ha majd olyan rémsök kinesünk lesz, eljönnek a királyfi-kérek.

Es csakugyan elment a hat leány szolgálni, de olyan sokáig odamaradtak, hogy háromszendő múlva már nem tudott tovább rájuk várni Tücsökné s hívta őket haza. De a leányok a másik három esztendő múlva sem jöttek. — Nincs még elég kincsünk — mindig ezt üzenték haza. — Várjanak még kelmetek, édes szülém.

Hisz vártak volna ők szívesen, csak a halál nem akart várni és elvitte sorjába Tücsöknét és az urát. S a hat leányról hírt sem hallottak a faluban. Multak az esztendők, talán már husz is elmúlt és senki sem gondolt többé a faluban a Tücsök-leányokra, csak a hat takácslegény. Nem házasodtak meg, csak buslakodtak nagy eszöndősen és várták, mindig várták, hogy majd hazajöjnek még a leányok.

— Hát egyszer, uramfia, mi történik? Valami városi urak jöttek a faluba, lebontották a Tücsökné nádfedeles házat s valami esodabázatot építettek a helyére. Igazán nem füllentek, de ez olyan ház volt, hogy a teteje gyöngyházból volt kirakva, a fala meg üvegből. S hogy milyen butorok voltak ebben az üvegfalu házban, ez meg már tisztára esoda.

Aranylábú asztalok, ezüstkerekeken forgó székek, selyem-, bársony kanapék, levegőben függő ágyak hattyupihés párnákkal. Ilyet még a világ nem látott! Azután a sok aranykalitka, benne esodáltozó madarak, az egyik vékony, a másik vastag hangon fityölt, sőt olyan madarak is voltak, akik azt kiabálták a bámoló parasztoknak: — Mit bámultok?

S amikor elkészült az üvegfalu ház, egyszer csak jön hat üveghintó a faluba s mindegyik hintóában egy Tücsök-leány ül a komornájával.

Megint nem füllentek, de Isten bizony nem tudom elmondani, hogy milyen gyönyörűséges ruhába voltak öltözve a Tücsök-leányok. Csak annyit mondhatok, hogy az aranytól és a sok ragyogó gyémánttól csak az orruk hegyét lehetett látni a Tücsök-kisasszonyoknak.

Kiszálltak aztán a hintókból, bementek az üvegfalu házba, a sleppjuket két méternyire húzták maguk után s aztán leültek egy ezüstasztal elé, ahol mindenféle drága csemegék voltak, és ettek.

A ház előtt pedig ott állt az egész falu és a nagy esodálkozástól majd elharapták a nyelvüket, hogy vajjon honnan szereztek azt a rémsök kincsét a Tücsök-leányok. Na bezzeg — mondták — most már csakugyan eljönnek értük a herceg- és királyfiak!

Ugy is volt. Három nap sem telt bele s a világ minden sarkából eljöttek a nagy urak s ott sétáltak az üvegfalu ház előtt és néztek be, ahol minden nagyon gyönyörű volt, csak éppen a Tücsök-leányok voltak nagyon csunyak. Nem tehetek róla, de most, huszesztendő múlva, huszszor olyan csunyak voltak, mint huszesztendő előtt.

Es ezen nincs is mit esodálkozni. Huszesztendőig olyan sokat dolgoztak és olyan sokat éheztek, csak hogy nagyon gazdagok lehessenek, hogy szinte azon kellene esodálkozni, hogy még huszszorta csunyábbak nem lettek.

Es a herceg- s királyfiak közül senki sem ment be az üvegfalu ház ajtaján. Kisebb urak ugyan bementek, de cekkel szóba sem álltak a leányok.

Es az esztendők újra multak s Tücsök-kisasszonyok még mindig várták a herceg- és királyfiakat s ezalatt megint csunyábbak lettek. Később a kisebb urak sem jöttek már, sőt utójára senki, de éppenséggel senki sem jött.

S az üvegfalu házban szomoruan ültek a Tücsök-leányok. Már a ruhájuk sem volt talpig aranyos, lassankint lebontogatták róluk az aranyos diszeket s eladták, mert kezdett fogyni a

gazdagság. Eladták a drága hintókat is, elküldték a sok cselédet is, a különös madarakat is eladták s azután az üvegfalu házra került a sor.

Csak hogy ez nagyon drága volt, annyi pénze senkinek sem volt, csak a hat takácslegénynek, akik nagyon gazdag emberek lettek.

A hat takácslegény el is ment egy nap a hat Tücsök-leányhoz.

Ni, ni, a hat takácslegény! — esodálkoztak a leányok, mikor meglátták őket.

— Megvennők a házat — mondta a legöregebb legény.

— S van-e annyi pénzük? — kérdezte a legöregebb leány.

A takácslegény erre lefizette a házért járó nagy összeg pénzt s ekkor így szólt:

— A ház most már a miénk, de ha akarják a hugomé, a maguké is lehet.

A leányok esodálkozva kérdezték:

— Hogy lehet az a miénk is, ami a maguké?

— Hát biz' az ugy lehet, ha hozzánk jönnek feleségül.

— Micsoda? — esodálkoztak a leányok — hát maguk még most is elvinnének minket?

— El biz' mi.

— De hisz mi már öregek és csunyak vagyunk.

— Nekünk még most is olyan szépek, mint amikor először kértük meg.

Erre már elsírták magukat a leányok s mindegyik a maga kérje nyakába borulva, sirt egy hosszú verset.

S az üvegfalu ház előtt megint ott állt az egész falu, de most már nem a drága butorokat nézték, mert az ugyan nem volt benn egy darab sem, hanem azt nézték, hogy Tücsök Filoména hogy segít az urának a szövőgép kerekét hajtani, Adelgunda meg hogy söpröget, Gyöngyike hogy dagaszt, Viola és Rubinka hogy mos, és Szerafin hogy surol egy kormos üstöt. Hogy az Isten is éltesse őket sokáig!

Lux Terka.

KÜLÖNFÉLÉK.

Mesék.

Hallottam regéket boldog emberekről, Együgyü meséket örök szerelemről, — Boldogság, szerelem hogya örök lenne, Vajjon akkor gyönyört ki találna benne?

Képzelt világoknak ösvényeit járta, Csak vágya ragadta, aki kitalálta, Olyan, kinek szíve esodálult volt felve, Vagy akinek része sohase volt benne . . .

REGÉNY.
TÜZZEL-VASSAL.

Irta: SIENKIEWICZ HENRIK.

(112)

Wolodyjovskának elszorult a lelke. Szívesen vigasztalta volna bajtársát, szívesen öntött volna reményt esügdő lelkébe, de az ajkaira nem jött egy szó sem. Ugy lovagoltak tovább mély eszöndőben. Skrzetuski ajka imát mormolt, amelyivel kintz gondolatait akarta elűzni. A derék Wolodyjovskai elszörnyedt, amikor a hold világánál meglátta az arcát. Olyan volt, mint egy agyonsanyargatott remete arca.

S a hátsó sorokból ismét felhangzott az ének:

Megjöttél a harcól, kedves fiam,
Megjöttél a harcól.
Dicsőn küzdöttél át a harcokat,
És iltthon szegénység, nyomor fogad.

V.

Skrzetuski óvatosan hatolt előre csapatával, nappal erdőbe és hegyzakadékokba rejtőzött el, természetesen biztos őrizet mellett, pihenésre, éjjel pedig továbbvonult. Ha faluhoz ért, bekerítette, hogy egy lélek se juthasson ki onnan, élelmiszert és abrakot sarcolt, híreket szerzett az ellenségről, de a lakosokat nem bántotta. Mikor pedig továbbvonult, hirtelen utirányt változtatott, hogy az ellenség a faluban meg ne tudhassa, merre is ment voltaképpen. Néki azt kellett kikélmelnie, hogy Krsywonos negyven ezer emberrel Krsenie melle t táborozik-e még, vagy pedig a télen veszteglést megunva, segítségére ment-e Chmielnickinek, hogy így együttesen döntő csatát kezdjenek. Azt is meg kellett tudnia, hogy a dob-rúdsai tatárok átkeltek-e már a Duceston s csat-

lakoztak-e Krsywonoshoz, vagy pedig még a folyó tulsó partján tanyáznak?

Ezeknek a tudása a lengyelekre nézve oly fontos volt, hogy Domokosnak, a fővezérnek személyesen kellett volna utána fürkésznie, mint-hogy azonban tapasztalatlanságában nem is gondolt erre, a herceg vállalta magára ezt a feladatot. Belátta ugyanis, hogy ha Krsywonos fölhangzott az eddig megdönthetetlen Komienie ostromával és Chmielnickijhez készült csatlakozni, ugy, amilyen gyorsan csak lehet, rajta kell ütni, mielőtt a két sereg egyesülhetne. A fővezér azonban nem igen sietett és Skrzetuski elindulásakor még hire-hamya sem volt. Utközben bizonyára szokása szerint vendégeskedett és ezalatt kárba veszte telt a drága idő. Es Jeromos herceg kétségbeesve látta, hogy ha a háború így folyik tovább, nem csak a Krsywonos tatárjainak lesz elegendő idejük a Chmielnickivel való egyesülésre, de maga a khán is teljes erejével csatlakozhatik a sporogiaiak hetmanjához.

A táborban már az a hír is járta, hogy a khán átkelt a Dnieperen és kétezer lovassal közeledik. Domokos herceg azonban még egyre késett.

Mind valóbszínű lett, hogy a lengyel seregnek ütszörös haderővel kell majd megküzdnie és ha vereséget szenved, mi sem fogja már gátolni az ellenséget, hogy egyenesen a köztársaság szívéig, Krakóig és Varsóig nyomuljon előre.

Krsywonos állása főleg azért volt veszedelmes a lengyelekre, mert ha Ukrania belsejébe vonulnak, két tűz közé juthattak. Ezért Skrzetuski elhatározta, hogy nemcsak híreket szerez Krsywonos terveiről, de megkísérli a seregét is feltartóztatni.

Tudta, hogy cselekedetei milyen fontosságúak, hogy azoktól függ talán az egész hadsereg sorsa. Skrzetuski mindenre elszántan haladt előre s Krsywonos negyven ezer emberrel azonban, akikhez még a dob-rúdszabeli s a bielográdi tatárok is csatlakoztak, ötszáz emberrel megtámadni, ez mégis örületes merészség lett volna.

Skrzetuski sokkal tapasztaltabb katona volt,

semhogya ezt tervezte volna. Nagyon jól tudta, hogy összeütközés esetén az ellenség két órán belül elseparte volna őket utjából és a holttestek keresztl vonult volna tovább, — ő tehát más tervet kovacsolt. A saját katonáiban is azt a hitet gerjesztette beszédjével, hogy ők a herceg egész seregének az előrsei és e hírt terjesztette mindenütt a tanyákon, a falvakban és a városokban, amerre csak átvonult. Ez a hír perze vilámgyorsan járta be a vidéket egész a Dnyesterig, ahonnan, mintha a szél hordta volna a szörnnyain, elterjedt egészen Jahorlikig; eljutott Chorbma a török basák, Jampolba a saporogiaiak és Bar-kovba a tatárok füléhez is. S felhangzott mindenütt az ismeretes kiáltás; Jeremiás jön! — és ez a kiáltás megreszkettette a lázadókat szívet. Nem érezték már magukat biztonságban és aki tehette, elrejtőzött.

Senki sem kételkedett a hír valóságában. Domokos megtámadja Chmielnickijt, Jeremiás pedig Krsywonost: ezt természetesenek találták. Krsywonos maga is elhitte és tanácstalanul várta a bekövetkezendőket. Mit tegyen? Szembeszálljon a herceggel? Konstantinow mellett nagyobb volt a hadereje, a népnek is jobb volt a kedve, több a bizodalma, mégis vereséget szenvedett. Tudta jól, hogy az emberei a köztársaságnak bármelyik seregével is szembe szállanak, de ha Jeremiás jön ellenük, akkor szétszaladnak, mint a hattyuk a sas elől. Az pedig, hogy bevárja a herceget Komienie alatt, még kevésbé volt ajánlatos. Elhatározta tehát, hogy elvonul kelet felé Bradlowba, megkerüli üldözö rossz szellemét és ha lehet, egyesül Chmielnickijvel. Azt ugyan előrelátta, hogy ilyen kerülő uton nem fog idejében érkezni, de így legalább a saját bőrét megmenetheti.

Ekkor azonban megint új hír érkezett, az előbbinél is vészesebb.

Chmielnickij vereséget szenvedett!

Ezt a hírt is Skrzetuski terjesztette, a szerencsétlen Krsywonos azonban azt nem is sejtette és az első percben azt sem tudta, mihez fogjon.

— Te se bízd, Te se higgy örök szerelemben.
A miénk is, mint jött, épp úgy továbbben
Es ha meg is marad nyomában a bánat:
Új gyönyör csak annál szilajabban támad!

Balla Miklós.

— XIII. Alfonz. Addig beszéltek a spanyolok királyáról mint kis Alfonzról, amíg végre egészen nagy lett. Legközelebb már nagykorúsítják, de különben is fiatal kora dacára is valóságos férfi természetű. Edesanyjának, Spanyolország régens-királynéjának sikerült nagy gond és sok vesződség árán izmos ifjat nevelni belőle. Alfonz már ma is magasabb az átlagos férfimagasságnál, termete arányos és izmos, úde arcát gyöngén megpirította a nap, szeme barna, tisztaszerű és kifejező, haja gesztenyebarna, finom vonásai kellemesek. Az ifjú király rendszeren szélesgalléru matróz-öltözetben és szalmakalappal jár. Ünnepes alkalmakkor a toledói gyalogos-kadétek egyenrubát át ölti fel az aranygyapjas-rend jelvényével. Alfonz nevelésében a testgyakorlásnak jut a főhely s ennek is köszönheti Spanyolország ifjú királyja egészségét és frissességét. A király kitűnő lovas és sokat lovagol edesanyjával, aki szintén pompásan ül meg a lovat. Jó mestere volt boldog emléktű Erzsébet királyasszonyunk. A legutóbbi hadgyakorlatokon négy órát töltött Alfonz egyhuzamban nyeregben. Úgyesen bánik a karddal, vívtőrrel, puskával és revolverrel. Hetenkint háromszor delután két órátként négyig egy tiszt felügyeletével magakorabeli fiukkal katonai gyakorlatokat végez Alfonz. A király reggeli hét órakor kel föl, megfürdik, megkávázik, aztán délig dolgozik. Dejeuner után két óráig dolgozik megint, mire a vívőleckére kerül a sor, mely után séta következik, rendszerint a királynéval és testvéreivel együtt, azután öt órakor könnyű ebéd, hatkor vacsora. Tíz órakor már lefekszik. Szellemi nevelésére is nagy súlyt vetettek azonban a királynak. A kis Alfonz folyékonyan beszél angolul, franciául és németül. Legkedvesebb tárgyai a katonai tanulmányok. XIII. Alfonz szereti a zenét és maga is jól zongorázik.

— Terjed-e a betegség levegőn át? Dr. Hutchinsonson konstatálta, hogy ha a betegség csirái, a bakteriumok a szobák levegőjében szétszóródnak, — például poroló segítségével — úgy azok egy idő múlva a szobában levő tárgyakra, a faakra és a padlóra lerakódnak s azután 1—5 nap alatt elpusztulnak, annál gyorsabban, minél több napfényt kap a szoba. Átlag egy óra alatt rakódik le a bakteriumok és tisztult meg a levegő. A betegségben levő ruhákra is lerakódnak, de azokat könnyű onnan porolás által a levegőbe eltávolítani, csak nem szabad a ruhát soha a szobában kiránni vagy porolni, hanem a szabadban, ahol a bakteriumok a napfény hatása alatt gyorsan elpusztulnak. A padlóra lerakódott bakteriumokat száraz seprővel vagy uszályos ruhákkal ismét felka-

varjuk, azért a betegszobát mindig nedves ronggyal kell feltörlni s az uszályos ruhákat onnét szárazítani kell. Gyors járás is telkavarhatja a bakteriumokat, s a gyorsan járó egyén ötven méter távolságra is magával ragadja azokat. De ha a betegszobából lassan távoznunk s néhány percig szabad levegőn vagyunk, mielőtt más szobába mennénk, a betegség csiráit nem viszsük magunkkal, és így az egyik emeletről a másikra való átvitel veszélye is nagyon csekély. A szél irányában a levegőben bakteriumok 600 méter távolságra is elterjednek. E kísérletekből az a tanulság, hogy a betegszobában a beteg váladékainak dezinfekciója által lehetőleg pusztítsuk el első sorban a betegség csiráit; a napfényt pedig bocsássuk a szobába, mely síma padlója, szőnyeg és nehéz függönyök nélküli legyen. A takarításnál mindig nedves ruhát használjunk s csak a szabad levegőn poroljuk ki az ott levő holminkat. És ha beteget látogattunk, akkor a hazamenetel előtt tegyünk lehetőleg napfényt, szabad levegőt sétát. Mindebből látható, hogy tisztaság és józan elővigyázat mellett a betegség csiráinak elhurcolása alig történik meg. Különben is nem olyan nagy a veszedelem, mert hiszen ezek a bakteriumok maguk még nem hozhatnak soha betegséget létre, ha az egyénben nincs meg a betegségre való hajlamoság, amit egyszerű, józan étellel szintén el lehet kerülni. Hogy a bacillusok nem mind féltelmetes ellenségeink, kitűnik abból is, hogy teljesen bakteriummentes élet nem is lehet, tehát bacillussokra szükségünk van, hogy éljünk. Többen tettek erre vonatkozó kísérleteket és azokból kiderült, hogy a születés után azonnal egészen bakteriummentes levegőbe helyezték és ugyanugy táplált állatok pár nap alatt elpusztultak. Charrin és Guillemonat pedig jói kilejldött békákat két egyenlő csoportba osztottak; az első csoport sterilizált tartóban főzés által sterilizált táplálékot kapott, míg a második csoport nem sterilizált tartóban, nem sterilizálva táplálták. Az eredmény az volt, hogy nyolc nap alatt a sterilizált békákból 19, míg a nem sterilizáltakból csak 10 pusztult el. Ugy látszik tehát, hogy bizonyos fajta bakteriumok az élet fenntartásához szükségesek.

— Az uralkodóház tagjainak száma. Szalvátor főherceg és Mária Valéria főhercegnő kis leányának, Mária Erzsébet Teréz főhercegnőnek születésével az uralkodóház tagjainak száma ismét növekedett, úgy, hogy most 87 tagja van az uralkodóháznak: 31 főherceg és 56 főhercegnő. A fenséges család legidősebb tagja Adelgunda, modenai hercegnő, 1823. március 19-én született Würzburgban, tehát 78 évvel és 8 hónappal idősebb, mint a család legifjabb sarja és királyunk legfiatalabb unokája, Mária Erzsébet Teréz főhercegnő.

Azután megmaradt az elhatározásánál, hogy kelet felé vonul, hátha rátalál a tatárookra és menedéket talál náluk. De legelőbb is biztosat akart tudni a szálló rémhírekről és a kapitányai között olyan megbízható és egykönnyen meg nem retentő embert keresett, aki egy portyázó csapatnál kémlelni induljon. A választás nehéz volt, senkisémm vállalkozott erre a küldetésre, amelyhez olyan ember kellett, akiből, ha az ellenség kezébe kerül is, semmiféle kínzással se lehessen kivallatni a Krsywonos szokási tervét.

Végre talált alkalmas embert Krsywonos. Egy éjjel elhívatta Bohunt és így szólt hozzá:

— Jeremiás nagy haderővel jön ellentünk! Óh mi szerencsétlenek! Elvesztünk!

— Hallottam már, hogy jön, hiszen mi ketten is beszélünk már erről, de miért gondold, hogy elvesztünk?

— Mert nem bírnak vele! Mással igen, de Jeremiással nem. Az embereim rettegnek tőle.

— En nem félek tőle! A Dnieperen túl már megvertem egyik ezredét.

— Azt tudom, hogy te nem félsz, mert a te kozák híred is dicsőségéd méltán vetekedik az ő hercegi hírével. De én nem ütközhetem meg vele, mert az embereim nem akarnak követni. Emlékezzél csak vissza, hogy mit mondtok a tanácskozásnál? Karddal törtek reám és azt kiáltották, hogy a vérpadra hureolom őket!

— Menjünk hát Chmielnickijhez, ott találunk bátor embert is.

— De azt beszélik, hogy Domokos herceg már megverte a főhant!

— Azt nem hiszem, atyuskám. Chmielnickij nagy róka, a tatárok nélkül ő nem támadta volna meg a lengyeleket.

— En is azt hiszem, de hát biztosat kell tudnunk. Ha valaki, aki nem fél Jeremiástól, egy portyázó csapatnál előremenne és híreket szerezne, egy sisakra való aranynyal jutalmaznám meg.

— En megyek, atyuskám, de nem az arany kedvéért, hanem a dicsőségért.

— Elmegy? kiáltott fel Krsywonos. Óh fiar,

te leszel a kozákok első hetmanja, ha nem félsz Jeremiástól. Menj, sólymcskám, és aztán kívánj, amit akarsz. Ha te nem mégy, én magam indultam volna el.

— Te nem mehetsz, atyuskám, hiszen ha elmegy, a katonák bizonyára azt ordítognak: Megugrott a fővezér! És azután elmenekülnének ők maguk is, de ha én megyek, új erőt és bátorságot öntünk beléjük.

— Hány embert adjak melléd?

— Nem sokat. Kis csapatnál könnyebben tudok elrejtőzni. Adj ötszáz fiatal harcost és a fejemet teszem, hogy olyan embereket esípek el, akikről mindent megtudnak.

— Indulj azonnal, mert Komeniceben már ágyuznak a lengyelek jöttének és a mi pusztulásunknak az öröme!

Bohun távozott és készülődni kezdett, az emberei pedig az ilyen alkalmakkor, mint rendszeren, csak úgy öntötték magukba a bort. Hátha utoljára isznak. Bohun persze velök együtt ivott, amíg csak teljesen le nem részegedett. Akkor aztán egy hordó kátrányt hozott elő, beleugrott ruhástól s egy párszor a fejét is belemerítette és elkezdett kiabálni:

— Fekete vagyok, mint az éjszaka. Lengyel szem engem meg nem ismer.

Ledöröszölte magát perzsa szőnyegekkel, aztán lóra pattant és elvágtatott, a csapat utána. A sötét éjben csak a kiáltozásuk volt hallható.

— A dicsőségért! A becsületért!

Ezalatt Skrzetuski Jarmolinig nyomult előre, ahol ellentállásra talált. A lakosság megtizedelte, azután kihirdette, hogy a következő napon Jeremiás herceg is megérkezik, végül pihenőt adott a katonáknak, barátait pedig tanácskozássra hívta össze.

— Eddig szerencsével jártunk, szolt hozzájuk. A lakosság féltelme azt mutatja, hogy minket valóban a herceg előcsapatjainak tartanak és azt hiszik, hogy az egész hadsereg a nyomunkban jön.

(Folytatása következik.)

— Yvette regénye. Yvette Guilbert regénye az európai könyvtár egyik szenzációja. Az ő regénye, de nem az ő életének titkait tárja föl, csakis egy képzelt históriát mesél el a színészvilágból. La Vedette — a Figaro egyik munkatársának referénciája szerint — hűséges leírása a színpadi alakok társadalmi életének. Pletykák és személyes vonatkozások, valamint fölismerhetetlen megrajzolt művésznők avagy művészek nem teszik pikánssá e könyvet. Inkább egy kis szentimentalizmus nyilatkozik meg benne és komoly vallomási egy érzékeny léleknek. Az érdekes szerző ebben a könyvében is néha kedvetlenül, időnként meg teljes odaadással szolgálja a maga előtűzött célt. Más szóval: Yvette Guilbert körülbelül épp annyira szeszélyes itt, mint a színpadon. Mindenestre érdekes tükre ez a regény egy művészlélek változatos gondolatainak és hangulatainak.

— Indus divathölgyek. Egy amerikai hírlap sok érdekes dolgot mesél azokról a változásokról, melyek az indusok és különösen az indus nők életében bekövetkeztek. A kultúra nem haladt el nyomtalanul az indus törzsek felett sem, mert a szomszédsági viszonyok és a kölesönös át- és visszautazások következtében Kansas és Oklahoma indusainak életmódját, szokásait és izlését is megváltoztatta sok tekintetben. Így például az indus nők közül sokan ma napeség lényegesen eltérnek a régi alakoktól s az egykori rézbőrű harcosok sátorban tanyázó vad amazónjai egészen más jelenségek, mint ugyanezeknek leszármazottjai, utóda! Akad most az indusnők közt akárhány valóságos delnő is, aki Párisból hozhatja toalettijét és éppen úgy pompázik bennük mint akár-melyik boulevardhölgy. De sőt akad köztük még olyan is, aki a divatos dísz nem valami szembeszökő tetszelgéssel produkálja, hanem otthonosan és bármely nagyvilági hölgyhöz méltóan viseli. Nőies vonások kezdenek kifejődni az indusnő viselkedésében és mivelhogy a társas érintkezés tulzásba vitt formalitásait mellőzi természetes kedvessége annál inkább érvényesül. Aki egy táncostály tanúja, melyen indus delnők vesznek részt, az csodálkozva látja, hogy csakis a típus idegen, ellenben a modor, az érintkezési forma majdnem ugyanaz, mint a nyugati népek szalonjaiban.

— Porosz milliomosok. A progresszív adókiegészítés alkalmából 1899. évre Poroszország (nem Németország) azon városaiban, melyek 5000 lakossal többet számlálnak, a leg több milliomosok a következő városokban és következőleg oszlanak meg: Berlin 1303, Majna-Frankfurt 447, Köln 217, Charlottenburg 191, Düsseldorf 151, Wiesbaden 143, Breslau 101, Hannover 95, Aachen 92, Magdeburg 89, Elberfeld 80, Bremen 70, Halle 50, Krefeld 44, Dortmund 41, Essen 34, Kassel 34, Königsberg 30. Kizárólag Poroszországban 1899. évre a kiegyesítési adóbevételek eredménye szerint volt 6014 milliomos, kiknek $\frac{2}{3}$ része 1—2 millió márka, $\frac{1}{3}$ része pedig 2 millió márkán fölüli vagyonnal bír.

— A rágás fontossága. Az ételek megrágásának lényegéről érkezett Seifert tanár Würzburgban az ottani orvos-életleni társulat ülésén. Ő azt a nehéz feladatot tűzte maga elé, hogy kísérletek által eldöntse, mily változás mennek keresztül a különféle ételek a szájüregben, ha azokat egy bizonyos ideig rágnak. Végeredmény gyanánt már most az a tétel állítható fel, hogy az ételeknek a szájban való megkisebbitése és az annak folytán beállott részleges oldás és vegyi elváltozás rendkívüli fontosságú azoknak értékesítésénél a szervezet felépítésére. A kísérletek a következőképpen eszközözték: különféle ételművekből, mint lótt fehérnye, hollandi sajt, lótt marhas, makkaróni, lótt burgonya, nyers alma, lótt sárgarépa, nyers retek, stb. körülbelül öt négyzetcentiméternyi falat készült, pontosan lementék, a szájbá tették, 30 másodpercig rágták. Ezen idő múlva a falat mindig oly kicsiny lett, hogy nyelésre alkalmassá vált. Nyelés helyett azonban a falatot egy eszésbe üpitették, a szájüreg néhányszor desztillált vízzel kiöblítették és a fogakat gondosan megtisztították. Hogy a nyálnak további vegyi hatása az ételekre elkerültesék, azonnal sósavat adtak a megrágott tömeghez s szítán át szűrték, mely szita egy mm. nyílású hidrokalk volt ellátva. Ami a szítán felül maradt, szemmerítették szerint négy milliméternél nagyobb és annál kisebb darabokra lett osztályozva és megszámlálva. A szítán keresztül ható zavaros folyadék megszüretett, a tisztá szűrédek besűrítették, a szűrédek maradt alkatrészek meg lettek szárítva és mérve, ugyszintén a mikroszkop alatt nagyság szerint osztályozva. Az így nyert rágási statisztika azt eredményezte, hogy a különféle ételek a rágásnál különböző fokban apróztanak fel. Az egyes részecskéknak száma 270—1175 között ingadozott, tekintve a falatnak már főntebb

megjelölt nagyságát. Legnagyobb volt a húsnál, mit annak összetétele magyaráz, a legnagyobb részecskék átmérője 3 mm.-nél többet tett ki. A húshoz legközelebb áll a fehérje, mely a legnagyobb darabokat szolgáltatja, míg a makaróni és a hollandi sajt a legkönnyebben felaprózható. A növényi tápanyagok közül az alma nyújtja a nagyobb és finomabb részecskék legnagyobb számát, legfinomabb felaprózást a főtt burgonyánál lehetett tapasztalni, a legdurvábbat a retetknél; a növényi táplálék sokkal könnyebben oldódott a szájban, mint az állati, egészen mellékes lévén azon körülmény, vajjon az cukrot avagy keményítő tartalmazott. Mindebből kiténik, hogy a keményítő átváltozása cukorra, amely körülmény egyik fő feltétele az oldásnak és ezáltal az emésztésnek is, nem a gyomorban, de nagyrészt már a szájban történik.

+ A tü ünnepe. Erődes és eredeti ünnepre készülnek most Párisban. Berger Rudolfinak, a francia zeneszerzőnek támadt az sajtáságos ötlete, hogy a női divat legelső műterméinek művészeit, vagyis a tü művészetének legkitünőbb tehetségeit, más szóval az elsőrendű szabónőket egy estély keretén belül gyűjtse együvé. Tánc- és zene-estélyt terveznek, még pedig olytormán, hogy a szakmabeliek lesznek hivatva a háziasszonyi szerepekre s a nemszakmabeliek eskis vendégek lehetnek. Páris legelőkelőbb urhölgyei is csak úgy jelenhetnek majd meg a rendkívül fényesnek ígérkező estélyen, ha szabónők jóvoltából meghívóhoz jutnak. Képzeltető, hogy a dalnők közt mennyire élénk versengés támadt máris a belépő-jegyekért, minthogy ez az ünnepély lesz bizonyára a legkedvezőbb alkalom a divat művészetének remekeiből ellenni a legújabb és leghatásosabb ígásokat. Husz párisi divatterem tulajdonosnője vállalta magára a rendezést és a költségek fedezését. Hogy azonban a szegényeknek is jusson valami a tü ünnepe jóvedelméből, ezért a rubatár és buffet bevételeit előlegesen biztosították jótékony egyletek számára.

KARÁCSONYI IDOL

Karácsonyi bevásárlás alkalmával tekintsük meg

Kertész Tódor újonnan megnagyobbított

gyermekjátékára osztályában a karácsonyi idényre érkezett új játék- és társasjáték-különlegességeket. Új! Ping-pong vagy asztali tennis frt 150-tól kezdve. Új! Football-tábla társasjáték frt 2.—. Sallat! frt 2.—. Ezer és ezertféle

esillogó karácsonyfadísz!

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

Kertész Tódor, Kristóf-tér.

Magyarország legnagyobb selyemáruházában

FISCHER SIMON és TSAI-nál

BUDAPEST,

Bécsi-utca 7. és Deák Ferenc-utca 12.

A karácsonyi vásár folyamatban van.

A legzebb és leghírládatosabb

karácsonyi ajándék

egy zongora, pianínó vagy harmonium, melyeket igen olcsón és a legjobb kivitelben szeresheti be

ÉDER ANTAL GYULA,
1846 óta fennálló zongora-faktórában
Budapest, IV., Váci-utca 28.,

a hol új, erős szerkesztésű zongorák barna fából 260 frttól, fekete fából aranydíszítéssel 300 frttól, új pianínók 260 frttól, új harmoniumok pedig 85 frttől kezdve nagy választékban kaphatók; eddig több mint 8500 db hangszert elárultottak. Kimértő árjegyzék díjmentesen, eladás részletezés mellett is.

Karácsonyi alkalom!

1 liter jó rum 1 csomag teával	frt. 1.—
1 pintes üveg brazil rum	1.20
1 literes Angol rum	1.—
1 " Jamaikai rum 1 sz. finom	1.15
1 " " " " " " " " " " " "	1.50
1/2 kilo oszladó tea erős	2.—
1/2 " angol reggeli tea	2.50
1/2 " finom Melange tea	3.—
1/2 " teatermélek a legkiválóbb fajokból	frt. 1.50 — 2.—

orosz tea 20, 30, 40, kron. dobozokban kaphatók előszáruva teakereskedésében.
SCHNITZER MÓR
Budapest, VI. Váci-körút 9. sz. szecsen-utca sarok.

Társasjátékok,

gazdasági kötetlárák, kender, kő, orvosi kötszerek, tornaszekélyek, háldt tornacégek, valódi orosz sárcipők, fehérhatergők, kőhús-zsöngyék, ponyvák és zsinetek leg-olcsóbb forrása

Seffer Antal,
Budapest, IV. kerület, Károly-utca, boltszám 2. (Központi városban.)
Képes árjegyzék kivanatra bérmentve.

Férfi-ruha áruház.

LEITERSDORFER D. ÉS FIA
BUDAPEST, IV., KORONAHERCEC-UTCA 6.

Yárosi utazó, gazdasági bundák, téli kabátok, Saco öltözetek, haló-körtös, nagy választékban.
Jutányos arak.

Most jelent meg a

Kiváló műlapok jegyzéke

szines képekkel,
melyet el kívánna minden műbarátunk készséggel megküld teljesen díjtalanul

a „Könyves Kálmán“ magyar műkjadótársaság
Budapest, VIII., Kerepesi-ut 17.

Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándékok.

Legjobb minőségű bel- és külföldi férfi- és női ruha és téli-kabát szövetek, valamint női és férfi uti plandék, valódi himalaya kendők legjutányosabb árak mellett.

Maradékot mélyen leszállított árban.
Dus választék finom hazai gyártmányú szövetekben.

SEMLER J. cs. és ktr. udvari szállító posztkereskedésében
BUDAPEST, Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarkán.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, december 14.

Gabonaüzlet. (Reich Jenő és társa-cég jelentése a Budapesti Napló részére.) Az időjárás a hét első felében még esős és enyhe volt, később élénkebb lég-áramlatok és szórványos havazás mellett hideg idő állott be, melynél a hőmérséklet is a fagypontra alá esett, míg a hét végével újból esős, enyhe idő állott be. A vetéseknek, melyek egyébként mindenütt kedvezően fejlődtek, mindenesetre hótakaróra volna szükségük. A vizálás kezdetben eszkenő volt, utóbb azonban ismét emelkedett.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg az irányzat nagybórra szilárd, a nélkül azonban, hogy ezzel a forgalom is mindenütt javult volna. Amerikában az emelkedés a hét elején spekuláció-vásárlások folytán tovább tartott. Az „outsiderok“ folytatódólag vételei az árfolyamok gyors emelkedését eredményezték, míg azután épp oly vehemens visszaesés állott be, melynél a prompt buza 89 1/2 c-ről 85 1/2 c-ig, a májusi határidő 88 1/2 c-ről 85 1/2 c-ig esett vissza. Az exportüzlet gyengült, a látható buzakészletek ennek ellenében — a Bradstreets becslése szerint — ismét 5,392,000 bush. gyarapodtak. Angliában a vevők a hét elejével ugyancsak kényserülve voltak magasabb árakat engedélyezni, később az irányzat azonban változatlan maradt. Németországban a kezdetbeni kelle-mesebb üzletet jobb román és orosz kínálatra ugyancsak visszaesés váltotta fel, míg Franciaországban az árak az egész hét folyamán alig változtak. A többi kontinentális piacokon az árak mérsékelt forgalom mellett tartottak maradtak.

Nálunk az üzletkényérnyagvakban éppugy, mint takarmánycikkekben korlátozott maradt és az árak is részben olcsóbbak.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza a szilárd külföldi jegyzések hatása alatt kellemes irányzatban indult; a forgalom ugyan mérsékelt maradt és a malinok is csak gyenge beszerzéseket eszközöltek, de a tulajdonosok sem voltak hajlandók olcsóbban eladni és így az árak szilárdan tartottak, sőt finom minőségekben néhány fillérrrel többet is értek el. Később azonban olcsóbb külföldi

jegyzések és a eszkenet határidőiac készségeesebb kínálatot eredményeztek a hangulat ellanyhult és az árak fokozatosan 5—10 fillért vesztettek. Az összforgalom emellett 80 000 mm, míg a hozatalok aránylag még mindig bőveket és 180.000 mm.-át tesznek ki, melyből 8913 mm. ment tovább.

Tozs az egész hét folyamán csendes maradt és a forgalom is gyenge volt. Elszállítási célokra éppugy, mint a helyi fogyasztás céljaira eszupán mérsékelt beszerzések eszközöltek és változatlan mult heti árakat engedélyeztek. Minőség szerint 6.95—7.10 K. jegyzünk készpénzfizetéssel budapesti paritásra és 7.25 K.-ig 3 óra helyben átvéve. Nyiri származékokban csak jelentéktelen üzlet volt és inkább névleg jegyzünk 6.45—6.50 K. Debreczen paritásában.

Arpa (takarmány- és hántalási célokra) tartósan csendes és alig részeseült figyelemben. Hízalók és szeszegetők tellesen tartózkodók és csak gyárosok eszközöltek csekély vásárlásokat. Az árak így nem is voltak tarthatók és 10 fillért vesztettek. Minőség szerint helyben és helybeli paritásra 5.80—6.05 K. jegyzünk. Maláta- és sörárpák állomásokon átvéve kisebb tételekben és változatlan árakon 6.25—7.50 K. között budapesti paritásra a belidőli fogyasztás céljaira a által elhelyeztet.

Zab ugyancsak gyengén van kínálva, a kereslet azonban szintén csak szűk keretben maradt meg. Az árak a hét nagyobb részében alig változtak, utóbb azonban ellanyhultak és 5—10 fillérral olcsóbbak. Szün és tisztaság szerint 7.19—7.50 korona között jegyeznek helyben.

Tengeri 6-áruban szeszegetők és Kőbánya részére nagyobb tételekben adatot el irányzata azonban csendes s az árak a mult heti jegyzéseknél valamivel olcsóbbak. Helyben 5.40—5.45 jegyzünk. Új tengeri elszállítási célokra jobban volt forgalomban, az árak azonban alig voltak tarthatók. A külfölddel való export-üzletet, bőséges kínálat oláh tengeriben nehezíti meg. Budapesti paritásra decembri szállitásra 4.50—4.82 1/2, januárra 4.90—4.95 koronát, Kisújszállásra decembrisre 4.37 1/2—4.40 koronát fizetnek.

Olajmagvak: Készáru káposztarepce nem volt forgalomban, névleg 12.50—13.— koronát jegyez helyben. Határidőrepcze 1902. augusztusra csendes irányzatú és 11.65—11.75 koronát jegyez. Vadrepcze 5.75—5.80, gomborka 12.50—13.—, ienmag 14.50—15.50 korona, kendermag 9.75—10.— korona között jegyez helyben.

Hüvelyesek: Bab e héten is csendes és a forgalom jelentéktelen. Trieuróztól apró babért az Gyón-gyös-Félegyházán 8.50—8.75, gömbölyüért Baja-Mohács-Zomboron 7.25—7.50, Székesfehérvárott 7.80—7.90, barna babért Kalocsán 5.75, N.-Károlyon 5.10 koronát fizetnek. Erdélyi bab reláció szerint 5.40—5.60 K. között jegyez. Köles hazai áru helyben 4.20—4.40 korona, oláh származékok névleg 4.30—4.50 korona átmenetileg 3 havi időre jegyeznek. Bükköny szilárd, budapesti paritásra 8.50 koronát jegyez.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A liszt-üzlet irányzata a lelotyt héten némileg megváltozott. A forgalom korlátozott volt, vevőink időképpen a korábbi kötések lebonyolítására szorítottak. A buzapiac ellanyhulása folytán új kötések csak kis mértékben jöttek létre s malmaink árakat a finomabb fajtákban leszállították, míg viszont némely keresetbebb fajtáit emelték. A külföldről kisebb megrendelések érkeztek. Takarmányektek eléggé keresettek, különösen a goromba korpa, melynek árát némileg emelték is.

Átlagos budapesti jegyzések 100 kilogrammonként zsákostól:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor.	26.70	25.90	25.10	24.60	24.—	23.20	22.40
		7	7 1/2	8			
		20.20	17.40	11.10			
		Finom korpa:		Goromba korpa			
Ar: korona	8.90				9.10		
		Dara:	A B	C			
			27.60	26.80			

Ipar és kereskedelem.

A newyorki tőzsze. New Yorkból jelentik december 13-iki kelettel: A mai értéktőzsdén az üzlet délelött szabálytalan volt. Az Amalgamated Cooper részvények ingadoztak. Kényszerlikvidációk és eladások leszorították az árfolyamokat, de a pénzpiac ellen-súlyozta ezt a kedvezőtlen befolyást és az árfolyamok ismét tetemesen javultak. A baissierk fedező vételei is támogatták az árfolyamok emelkedését. Zárlatkor a tőzsze renyhe volt, de állandó irányzattal. A részvényforgalom 610.000 darabot tett ki.

Németország vasut-statisztikájából. Németország vasutai az 1900-dik évben összesen 265 millió tonna teheráru-forgalommal bírtak, illetve 265 millió tonna teheráru szállítottak. Ezen óriási forgalomból esik tonnában: Kőszénre 93,370.000, kő, égetett is 23,648.000, barna szén 21,860.000, vasérc 11,611.000, fűd 11,047.000, nyersvas 8,058.000, répa 7,044.000, trágya-anyag 6,393.000, tüzifa 5,822.000, haszonfa 5,502.000, vas és acél 4,664.000, liszt 4,193.000, gömbölyű fa 3,525.000, mész 3,347.000, cement 2,672.000, buza 2,618.000, hüvelyes vetemények 1,795.000, burgonya 1,954.000, érc 1,927.000, sör 1,895.000 stb.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Künstler Fülöp kereskedő Szeged, Hayek Adolf bórkereskedő Gaya, Rubin Izák Herold kereskedő Lemberg, Engel S. és Társa cég Kecskemét, Blau Lipót kereskedő Budapest (Üllői-ut), Pehánn Ferenc kereskedő Zenta,

Wenger Ferenc kereskedő Gmunden, Roth Ignác kereskedő Rimaszombat, Kunz Ferenc vegyeskereskedő Bécs.

Szészárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestben pénzben 42.— korona. Aruban 42.50 korona. Bécsben a kontingentált készáru 35.80 korona pénzben, 36.20 korona aruban.

Vásárcsarnok. (Vámos és Bruszt batóssági közvetítők üzleti jelentése.) A hét vége felé megindult erős üzlet ma az eszések folytatásáért gyöngyöb lejt, de remélhető, hogy a karácsonyi ünnepek megelőző hét folyamán mint rendesen, ugy most is jó vásárok lesznek. Különösen hangsúlyozzuk itt, hogy a karácsonyi vásárra szánt árunk legkisebb folyó hó 23-án reggel már Budapestben kell lenni, mert 24-én már eszések, és a karácsonyi napokon ugyszólván teljesen szünetel az üzlet. Husfélék, marhahús kivételével, melynek ára 100 kilónként, minőség szerint, elejétől 40—60, hátuljáért 50—80 korona volt, élénk keresletnek örvendtek. Borjuk tömegesen érkeztek ugyan de jó vételkedv mellett nem hanyatlottak az árak; az eladások hosszan mérve sulylevonás nélkül változatlanul 80—90 filléres árabn történtek kilónként. Sertések szalonánál együtt pörkölt vagy forrázva 72—84 fillérral, lezuhzott sertéshúst (tisztán és rendesen kezelt árut) 76—84 fillérral, süldőket (frischlingeket) 20 kilogramm sulyig 88—96 fillérral, 20—30 kilogrammos sulyban 80—88 fillérral és 30—35 kilogramm nehezeket 72—80 fillérral adtuk el kilónként, minőség szerint. A sertések és borjúk rendszeres szállítása ajánlatos, de karácsony előtt 2—3 nappal sertések nem igen fogynak, miért is ezen napokon szüneteljen a szállítás. Tisztított szopós malacokban ezen héten nagyon csekély volt a fogyasztás, a jó üzlet ezen cikkben újév előtti napokban szokott lenni, miért is folyó hó 28., 29., 30-ára szép fehére tisztított és tisztán kezelt áruból nagy szállítványokat kérünk. Nyuzott birkákat jobban kerestek, mint az előző héten. az ár 32—48 fillér volt kilónként, minőség szerint. Bárányok szállítása karácsony előtt két-három napra szintén ajánlatos. — Elő baromfiiban a közelgő ünnepek alkalmával megélték az üzlet. A mai árak a következők voltak: rantanivaló csirke 1.30—1.40, sütni való csirke I. r. 2.—2.20, II. r. 1.80—2.—, szeb 1.—1.40, tyúk I. r. 2.—2.40, II. r. 1.80—2.—, szeb 1.40—1.80, kappan hízott I. r. 2.80—3.40, II. rendű 2.60—2.80, sovány 2.—2.40, kacsá hízott I. r. 3.60—4.—, II. r. 3.—3.60, sovány hazi 2.40—3.—, szeb 2.—2.40, lud hízott I. rendű 12—14.50, II. rendű 3.—10.—, sovány hazai 5.—6.—, szeb 4.—4.40, pulyka hízott 1-ső rendű 7.—9.—, II. rendű 5.—7.—, sovány hazai 6.—6.40, szeb 4.—6.— korona páronként, minőség szerint. Vágott baromfi ezen a héten jó árak mellett kelt el és különösen áll ez a szép, tisztán kezelt, vágott pulykákra nézve, amely cikknek most van a legjobb keletje. Ma kilónként prima árúért 1.10—1.30 koronát értünk el, a jövő hétre még élénkebb üzletet várhatunk és nagy tételek szállítása ajánlatos. I. r. vágott ludak és kacsák tegnap 1.02—1.06, gyöngyöb árú 98—1.—. K.-val kelet el kilónként minőség szerint. Tojásban az utóbbi napokban lanyha lett az üzlet, a külföldi olesó árjelentések folytán a vételkedv csökken; ma elsőrendű friss, tojt tojásért 83—91 koronát és apadéért 80—82 koronát fizettek a vevők eredeti ládánként. Vaj változatlanul kitünő keresletnek örvend. Elsőrendű centrungált, édes tejszuból készült teavaj 2.10—2.50, közövejat 1.50—1.80 koronával adtuk el kilónként, minőség szerint. Tehéntúrt 14—18 fillérral, Vadfélék, különösen nyulak, élénk keresletnek örvendnek és jó árakon helyezhetők el. Ma kifejtett száraz és tisztaszőrű nyulakért 2.40—2.50, földgőzért 1.20—1.60 koronát értünk el darabonként; sültö páriáért 2.—2.40, facánért 5.60—7.— koronát. Szarvastegreszen mérve 50—60. őzet 1.10—1.20 fillérral. dámvadt 70—80 és vaddisznó nagyság szerint 60—90 fillérral adtuk el kilónként.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ierenvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-lővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1901. évi december 14-én készlet 568 darab. Erkezett 1641 darab. Összesen 2199 darab. Eladott 1641 darab. Maradt 557 darab. Napl árak: 120—180 kilogramm sulyban 80—84 koronáig, 220—280 kilogramm sulyban 82—86 koronáig, 320—380 kigr. sulyban 82—86 K.-ig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilós 80—86 koronáig. Malac ——— korona. Az irányzat élénk.

A budapesti gabonatorzsde.

Budapest, december 14.

A kínálat mérsékelt, a vételkedv csekély volt. Nyugodt üzletmenet mellett 9000 métermáza buza került forgalomba változatlan árak mellett.

Rozsban mérsékelt volt a kereslet. Más gabonanevényekben csekély volt a forgalom.

Eladott: Buza. Tiszavideki: 200 mm. 78 k. 8 K. 85 f., 200 mm. 78 k. 8 K. 80 f., 200 mm. 78 k. 8 K. 77 1/2 f., 100 mm. 73 k. 8 K. 65 f., 200 mm. 78 k. 8 K. 70 f., 100 mm. 77 k. 8 K. 75 f., 100 mm. 75 k. 8 K. 40 f., 100 mm. 74 k. 8 K. 25 f. Fehérmezei: 3000 mm. 78 k. 8 K. 92 1/2 f. Fehérmezei: 1000 mm. 77 k. 8 K. 72 1/2 f. Pestmezei: 200 mm. 78 k. 8 K. 70 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 60 f., 600 mm. 77 k. 8 K. 62 1/2 f., 100 mm. 77 k. 8 K. 65 f., 100 mm. 76 k. 8 K. 65 f. Raktárár: 2200 mm. 73 k. 7 K. 95 f. Mind három hónapra. Zab: 400 mm. 7 K. 15 f. paritásra. Tengeri: 200 mm. 4 K. 79 f., 600 mm. 5 K. 07 1/2 f. paritásra, január—februári szállításra. Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktörzsde szokásai szerint készpénzben 50

kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns: B u z a, Kilós, K.-tól, K.-ig, Kilós, K.-tól, K.-ig. Rows include Tiszavideki, Fehérmezei, Pestvidéki, Bányási, Máciási.

Table with columns: Egyéb gabonanevények, Kilós, K.-tól, K.-ig. Rows include Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repece, Kéles.

A határőrszolgálat folyamán a következő kitések történtek: Áprilisi buza 1902... 8.67-8.65-8.66. Áprilisi rozs 1902... 7.34-7.32-7.33. Áprilisi zab 1902... 7.45-7.39-7.40. Májusi tengeri 1902... 5.51-5.50-5.49. Augusztusi repace 1902... ———.

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén: Áprilisi buza 1902... 8.66 pénz 8.67 áru. Áprilisi rozs 1902... 7.33 " 7.34 ". Áprilisi zab 1902... 7.40 " 7.41 ". Májusi tengeri 1902... 5.50 " 5.51 ". Augusztusi repace 1902... 11.65 " 11.75 ". Délután fél 5 óraker zárul: Buza áprilisa 1902... 8.66-8.67. Áprilisi rozs 1902... 7.33-7.34. Áprilisi zab 1902... 7.41-7.42. Májusi tengeri 1902... 5.49-5.50. Augusztusi repace 1902... 11.65-11.75.

A budapesti értéktörzsde.

Az értéktörzsde irányzata ma esendes volt. A forgalom korlátolt s az árak ingadozása sem öltött nagyobb mérvet.

Az előzősde irányzata esendes. Magyar hitelrészvény 680.75—666.50. Osztrák hitelrészvény 652.75—655.—. Államvasutak 655.75—657.50. Rimamurányi vasmű 472.—korona.

Az üzlet folyamán az irányzat nem változott s az értékek alig változtak.

1 óra 30 percker zárulnak: Magyar hitelrészvény 667.—667.50. Osztrák hitelrészvény 654.—654.50. Államvasutak 658.—658.50. Rimamurányi vasmű 473.—474.—. Közúti vasut 590.—591.—. Városi villamos vasut 292.—293.—. Jelzőlogbank 462.—463.—. Leszámitolóbank ——. Salgótarjáni 590.—592.—korona.

Utóközlet. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 654.75. Magyar hitelrészvény 668.50. Leszámitolóbank 423.—. Rimamurányi vasműrészvény 473.—. Osztrák-Magyar államvasúti részvény 662.—. Közúti vasut 590.—. Városi villamos vasut 292.—korona.

A budapesti terménytorzsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ár-folyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 41.—48.—korona. vörös aprószemű 39.—43.—korona. vörös erdélyi ———korona. vörös bánási ———korona. középszemű 45.—47.—korona. nagyszemű 48.—52.—korona. Disznószir: budapesti 53.—53.50 korona. vidéki ———korona. Táblaszalonna: légszártított vidéki ———korona. városi 4 darabos 43.50—44.—korona. 3 darabos 45.50—46.—korona. tisztított ———korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.25—14.50 korona 120 darabos ———korona. 100 darabos 15.25—15.75 korona. 85 darabos 16.75—17.25 korona. azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 14.—14.25 korona. 100 darabos 16.25—16.75 korona. 85 darabos 16.50—16.75 korona. Szilva: slávoniai ———korona. szerbiai 17.25—17.50 korona. azonnali való szállításra.

A bécsi gabonatorzsde.

Bécs, december 14. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.) A nemzetközi gabonakereskedelemben a múlt héten fellépett kedvező irányzat erre a hétre is áterjedt, azonban nem tartott sokáig; kedd óta lanyha volt a hangulat és az árak hanyatlottak. Az észak-

amerikai piacok emelkedő irányzatot követtek, de ez csak spekulatív terékenységre volt visszavezethető, mert amint a múlt héten tulajdonképpen semmi ok sem volt a haussera, éppugy most sem volt semmi alap a haussera. A helyzet időközben nem éppen jelentéktelenül megszilárdult. Az európai piacokon az irányzat általában gyöngült, az árak azonban a múlt hetiekhez képest alig maradtak hátrányban. Az itteni piacon, amely az általános hausseszal szemben visszautasítólag viselkedett, hiányzott a külföldi direktíva és az áruforgalom megakadása következtében hanyatló irányzat érvényesült. A kínálat emelkedett és a nélkül, hogy az üzlet élénkült volna, az árfoalyanok elaprózódtak. Buza 7, rozs 4—5, zab 13 és tengeri 10 fillért veszített a héten. Végül jegyzettek: Buza tavaszra 8-84, rozs tavaszra 7-54—7-60, zab tavaszra 7-71, tengeri május—juniusra 5-78 korona.

A készáru piacán a fogyasztás hiánya miatt teljes üzletlenség uralkodott és a mai heti tőzsdén a forgalom egészen jelentéktelen volt, mert Csehország egyáltalán nem volt képviselve és a fogyasztás csak elvétve és keveset vásárolt. Buza jó 5 fillérral olesóbb lett, mint volt 8 nap előtt. 77.50 kg. 8 K. B.-Gyarmat, 78 kg. 8-20 K. Surány, 8 K. Ipolyság, 78.5 kg. 8-25 K. Köbölkut, 79 kg. 8-50 K. Wartberg, 79.50 kg. 8-53 K. Galgó, 78 kg. 8-32 Kiscell.

Rozsban még kevésbé volt forgalom és 5 fillérral olesóbb lett. Surány 7.20 korona, Perbete 7.15 korona, pesti áru 7.48 korona Bécsből.

Arpa majdnem teljesen üzletlenség volt, tengeri és zab 5 fillért veszített. Régi tengeri 5.85—5.90, új 5.40—5.45 korona. Zab jöminőségű magyar 7.75—7.80 korona. Lisztben már majdnem ünnepi csend uralkodott. Korpa változatlanul szilárd volt.

A bécsi értéktörzsde.

A déli tőzsde nyugodtan indult. További folyamán eszendes üzletmenet mellett némi javulás állott be. Berlinre eszendes, Londonra szilárd volt a jegyzés.

Zárlatkor tartós a barátságos hangulat, az üzletmenet kissé élénkült.

Bécs, december 14. (Magyar értékek zárlata.) 4% os aranyjárdék 118.80. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 149.25. Magyar vasúti kölcsön ezútszen 100.65. Magyar keleti vasúti állami kötvény 119.—. Magyar teszámitó-és pénzváltóbank ——. Rimamurányi vasműrészvény 474.—. Magyar koronajárdék 94.25. 4% os Magyar földhitelen. kötvény 92.75. Magyar hitelbank részvény 665.—. Magyar nyerevény kölcsön sorsjegye 177.75. Kassa-oderbergi vasúti részvény ——. Magyar keresk. bank ——. Magyar cukoripar 182.—.

Bécs, december 14. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2 % os papírjárdék 99.15. 4% os osztr. aranyjárdék 118.80. 1860-os sorsjegye 141.80. Osztrák hitelsorsjegye 404.—. Angol-osztrák bank 260.—. Bécsi bankjegyzület 443.—. Osztrák-magyar bank 1595.—. Déli vasut 68.—. Dunagőzhajózási részvény 785.—. Dohányrészvény 291.—. Császár- és királyi arany 11.34. Német bankváltók 117.—. 4 1/2 % os ezüst járdék 90.05. Osztrák koronajárdék 95.95. 1864-iki sorsjegye 217.—. Osztrák hitelintézeti részvény 665.—. Unionbank 551.—. Osztrák Lánderbank 414.50. Osztrák-magyar államvasut 661.50. Elbavölgyi vasut 478.—. Alpesi bányarészvény 399.—. 20 irank. arany 19.56. Londoni váltóár 239.35 Bécsi Tramway Litt B. 265.—. Bécsi. Tramway Litt A. 269.50 Lápót kobó ——. Az irányzat javult.

Bécs, december 14. (A Budapesti Napló tudósítójának telefon-jelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 654.50. Magyar hitelrészvény 668.—. Angol-Osztrák bank 260.50. Bécs. bankjegyzület 444.50. Union bank 552.—. Lánderbank 414.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 661.50. Déli vasut 68.25. Elbavölgyi vasut 478.50. Északnyugati vasut részvény 466.—. Dohányrészvény 301.—. Rimamurányi vasmű 475.50. Alpesi bányarészvény 399.50. Májusi járdék 99.15 Magyar korona járdék 94.25. Török sorsjegyek 101.50. Német birodalmi mária 117.12—28. Napoleon d'or 19.05.

Külföldi értéktörzsde.

Berlin, december 14. (Tőzsdés tudósítók.) Vevőkész hiányában és a spekuláció tartózkodása miatt a forgalom nagyon korlátolt és az árfoalyanok az egész tőzsdéforgalom alatt alig voltak megadózásnak alávetve. Kőszénrészvények gyöngök. Vasrészvények szilárdabak a bochni részvények jó magatartására, mert Japan állítólag sineket rendelt a társaságnál. Kínai értékek gyöngyöbök. Magánkamatáll 3%.

Berlin, december 14. (Zárlat.) 4 1/2 % os papírjárdék 99.30. 4% os osztrák aranyjárdék 101.40. Elbavölgyi vasut ——. Magyar koronajárdék 95.30. Osztrák-magyar államvasut 141.10. Kassa-oderbergi vasut ——. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasut beruházási kölcsön 102.90. Alpesi bányarészvény ——. Disconto-Commandit 179.50. Általános villamossági Edison 179.75. Gelsenkircheni 173.60. Laura-kobó 183.50. 4 1/2 % os ezüstjárdék 99.50. 4% os magyar aranyjárdék 100.10. Osztrák hitelrészvény 265.75. Déli vasut 17.60. Károlyi Lajos vasut ——. Orosz bankjegyek 216.25. 4% os új orosz kölcsön 96.—. Török dohányrészvény ——. Olasz járdék 100.25. Magyar hitelbank ——. Dynamit Trust 163.10. Harpen 160.10. Az irányzat igen esendes.

Berlin, december 14. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Bési forgalom. 4% os magyar aranyjárdék 100.—. Magyar koronajárdék 95.30. Osztrák hitelrészvény 266.40. Osztrák-magyar államvasut 142.—. Déli vasut 17.60. Északnyugati vasut 216.25. Elbavölgyi vasut ——. Orosz bankjegy készpénz ——. Buschtiehradi ——. Orosz bankjegy ——. (Ultimo.) Lombard ——.

Páris, december 14. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut ——. 4% os osztrák aranyjárdék 101.80. Osztrák Lánderbank ——. 3% os francia járdék 101.40. Ottománbank 528.—. 3 1/2 % os francia járdék 101.52. Alpesi bányarészvény ——. Déli vasut ——. 4% os magyar aranyjárdék 102.60. Párisi bankrészvény 99.—. Olasz járdék 100.85. Francia törleszt. járdék ——. Osztrák földhitel-

intézeti részvény 1235. Török dohányrészvény 312.—. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, december 14. (Zárlat.) 4 2/10-os papíráradék 99.40. 4/10-os osztrák aranyárjadék 101.40. Magyar koronajáradék 95.25. Osztrák-magyar bank 115.10. Déli vasút 17.50. Elbavölgyi vasút 7.121.—. Londoni váltóár 204.—. Bécsi bankjegyek 113.40. Vilamos részvény —. 3/10-os magyar aranykölcsön 84.—. 4 2/10-os ezüstárjadék 99.40. 4/10-os magyar aranyárjadék 100.10. Osztrák hitelrészvény 206.—. Osztrák-magyar államvasút 141.—. Eszaki vasúti vasút 117.50. Bécsi váltóár 852.66. Párisi váltóár 812.16. Unio bank 140.50. Alpesi bányarészvény 200.50. Az irányzat gyenge.

Hamburg, december 14. (Zárlat.) 4 2/10-os ezüstárjadék 99.30. 1880. sorsjegy 141.—. Déli vasút 17.50. 4/10-os osztrák aranyárjadék 101.50. Osztrák hitelrészvény —. Osztrák-magyar államvasút 140.70. Olasz járadék 100.—. 4/10-os Magyar aranyárjadék 99.90. Az irányzat szilárdult.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

December 14. A sertésüzlet irányzata változaltan. A) Hízott sertések ára: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehez (párónként 400 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (párónként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehez (párónként 320 kilogrammon felüli súlyban) 92—93 — fillérig. Fialat közép (párónként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 91—92 — fillérig. Fialat könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — II. Magyar szedett: Nehez (párónként 280 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (párónként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Romániai: Nehez (párónként 320 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (párónként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehez (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehez (párónként 260 kilogrammon felüli súlyban) 88—90 fillérig. Közép (párónként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 86—88 fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) 84—86 fillérig.

Sertéslelészám 1901. december 12. napján volt készlet 31.643 darab. — 1901. december 13. napján felhajtott 568 darab. 1901. december 13. napján elszállított 568 darab. 1901. december 14. napjára maradt készletben 31.641 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— December 14. —

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Binághi Béla szombathelyi királyi törvényszéki díjnokot a felső-csóri királyi járásbírószághoz irnokká nevezte ki.

Athézesés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Schuster József zernesti és özv. Millunovné Abonyi Malvin utnai állami kisdudóvónokot kölcsönösen áthelyezte. Anyakönyvezési kinevezések. A belügyminiszter Zólyom vármegyében a miklófalvai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Heverldé Gusztáv jegyzőt; Torontái vármegyében a

tarrasi anyakönyvi kerületbe Junker Henrik helyettes jegyzőt, a tóbaiba pedig Christoph Mihály helyettes jegyzőt anyakönyvvezetőkké; Somogy vármegyében a nágoosi anyakönyvi kerületbe Holló Emil segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesé; Bars vármegyében az alsó-váradi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé Akucs István ev. ref. tanított nevezte ki. Némagyarországiok. Kohn Gyula somoszei lakos Kálmánra magyarosította vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. A kisvárdai járásbírósnágnál III. oszt. hivatalos állás 4 hét alatt. — A szombathelyi törvényszéknél III. oszt. hivatalos állás állás január 14-ig.

UTMUTATO.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytöke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI., Andrássy-ú. 5. Magy. kir. szab. osztály-sorsjáték főelöltségi helye: IV., Ferenciek-tere 4. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körút 18.; IV., Ferenciek-tere 4. (Irányi-utca sarok); VII., Király-utca 57.; VIII., József-körút 2.; VIII., Üllői-út 6. sz.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Leány- és fiúbiztosítási-intézet, Budapest, VI., Tere-körút 40—42. (az intézet saját palotájában.) Az intézet vagyonra 1900. december 31-én 6,717,255-21 korona. Eddig kikifizett biztosított tőke több mint 6,000,000 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtelek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosíthatók.

Napirend.

Naplár: Vasárnap, december 15. Római katolikus: F. 3. Valér pk. — Protestáns: Valerian. — Görög-orosz: (december 2.) G. 28. Habak. — Zsidó: Tebeth 5. — Nap kel: 7 óra 27 percek. — Nyugszik: 3 óra 54 percek. — Hold kel: 9 óra 55 percek délelőtt. — Nyugszik: 8 óra 26 percek este.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Múzeum. Tormaszertrajzár, nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárt 1 korona belépődíj mellett tekinthetők meg. Az ipari munkások számára délután 2—4 óráig a régiségteremben előadás.

Országos Képtár és metszetkiállítás az Akadémiában nyitva van délelőtt 9—1 óráig. Iparművészeti múzeum nyitva délelőtt 9 órától d. u. 1 óráig és munkások számára 2—4 óráig.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12 óráig. Technológiai Iparmúzeum. Nyitva délelőtt 9—12 óráig és munkások számára délután 2—4 óráig.

Földtani Intézet múzeuma (Szeleai utca 14.) nyitva délelőtt 10—1 óráig. Belépődíj nincsen. Közlekedési Múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9-től 12 óráig.

Téli tárlat a Múcsarnokban délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Belépődíj 1 korona. Délután 1—4 óráig 40 fillér belépődíj mellett. Nemzeti Szalon képiállítása d. e. 9 órától este 8 óráig. Belépődíj 1 korona.

Muzeumi könyvtár zárva. Akadémiai könyvtár zárva. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3—8 óráig. Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakönyvtár és keleti mintatár: V. kertlet Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városigélt iparszarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külhatali kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körút 32. szám alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, december 14.

A nyugati depresszió, melynek magva Franciaország felett van, Közép-Európába nyomul, minek következtében Európában az idő szeles, enyhe és esős volt. A magas légnyomás Oroszországot borítja.

Hazánkban az idő megenyhült; éjjeli fagyok az ország keleti felében — főleg Erdélyben voltak. Kisebbsé esett nyugaton és az Alföldön, ellenben Fiumában 79 mm. tett ki a csapadék. Az ország több helyéből szélviharokat is jelentettek. Kétdés: Enyhe, esős és szeles idő várható.

Vizállás.

Table with 4 columns: Dec. 14. méter, Dec. 15. méter, Tízszáz, M-Szilag. Lists water levels for various locations like Tisza, Tótok, Tisza-Füred, etc.

Tek. Csillag Anna urnónek. A szállított Csillag-hajkencés kiváló szolgálatot tett nekem s ezért örömmel értesítek, hogy használata által rövid idő alatt egy hatást értem el, hogy minden ismerősöm és barátomnak a legmegelőgebben ajánlani fogom. Bécs, 1897. február 2-án. Sandrock, a ca. és kir. Burgtheater tagja.

Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postafülvél 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből 2 tégelyt küldeni. Tisztelettel. Piatel Irma, 6 egzempláriát komornája. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postafülvél 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből 2 tégelyt küldeni. Cavrius-Auesperg gróf, Graz, Gleichenberg-kastély.

Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postafülvél 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből 2 tégelyt küldeni. Tisztelettel. Élese Felde, 6 egzempláriát komornája. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérek négy tégelyt a kiváló hajkencésből küldeni. A cs. és kir. osztrák-magyar konzulátus. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postafülvél 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből 2 tégelyt küldeni. Tisztelettel. Gaugartem Emilia, Biogr.

Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postafülvél 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből 2 tégelyt küldeni. Tisztelettel. Starhenberg Guidó gróf, Kúrod. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postafülvél 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből 2 tégelyt küldeni. Tisztelettel. Mankovics A., Magyartényi hályg. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postafülvél 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből 2 tégelyt küldeni. Tisztelettel. Gyikla Péter stud. med. Bécs, Allg. Krankenhaus. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postafülvél 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből 2 tégelyt küldeni. Tisztelettel. Godzinsky Leó, Jaroslau, Galizia. Mme Csillag Anna. Kérem címre egy tégelyt, postafülvél mellett, küldeni. Tisztelettel. Nadusky Emilia, 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből komornája. Chateau de Roncy. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postafülvél 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből 2 tégelyt küldeni. Tisztelettel. Liebig János lovag, Rutenberg. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postafülvél 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből 2 tégelyt küldeni. Tisztelettel. Garofali hercegné, Cöthen (Anhalt). Csillag Anna urnónek. Kérem postafülvél 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből 2 tégelyt küldeni. Tisztelettel. Rinaldi Rosa báróné, Triest, Piazza Stazione 4. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postafülvél 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből 2 tégelyt küldeni. Tisztelettel. Couray Felix gróf, Bécs. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postafülvél 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből 2 tégelyt küldeni. Tisztelettel. Gróf Eszterházy Imre, Bakony-Szt-László. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postafülvél 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből 2 tégelyt küldeni. Tisztelettel. Eborstein Girardi Jak, Triest.

En Csillag Anna. 185 cm. hosszú Loreley-hajamat az általam feltalált hajkencés 14 hónapig használat után nyertem. Ezen kenőcs a legjobb szer a hajápolásra, a haj növekedésének előmozdítására, a hajtalaj erősítésére, melyet eddig csak a Uraknál erős szakkönyvtés segít elő s már rövid használat után egy a haj, mint szakkönyvtés természetes fényt és tömörséget kölcsönöz az emberi kor legvégsőbb határáig. Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt. Postai szétküldés naponta az összeg előzetes beküldése vagy utánvét mellett az egész világra a gyárból, hova a rendelések intézendők. Csillag Anna BÉCS, I., Seilergasse 5. BERLIN, Friedrichstrasse 56.

Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem postafülvél 6 egzempláriát a kiváló hajkencésből 2 tégelyt küldeni. Tisztelettel. Winkler Josefina Krouz, Ob. Landstrasse I. L. 1. Tek. Csillag Anna urnónek. Ma dében kézbeadték a rendeléteket és midőn azért köszönetet mondok, meg vagyok győződve, hogy az oly jó, mint a milyennek barátom ajánlotta. Melőben küldök 15 listát. Kérem tisztelettel. Ejebborn Senta Giugliata 3, Villa Pucel, Florenz. Tek. Csillag Anna urnónek. Van szerencsém értesíteni, hogy a küldött kenőcsöt megkaptam, fogadja érte köszönetem. A kenőcs kiváló hatás egész boldoggy tesz engem, mert hajnövekedés most épp oly dúz, mint annakelőtte. Midőn ismeretlen köszönetem fejezem ki, kérem az alatti címre, ajánlatom folytatni, egy tégelyt hajnövesztő-kenőcsből küldeni. Wradlawsky Teréz urhölgynek Solenau n. sz., Leobersdorf mellett. Dinzer Mária Bécsaufhely. Tek. Csillag Anna urnónek. Kérem részre postafülvél egy tégely hajnövesztő-kenőcsöt a már volt minőségben küldeni. Hohenlohe hercegné szül. Halz hercegné Alt-Ausse.

HARIS, ZEILLINGER és Tsa „A kék csillaghoz”

Budapest, IV., Váci-utca 16. szám,

ajánlanak karácsonyi ajándékoknak alkalmas cikkeket.

Kivételes árak:

- 1 vég 23 méter 82 cm. honi pamutvászon **11.—** kor.
- 1 vég 23 méter 82 cm. szepes-iglói lenutánzat **14.—** „
- 1 vég 20 méter 84 cm. finom honi sifon **15.—** „

Kivételes árak:

- 1 vég 15 m. 88 cm. valódi lenvászon 6 női ingre **15.50** kor.
- 1 vég 14 m. 150 cm. erős pamutv. 6 lepedőre **16.—** „
- 1 kávé-teríték ajour szegélylyel 6 személyre **7.50** „

azonkívül legjobb minőségű barchet, kreton és zefir méterenként 60 fillér;

rendkívül nagy választék fehér és színes zsebkendőkből.

továbbá gyönyörű kávéterítékek, himzett asztalfutók és milieuk, harisnyák, kötények, selyem- és flanel-alsószojnyák, kész női, férfi- és gyermek-fehérmű.

Sodronyágybetét
fa és vaskeretben, díszes gyurmekvaságyak, mindennemű vasművelés, mindenféle káptatók, Elbert Már vasbányagárműszerszám-gyár, mintakártya VII. Erzsébet-körút 7. New-York palota mellett. Argyezéket ingyen és bérmentve. 1900

Sérvkötő rugó nélkül.

1900-ban 3 aranyérem és legnagobb kitüntetés az érdemkereszt.

Nincs többé sérv.

2000 korona
juttatást annak, ki az én rugó nélküli sérvkötőm használatát mellől sérvbajából teljesen ki nem gyógyul. Többek óvakodni érdeklődjen utána: Kivételre leírás ingyen és bérmentve. Cím: Pharmaceutisches Bureau Valkenberg, Holland 171.

Mintán külföld. levelek és levelezőlapok 10 filléres bélyeggel küldendők.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyógyszer, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ír, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E céből elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszerrel felvilágosító könyvvel egy ütt ingyen küldeni. E háziszerrrel a baj odanaga gyógyítható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszer közvetlen hat azon szervekre, melyek erőit szükségelnek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Országok és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut”-nak alantí címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelést miatt otthonuknál nem hagyhatják el. A próbaküldemény bízonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a gyógyszerért bárhonnt is magyarul, mire neki díszkredít mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly szövegben csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek következőleg címzendők: State Medical Institute, 9. Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

FERNOLENDT

Párisi kiállítás: Arany érem,

rípő-fénymáz, a világ legjobb fénymáza, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőr tartósságot fenntartja.

Alapítástól 1822-ben. Gyári raktár: Boos, I. Schulerstrasse 21. Kapható mindenütt Raktár Budapest, V. Lipókörút 24. sz.

LINOLEUM NEUMAYER LIPÓT, BUDAPEST.
Főüzlet: VI., Váci-körút 1. (Anker-udvar mellett)

Viaszosvászon és Linoleum gyári-raktárai.

Fióküzletek:
IV., Bécsi-utca 5.
VII. Kerepesi-ut 8. a Pannónia-szállóval szemben.

LINOLEUM.

Heim féle MEIDINGER KÁLYHÁK
A feltaláló MEIDINGER TANÁR ÁLTAL kizárólagosított gyára.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

HEIM H.

„Hestia”-kályhák
Heim féle folytonéggő-szabályozó-szellőző kályhák Több mint 65.000 HASZNÁLTÁK.

Utánzatoktól MEIDINGER-OFEN utalással az itt óva intünk H. HEIM álló védjegyre

Folytonéggő, kandallók KÖZPONTI FÜTESEK
MINDEN RENDSZERBEN, MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZÉLÉSSEL. EGY KANDALLÓ TÖBB HEVISÉGET FÜGGETLENÜL BEFÜTHET. Szellőztetési berendezések, MINDENMÉRT SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK. NÖVEYMÁZI FÜTESEK. Legjobb referenciák. - Prospektusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONÉUDVAR
ÉREDETIBEN KAPHATÓK BECS. OBER-DÖBLING, CSAK IS GYÁRUNKASAN BECS. I. KÖRULMARKT 7. VAGY FIOKJAINKBAN. PRAGA, HYBERNERG. Z.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

Magyar Remekírók

FRANKLIN-Társulat kiadása

czim alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben, díszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

- *Arany János Kisfaludy Károly
- *Arany László Kisfaludy Sándor
- *Balassa Bálint Kölesey Ferenc
- *Bajza József Kossuth Lajos
- *Berzsenyi Dániel Madách Imre
- *Csiky Gergely Mikes Kelemen
- *Csokonay V. Mihály Pázmány Péter
- *Czuczor Gergely Petöfi Sándor
- *Deák Ferenc Reviczky Gyula
- *Eötvös József br. Széchenyi István gr.
- *Fazekas Mihály
- *Guray János Tokai László gr.
- *Gyöngyössi I. Teleki Pál
- *Kátoya József *Vajda János
- *Kazinczy Ferenc *Vörösmarty M. és
- *Kemény Zsigmond Zrínyi Miklós műveit.

* A csillaggal jelzett remekírók kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerződésleg biztosította, úgy hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen írók művei más versenygyűjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle «Magyar Remekírók» nemcsak az epikai, lyrai, drámai és elgyszéző költészet, valamint a számpróza és szónoklat remekei mellett a népköltés és kuruczköltészet gyöngyét hozza, hanem a politikai irodalom és szónoklat klasszikusait is képviselve a három felísten: Széchenyi a legnyilvánosabb

magyar, Kossuth a magyar szabadságotyja. Deák, a haza hőse állt.

A Franklin-féle «Magyar Remekírók» 55 testes kötete felöleli a legbucsesebbet mit a magyar szellem teremtett és hivatalra van arra, hogy minden családi könyvtár gerince legyen.

A Franklin-féle «Magyar Remekírók» 55 kötete teljességében öleli fel a magyar klasszikus irodalmat és egyöntetű díszes kiadásban csak 220 koronába kerül, míg a magyar klasszikusok különböző kiadásai mintegy 600 koronába kerülnek.

A Franklin-féle «Magyar Remekírók» kiállításá méltó a nemzeti mű jelentőségéhez. Kötése pályadíjnyertes, művészi, erős angol vászonkötés, a papírja famentes, sola meg nem sárgul; betűi külön e célra készülnek.

A Franklin-féle «Magyar Remekírók» öt kötetes sorozatokban jelennek meg 1902 februártól kezdve és azontul minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A teljes gyűjtemény, 55 kötet, ára 220 korona, mely összeg 3 koronás havi részletekben törleszthető.

A megrendelésnek most van legalkalmasabb ideje, mert később, a mikor több sorozat lesz meg a műből, a havi részlet megjelölés emelkedik.

Saját alá rendelés és az illő tró adotts és munkának jelentőségét felismerő bevezetője: ellátják Alexander Bernát Angyal Dávid Badics Ferenc Bánóczy József Beóthy Zolt Berzevichy Albert Bayer József Eöndródy Sándor Erdősi Béla Erdélyi Pál Ferenczy Zoltán Frankó Vilmos Gyulai Pál Heinrich Gusztáv Koroda Pál Kossuth Ferenc Kozma Andor Lévay József Négycsény László Rakosi Jenő Rikell Frigyes Szechy Károly Széll Kálmán Váci János Vadnai Károly Voinovich Géza Zoltány Irén

E fényes névsor biztositást nyújt arra nézre, hogy a Magyar Remekírók megjelölt szövegét adja a félév munkájának, s hogy minden elterjedt, smitly, bizony munka lesz.

ELŐFIZETÉSI IV.

A RÉVAI TESTVÉREK Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-út 18., előfizetési felhívást hozsát ki a

MAGYAR REMEKÍRŐK

a magyar irodalom főbb művei — czimú gyűjtemégyre, mely 55 kötetben, kötetenkint 20 ívvel, pályanyertes vászon-díszkötésben jelenik meg. A gyűjtemény félévenkénti 5 kötetes sorozatokban jelenik meg az 1902. év elejétől fogva.

Előfizetési feltételek: A gyűjtemény ára 220 korona és megrendelhető: a) utánvétellel olyképen, hogy az egyes sorozatok megjelenéskor 20 korona utánvétellel szállíthatnak bérmentve; b) 3 koronás havi részletfizetés mellett.

A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 4-én a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapestben fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegészítve nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatásilag kötelek a részletek pótlásáig visszatartanak; a lejárt le nem fizetett részletek a Társaságnak jogában áll a portoköltség hozzászámása mellett, postai megbízással beszedni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételára esedékessé válik. A vételár első részlete az első szállításkor utánvétellel.

A fenti előfizetési feltételek elfogadom, külön kikötést nem teszek ezek alapján megrendelem a Franklin-féle «Magyar Remekírók» czimú gyűjteményt 55 kötetben 220 korona vételárért, mely fizetendő sorozatonként utánvétellel — 3 koronás havi részletekben (a nem kívánt módosztás történet).

Lakhely és kelet: _____

Név és állás: _____

Olvasható aláírást kérünk.

(Bp. N.)

Tessék levélváltás ezen előfizetési ívet és levelezőlapra ragasztva, aláírva hozzánk mielőbb beküldeni.